GORENJSKI GLAS

Leto XIII — št. 21 — CENA 5 din

Kranj, petek, 16. marca 1990

Odprte strani

Ciril Zlobec proti Jaša Zlobec

ljubljanska banka
Gorenjska banka Kranj
GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Gre Kranj po poti Maribora

Kriza kranjskega gospodarstva se poglablja in ji še ni videti konca, zlasti ker se je zatresla tudi vesoljna Iskra in je težko napovedati, kakšno opustošenje bo zapustil potres v Iskri. Kibernetika, matična Iskrina tovarna v Kranju, je dober primer popolne negotovosti, saj ima zanesljivo zdrava proizvodna jedra, ki bi se jih splačalo obdržati, toda denarja ni. Iskrina filozofija odvisnosti od tujega, sposojenega denarja, ki se je toliko let obrestovala in jo silovito širila, je zdaj zadela na trde čeri Markovićeve reforme, katere poglavitno orodje je trdni dinar. Še lani so si lahko pomagali s sposojanjem na sivem trgu, vendar so jih krepko udarile obresti, letos je dinar še bolj iskan in na sivem trgu so obresti zrasle čez 40, tudi do 70 odstotkov. Kako iskan je dinar, nemara najbolje pojasnjuje vse bolj trde besede v banki, kjer posojil ne odobravajo več lahkotno, zlasti ne Iskri, česar sploh ne skrivajo več.

Najbolj boleča posledica poglabljanja gospodarske krize v Kranju je brezposelnost, ki vztrajno narašča, vse več delavcev pa trepeta, kdaj bodo izgubili delo. Vse pogosteje slišimo grozeče vprašanje: gre Kranj po poti Maribora, bo za njim na vrsti Kranj, ki je Mariboru zelo podoben tudi po drugih realsocialističnih značilnostih, ne le po povojnem razvoju industrije. Mariborske razmere so novo zakonodajo (zakon o delovnih razmerjih, ki ima zdaj že obliko predloga, zakon o socialni varnosti za primer brezposelnosti šele osnutka) prehitele, zmeda je tako rekoč popolna, saj delavcev ni moč postaviti na cesto, delijo jim odločbe, naj doma čakajo na delo, kakor to naredijo v Iskri Tel, hkrati pa jim seveda dajo vedeti, da jih ne bodo več potrebovali. Po kopici novih zakonov, ki jih je prinesla gospodarska reforma, prav delovna razmerja in z njimi kolektivne pogodbe najdlje visijo v zraku, saj je to zanesljivo najbolj grenka pilula, ki jo bo potrebno pogoltniti, nedavni posvet o kadrovski problematiki, ki ga je pripravilo Društvo kadrovskih delavcev iz Kranja, je zelo jasno pokazalo, da nove stranke, ki se tako borijo za oblast, v to kislo jabolko še ne upajo ugrizniti.

Anarhiji običajno sledijo povsem pragmatične rešitve, saj iz popolne razgradnje druge poti preprosto ni. Najbolj radikalno rešitev pa na tem področju že uporabljajo zasebni podjetniki, saj ni več nobena skrivnost, da mora delavec že ob sprejemu podpisati tudi odpoved, podjetnik pa nato vpiše le datum, ko tako presodi. Če nas čakajo tako trdi časi, potem res ni čudno, da pred volitvami stranke zelo previdno ali pa sploh ne dajejo izjav o zaposlovanju, presežkih delavcev itd., predvsem pa nobena na tem področju ne deli obljub.

M. Volčjak

Žrebanje ustnega reda volilnih list

Volilna žrebanja - Po gorenjskih občinah so bila v sredo žrebanja vrstnega reda list in posameznikov na volilnih glasovnicah za volitve v družbenopolitične zbore občinskih skupščin in družbenopolitični zbor republiške skupščine. O izidih žrebanja pišemo več na 2. oziroma 3. strani. Na sliki: volilno žrebanje v Škofji Loki. J. K., slika F. Perdan

Ceste so "dobro" prezimile - O zimi brez snega imajo sicer cestarji prav gotovo svoje mnenje, vozniki pa ugotavljajo, da so to zimo ceste zelo dobro prezimile. Nenazadnje pa je zgodnja pomlad v teh dneh naklonjena tudi cestarjem. Najmanj mesec dni prej, kot navadno na Gorenjskem, so se lahko lotili del iz letošnjega programa rednega vzdrževanja. - A. Ž. - Foto: F. Perdan

Neredni plačniki elektrike

Kranj, 15.marca - V elektrogospodarstvu imajo kronične težave z nerednim plačevanjem računov za porabljeno elektriko, zlasti največjih porabnikov, ki mislijo, da njim elektrike tako ali tako ne bodo odklopili, kakor so zelo hitro odklopijo gospodinjstvu, ki računa ne plača. Zutegadelj je te dni odjeknila vest, da so zaradi neplačanih računov odklopili železarno v Zenici in 13 tisoč delavcev je moralo na prisilni dopust.

Tudi v Sloveniji so veliki porabniki neredni plačniki, na to v slovenskem elektrogospodarstvu opozarjajo že dalj časa. Za lansko leto so račune poravnali, ostaja pa dolg od obresti, ki so posledica plačevanja z zamudo. Na Gorenjskem je največji porabnik električne energije jeseniška Železarna, ki je dolžna še 19.8 milijonov dinarjev za obresti. Poleg največjih porabnikov (železarne in tovarna aluminija) so slabi plačniki tudi nekatere tovarne, izmed gorenjskih je visoko na seznamu kranjski Tekstilindus, ki dolguje 2,7 milijona dinarjev.

Kranj - Kranjska likovna razstavišča so se ta teden spet odprla za dve novi razstavi: v Prešernovi hiši razstavlja slike, risbe, grafike in kolaže slikarka Vida Štembergar. V Mestno hišo pa se je iz radovljiške Šivčeve hiše preselila slikarska razstava akad. slikarja Valentina Omana, enega najpomembnejših koroških in slovenskih likovnih ustvarjalcev. S samostojnimi razstavami v Angliji, Avstriji, Belgiji, Franciji, Holandiji, Italiji, Jugoslaviji, Luksemburgu, Nemčiji in Švici ter z udeležbo na uglednih mednarodnih likovnih srečanjih si je pridobil mednarodni ugled in prejel vrsto nagrad in priznanj doma in na tujem. - Foto: F. Perdan

Armada v večstrankarskem sistemu

Civilna družba, nepartijska armada

Kranj, 14. marca - V Jugoslaviji gre ta hip v vojaških strukturah za spopad dveh koncepcij. Prvo zagovarja generalštab, ki hoče v oboroženih silah še vedno ohraniti ideologijo, partijskost, drugo pa zvezni sekretariat za ljudsko obrambo, ki je dovzetnejši za nujne družbene spremembe. Za zmago druge inačice so realne možnosti, čeprav gre ta proces izredno počasi, saj gre za zasuke v glavah ljudi, prva inačica pa se lahko uresniči le z nasiljem, da nekdo izgubi živce in skuša procese zaustaviti, vendar le za kratek čas, saj civilizacijskih sprememb ni mogoče ustaviti trajno in nasilno. Če se družba spreminja, nihče ne more biti izvzet, tudi JLA ne. Če se bo spremenila, bo postajala vedno večji tujek v Sloveniji. Sedaj je to sporazumevanje oteženo, kar le razumljivo, saj smo Slovenci ogroženi in smo se tako kot drugod v Evropi, kjer prihaja do takih razmer, oprli na nacionalno bit. Preveč naših predlogov je bilo zavrnjenih, tudi dolgoletna pobuda, da bi Slovenija dobila eno od akademij, ob procesu v Ljubljani, pa tudi ob nekaterih drugih priložnostih, se je JLA ravnala ošabno, zato tudi ideja o slovenski armadi. Ta se bo morala zbližati z ljudmi, sicer bodo take težnje še ostrejše, je v sredo popoldne v Kranju dejal kandidat ZKS - stranke demokratične prenove za republiški družbenopolitični zbor Emil Milan Pintar. Če hočemo imeti civilno družbo, potem mora biti armada nepartijska. Prav tako je neživljenjsko vztrajanje na nujni povezavi med armado in samoupravljanjem, na izključni jugoslovanskosti armade. Armada mora biti pod kontrolo parlamenta, stroka se neha pri generalštabu, obrambni minister kot šef upravnega organa za to področje pa mora biti civilist. Čista neumnost je gradnja svojega supersoničnega letala, česar tudi gospodarsko močnejše države same ne zmorejo. Tudi konfederacija ima lahko enotno armado, skupek enakovrednih nacionalnih armad. NATO je na primer enotna vojaška formacija, pa združuje nacionalne armade, ki so različno organizirane, pa vseeno sistem deluje, je dejal Pintar.

J. Košnjek

KONCERT ANSAMBLA
BRATOV AVSENIK
ŠPORTNA DVORANA NA PLANINI V KRANJU
V ČETRTEK, 22. MARCA, OB 19.30
PREDPRODAJA VSTOPNIC!
TURISTIČNA AGENCIJA ODISEJ IN ŠPORTNA DVORANA NA PLANINI
VABLJENI!

Zborovanje gorenjskih socialnih demokratov

Slovenija po poti Litve?

Jesenice, 13. marca - "V Slovenijo prihodnosti želimo po mirni poti," je uvodoma dejal voditelj večera Roman Savinšek. V razpravi so sodelovali tudi gostje dr. Jože Pučnik, dr. Katja Boh, dr. Jože Mencinger in Branko Grims.

"V osnovi se borimo za dve temeljni zahtevi slovenskega naroda - za spremembo političnega sistema in odločno spremembo položaja Slovenije. Zavračamo očitke, da smo revanšisti. Če hočemo sanirati naše gospodarstvo, moramo uveljaviti samostojno Slovenijo, je menil **dr. Pučnik** in posebej poudaril: "Gre nam tudi za to, da končamo neko obdobje v slovenski zgodovini, ki bo ostalo zapisano kot krvavo."

"Ne bomo si izmišljevali nobene nove ureditve, pač pa bomo prevzeli izkušnje evropskih dežel. Motijo se vsi tisti, ki mislijo, da bomo v primeru odcepitve čez noč postali Švica. Šele čez nekaj let si lahko obetamo resnične koristi. Zavedati se moramo, da smo se v preteklih letih naučili jemati in odvadili delati," je dejal **dr. Mencinger.**

Dr. Bohova je posebej poudarila, da bo problem nezaposlenosti kmalu postal eden najhujših slovenskih problemov, nosilec gorenjske liste SDZS **Branko Grims** pa je dejal: "Boril se bom za socialno državo, za ljudi, ki ne morejo skrbeti sami zase. V večji meri bi se morali zavedati, da je Markovičev program slovenska nacionalna katastrofa. Gre za še en poskus gradnje mitološke Jugoslavije."

Pred razpravo je nastopil še **dr. Božidar Brudar,** kandidat za jeseniškega župana, ki je posebej poudaril, da je napačno, ker se na Jesenicah vse gleda skozi Železarno.

Iz razgibane razprave omenimo mnenje predsednika slovenskih socialnih demokratov **Pučnika:** "V generalštabu se dobro zavedajo, da je lahko poslati tanke na cesto, vendar s tem gospodarskih problemov ne bodo rešili. Armada po vsej sili ni pripravljena sprejeti sile, dokler smo pripravljeni živeti vsaj v konfederalnem okviru."

V. Bešter

Shod radovljiških socialistov

Za celovit in skladen razvoj občine

Radovljica, 8. marca - Socialistična zveza radovljiške občine predlaga za delegata v zboru občin republiške skupščine Antona Kapusa, za delegata zbora združenega dela republiške skupščine pa Jožeta Kapusa.

Na predvolilnem shodu 8. marca so določili tudi kandidate socialistov za najodgovornejše funkcije v občini. Za predsednika občinske skupščine kandidirata **Pavel Žerovnik in Marko Bezjak**, za predsednika družbenopolitičnega zbora občinske skupščine so v igri **Miroslav Birk, Drago Finžgar in Janez Konc**, za podpredsednika pa **Jože Vidic in Cene Praprotnik.**

Moto volilnega programa radovljiških socialistov je "Vsakomur pravica do lastnega prepričanja in dela", obsega pa zahtevo po učinkovitem reševanju slovenskega gospodarstva ter določitvi položaja in vloge Slovenije v Jugoslaviji, po zagotovitvi varnosti zaposlenih in upokojencev novo politično ter gospodarsko ureditev brez revanšizma, podtikanj in spodbujanja medsebojnega sovraštva. Radovljiški socialisti terjajo celovit in skladen razvoj občine. Ne obljubljajo blagostanja jutri, kar ni mogoče, ampak odločanje na javni strokovni osnovi. Pomagajmo domačim ljudem, pravijo v programu, s katerim terjajo izdelavo katastra onesnaževalcev okolja, ureditev deponije na Črnivcu, sanacijo kamnoloma na Jelovici, izgradnjo čistilne naprave v Radovljici, zavarovanje vodnih virov v Radovni, zaščito okolja ob gradnji avtoceste ter moratorij za vse posege v prostor, ki niso strokovno preverjeni. V ospredje postavljajo zasebno pobudo, brez ideoloških presodkov in strahu pred bogatenjem, svobodno povezovanje kmetov, obstoj šole na Koprivniku ter krepitev krajevne skupnosti.

J. Košnjek

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenic, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča.

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska ČGP Delo Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za I. trimesečje 100 din

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Štefan Žargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (v. d. odgovornega urednika), **Vilma Stanovnik** (šport, turizem, poslovne informacije), **Danica Dolenc** (za dom in družino, tradicije NOB, Tržič), **Danica Zavrl Žlebir** (socialna politika, sindikati), **Jože Košnjek** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Žalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Stojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Dušan Humer (šport), Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdan** in **Gorazd Šinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Mirjana Draksler** (tehnično urejanje) in **Marjeta Vozlič** (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Kakšna bo v prihodnje slovenska družinska politika

Posebno ministrstvo za otroka, mladino in družino?

Ljubljana, 15. marca - Predsedstvo republiške konference Socialistične zveze Slovenije se je v torek lotilo izjemno žgečkljive in aktualne teme: družinske politike. Pri tem gre za dvoje vprašanj: kdo bo v prihodnje v javni upravi (oblasti) pokrival to področje in kakšna bo vsebina.

Če se najprej zadržimo pri organizacijski obliki patronata nad slovensko družino, potem gotovo kaže iskati ideal v švedskem vzorcu pahljačastega samostojnega ministrstva za socialno blaginjo. Zanj v našem Zakonu o državni upravi, ki naj bi čez štiri mesece ugledal luč, najbrž še ne bo prostora, kot cilj za primernejše čase pa ga lahko negujemo, so družno menili "družinski" strokovnjaki in socialisti. Ker torej priganja čas (da o denarju ne govorimo), se je zaenkrat pametneje okleniti zamisli o neke vrste republiškem sekretariatu za otroka, mladino in družino.

Miha Žibret, Zveza društev prijateljev mladine Slovenije: »Predsedstvu predlagamo, naj sprejme pobudo, da Jugoslavija čimprej ratificira mednarodno Konvencijo o pravicah otroka. V Zvezi se tudi zavzemamo za oblikovanje republiškega sekretariata za otroka, mladino in družino. Slovenski skupščini smo predlagali, da od Socialistične zveze prenese v parlament svet za varstvo človekovih pravic ter vanj vključi tudi predstavnike iz naše komisije za varstvo otrokovih pravic. Smo proti "razmetavanju" otroka po bodoči mreži javne uprave, za to, da organiziranost izhaja iz otroka. Predsedstvo Socialistične zveze naj zavzame stališče do linearnega zmanjšanja vseh prispevkov za družbene dejavnosti ter selekcije v posameznih programih.«

H. Jelovčan

Za uvod k vsebini družinske politike pa najprej tole: družina in družinska politika sta prišli v navzkrižni ogenj strankarskega boja. Upajmo, da po končanem volilnem boju ne bosta spet prepuščeni sami sebi oziroma se bo družbena skrb zgostila le na najbolj socialno ogrožene člene. Družinska politika namreč nadkriljuje golo socialo; gre za širok sistem socialnih, ekonomskih, pravnih, pedagoških in številnih drugih ukrepov, ki vplivajo na blagostanje družin z otroki in jo usposabljajo za opravljanje temeljne biološke in družbene funkcije, to je pogoje, da se v njej lahko rojevajo, vzgajajo in rastejo otroci.

Ti pogoji se s krizo hitro poslabšujejo. Empirični podatki dokazujejo, da se škodljive posledice krize že kažejo na najšibkejših členih v družbi, to so (poleg žensk) prav otroci; povečuje se umrljivost dojenčkov, izrazito slabše zdravstveno stanje otrok, struktura v življenjskih stroških ljudi, kakovost življenja družine in znotraj nje še posebej žensk, ki so kronično preutrujene ipd. Torej moramo v Sloveniji nujno oblikovati glede na razmere čimbolj optimalni nacionalni (univerzalni) program za otroke in družino.

Andreja Črnak-Meglič, republiški odbor za otroško varstvo: »Če ne upoštevamo dohodkov iz sive ekonomije, je 54 odstotkov zaposlenih lani prejemalo osebni dohodek pod povprečnim slovenskim osebnim dohodkom, hkrati pa dva povprečna osebna dohodka že nekaj časa ne pokrivata več minimalnih življenjskih stroškov štiričlanske družine. Znani so tudi podatki o tem, kako se povečujejo življenjski stroški družine s številom otrok, in sicer v družini z enim otrokom za 29 odstotkov, v družini z dvema otrokoma za 55 in v družini s tremi za 83 odstotkov!

Dr. Katja Boh je govorila o razlikah med "politikami", zlasti med prebivalstveno politiko, ki je kolektivistično usmerjena v uravnavanje števila rojstev, socialnovarstveno, socialno skrbstveno ter med družinsko politiko, ki je univerzalna, namenjena vsem, načini njenega delovanja pa so različni: običajne oblike denarne (ne socialne) pomoči za otroka, da bi imel bolj kvalitetne pogoje za preživetje, zdravstveni programi (tudi za matere), različne oblike dnevnega varstva otrok, načrtovanje družine in tako dalje. Glede na različne vloge vseh teh politik se bo morala organizirati tudi bodoča javna uprava.

Predstavitev kandidatov SDZ

Osamosvojitev zunanje politike

Ljubljana, 14. marca - Znani so tudi volilni kandidati Slovenske demokratične zveze, v javnost pa je prišla tudi posebna izjava stranke o zunanji politiki ter o stečajih in brezposelnosti.

"Nimamo seznamov želja, kot nam očitajo, pač pa smo zelo konkretni. Omenim lahko, da intenzivno pišemo predlog nove slovenske ustave, " je med drugim dejal predsednik stranke **dr. Hubert Požarnik.** Dopolnil ga je **dr. France Bučar:** "Praktično nobena stranka še ni prišla v javnost s konkretnim programom. Naša prihodnost je predvsem v tem, da imamo sposobnost prilagajanja spremembam okolja. Nič "Evropa zdaj", mi smo že v Evropi!"

Dr. Dimitrij Rupel je prebral dokument stranke, ki so ga naslovili "O zunanji politiki suverene Slovenije". V njem med drugim piše: Pri osamosvojitvi slovenske zunanje politike sta mogoči dve rešitvi: 1. popolnoma samostojna in bolj ali manj kompletna slovenska zunanja politika, 2. delitev dela z drugimi republikami ob zagotovitvi samostojnosti na nekaterih strateških točkah. Ob popolni samostojnosti Slovenije je nujno govoriti o popolni samostojnosti slovenske zunanje politike, v katero spadajo tudi diplomatski odnosi z jugoslovansko državo oziroma z novimi jugoslovanskimi državami.

Janez Janša, ki je nastopil naslednji, je menil, da moramo doseči, da bomo lahko o vprašanjih vojske v Sloveniji odločali samostojno, drugi podpredsednik stranke, dr. Rajko Pirnat je bil ilustrativen: "Duh samoodločbe narodov je v Evropi ušel iz steklenice, izkoristiti ga moramo tudi Slovenci."

Dr. Marko Kos je nastopil z "izjavo stranke o stečajih in grozeči brezposelnosti", v kateri je med drugim zapisano: "Nacionalna sramota je, da je na čelu potapljajočih se celo visoko tehnološka industrija, ki bi morala biti slovenski paradni konj, saj v razvitih državah prednjači po rasti, dobičku in ekspanziji."

Omenimo še, da je za 27. marec v Cankarjevem domu napovedano veliko strankino zborovanje.

V. Bešter

Kandidati SDZ

Ob Francetu Bučarju, Venu Tauferju, Janezu Janši, Spomenki Hribar, Dragu Demšarju, Igorju Bavčarju, Tonetu Peršaku, Petru Jambreku... so kandidati SDZ v 7. volilni enoti: Rudi Šeligo (mag. filozofije), Peter Vencelj (dr. matematike), Leon Petrevčič (dipl. pravnik), Alenka P. Lauko (prof. pedag. in angl.), Borut Bajželj (sist. inženir), Tomaž Hribernik (zdravnik), Jože Kalan (šofer).

VIDEOTEKA
PALMA
Pajerjeva 3, 64208 Šenčur

Volitve za družbenopolitični zbor republiške skupščine

Trinajst list in dva posameznika

Kranj, 14. marca - Volilna komisija pod predsedstvom sodnika Vasilija Novaka za 7. (gorenjsko) volilno enoto za volitve delegatov v družbenopolitični zbor republiške skupščine je izžrebala številke list in posameznikov oziroma vrstni red na glasovnicah na volitvah. Številko 1 je potegnila Socialdemokratska zveza Slovenije, kar pomeni, da bo ta lista napisana prva. Potem sledijo: 2 - Slovenski krščanski demokrati, 3 - Zveza za ohranitev enakopravnosti državljanov, 4 - Neodvisna lista novih družbenih gibanj, 5 - ZKS - stranka demokratične prenove, 6 - Socialistična zveza, 7 - Demokratična zveza Kosova, 8 - Državljanska lista zelenih, 9 - Slovenska obrtniška zveza, 10 - ZSMS - liberalna stranka, 11 - Slovenska kmečka zveza, 12 - Zeleni Slovenije, 13 - Slovenska demokratična zveza. V 14. koloni bosta napisana dva samopredlagatelja: Brane Iskra in Tone Dežman.

J. K.

Žrebanje za družbenopolitični zbor kranjske skupščine

Enici ZKS in socialistom

Kranj, 14. marca - Pod vodstvom predsednika kranjske občinske volilne komisije Alojza Marolta so izžrebali vrstni red list in kandidatov za volitve v družbenopolitični zbor občinske skupščine. Enoti sta dve: prva obsega primestne krajevne skupnosti, druga pa podeželje. Za 1. volilno enoto so predstavniki list potegnili naslednje številke. Prva na glasovnici bo vpisana lista ZKS - stranka demokratične prenove. Potem si sledijo: 2 - ZSMS - liberalna stranka, 3 - Socialistična zveza, 4 - Zveza za ohranitev enakopravnosti državljanov, 5 - DEMOS. V 2. volilni enoti ima številko 1 Socialistična zveza, 2 ZSMS - liberalna stranka, 3 Demos in 4 ZKS - stranka demokratične prenove. V volilni enoti 1 bosta na koncu liste še samostojna kandidata Emina Grabec in Stane Preša, v enoti 2 pa Jože Ciperle.

J. K.

Vrstni red list kandidatov za škofjeloški DPZ

Žreb se je nasmehnil Demosu

Škofja Loka, 14. marca - Z enourno zamudo so v Škofji Loki izžrebali vrstni red list kandidatov za zbirni listi za družbenopolitični zbor občinske skupščine.

Žreb je prvo mesto na zbirni listi dodelil listi Demosovih kandidatov, na kateri so prvi trije Peter Hawlina, Vincencij Demšar in Milan Brence, drugo mesto ima ZSMS - Liberalna stranka (Marjan Luževič, Andrej Novak, Gorazd Krajnik), tretje mesto Socialistična zveza (Bogomila Mitič, Brane Mohorič, Janez Zavrl), četrto mesto ZKS - Stranka demokratične prenove (Vladimir Čeplak, Janez Ziherl, Mirjam Jan-Blažič) in peto mesto Zveza za ohranitev enakopravnosti občanov (Dragoljub Stojković, Branislav Golubović, Mijat Peković).

H. J.

PRED VOLITVAMI

Kdo so in kaj obljubljajo kandidati za predsednika predsedstva Republike Slovenije

Štirje aduti slovenske prihodnosti

Dr. Marko Demšar je zdravnik, Ivan Kramberger je dobrotnik, Milan Kučan je pravnik in politik, dr. Jože Pučnik pa doktor sociologije ter politik. Vsi so dobili zadostno, z zakonom predpisano podporo, bodisi na zborih volilcev, bodisi s podpisovanjem. Do 6. aprila imajo čas, da na svojo stran dobijo čim več slovenskih volilcev. Kdo so sploh ti kandidati in kaj ta hip upajo obljubiti volilcem?

DR. MARKO DEMŠAR

Primarij dr. Marko Demšar je star 54 let. Rojen je bil v Ljubljani, kjer je leta 1960 zaključil šolanje s promocijo na Medicinski fakulteti. 12 let je vodil rentgenološki oddelek splošne bolnišnice na Ptuju. Potem je prišel na Inštitut za rentgenologijo Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani. Sedaj vodi oddelek za ultrazvočno diagnostiko. Tej ožji strokovni usmeritvi sledi še danes in v njej se je izpolnjeval v Zvezni republiki Nemčiji ter v Združenih državah Amerike. Naziv primarij je dobil leta 1987. Marko Demšar je s svojimi strokovnimi nastopi znan po vsej Jugoslaviji. V Sloveniji deluje v mnogih telesih: od Rdečega križa do sveta za varstvo človekovih pravic. Predseduje društvu za rabo ultrazvoka in Slovenskemu zdravniškemu društvu. Je kandidat ZSMS - liberalne stranke, vendar ni v nobeni stranki.

MILAN KUČAN

Milan Kučan je Prekmurec, star 49 let, rojen v učiteljski družini, osnovno šolo in gimnazijo je končal v Murski Soboti, diplomiral pa na pravni fakulteti ljubljanske univerze. V slovensko politiko je stopil konec 60 let, ko se je spopadala ideološka togost s poskusi gospodarske in politične samostojnosti, ko so se poslovili nekateri prekaljeni revolucionarji in so nekatere mlade postavili ob Kraigherja, Vipotnika in Popita. Spopad z liberalizmom in Stanetom Kavčičem je za marsikoga pomenil slovo od politike. Kučan pa je bil zaradi prešibke podpore zmagoviti strani premeščen s centralnega komiteja na socialistično zvezo, vendar je ostal politično živ. Kot otrok liberalizma je imel dovolj priložnosti, da se je učil izbirati primerne taktične korake, ki jih je moral v zadnjih letih usmerjati čim bolj modro na več straneh: proti Beogradu in v snovanju domačega političnega pluralizma.

IVAN KRAMBERGER

Ivan Kramberger, dobri človek iz Negove, je najprej zaslovel s človekoljubnimi dejanji. Po vsej Jugoslaviji je podaril 41 aparatov za dializo in še marsikaj drugega. 54 let ima, očitke, da za predsednika republike nima dovolj izobrazbe, pa zavrača. Pokaže lahko diplomo dimnikarske šole, izučil se je za ključavničarja, pa še medicinski tečaj za dializo je opravil. To je bilo v Nemčiji, kjer je preživel 24 let. Trdo je delal, vse prihranke pa je namenil za volilno kampanjo. Z otrokoma in ženo je razobesil 30.000 plakatov, s katerimi je vabil na svoja zborovanja. Uspešno. Ne samo, da obvlada govorništvo, napisal je tudi 8 knjig, prvo v nakladi 120.000 izvodov.

DR. JOŽE PUČNIK

Jože Pučnik je bil rojen leta 1932 na Črešnjevcu pri Slovenski Bistrici. Študiral je filozofijo in primerjalno književnost v Ljubljani in diplomiral leta 1958. Bil je član redakcije Revije 57, v kateri je objavil več, za takratno oblast sumljivih člankov. Zaradi njih je bil jeseni 1958 aretiran in naslednje leto zaradi sovražne propagande in združevanja proti ljudstvu in državi obsojen na devet let strogega zapora. Leta 1966 je prišel iz zapora in še istega leta odšel v Nemčijo, kjer se je preživljal v raznih tovarnah in nato začel študirati na hamburški univerzi. Po doktoratu se je zaposlil kot docent na univerzi v Linenburgu, kjer je bil do konca lanskega leta, ko se je vrnil domov in se na lastno željo upokojil. Bil je pobudnik za ustanovitev Slovenske socialdemokratske stranke in nato njen predsednik. Nekdanji desident je ena redkih osebnosti, ki mu spoštovanje izražajo tudi njegovi politični nasprotniki. Je pragmatični politik, ki mu po njegovih besedah njegova oporečniška zgodovina ni pustila sledi revanšizma.

Kaj so povedali predsedniški kandidati

Dr. Jože Pučnik: "Temeljito je treba vsako stvar premisliti, relativno malo govoriti in odločno izvajati. To zveni politično, vendar jaz tako gledam na stvari. Iz Demosa pa prihajajo osnovne točke, ki se meni zdijo posebej pomembne. Najprej je to odstranitev vsega tega, kar nas bremeni iz preteklosti. Pri nas se je že marsikaj spremenilo, sedaj pa gre za to, da načelno spremenimo celotni politični sistem, odstranimo vse ostanke tega čudnega povojnega obdobja, da začnemo s prenovo družbe, predvsem pa gospodarstva, kjer se kriza stopnjuje. Treba je začeti z novo slovensko ustavo. Eden od mojih prvih predlogov bo, če bom izvoljen, da skupščina sprejme ustavni sklep, v katerem naj bodo natačno opisana merila za novo slovensko ustavo, v katerem naj bo tudi določen čas in postopek za čim prejšnji sprejem nove slovenske ustave. Tu gre predvsem za gospodarstvo, ne le za pravno vprašanje. Mi se moramo osamosvojiti, politično, gospodarsko, če hočemo konkretno začeti s programi za sanacijo slovenskega gospodarstva. Mi moramo zaustaviti ves odtok sredstev iz Slovenije. Politika je ukrepanje. Sedaj je čas, da se dejansko ukrepa.

Milan Kučan: "Če bi izbiral življenjsko vodilo za čas, ki ga politično živimo, bi bilo najprimerneje izbrati znano Voltairovo misel, ki jo je v sodobno politično življenje Evrope prenesel sedaj že pokojni Sandro Pertini, socialist, antifašist, partizan, in začuda predsednik vseh Italijanov, da se velja tudi takrat, ko se ne strinjaš z drugačnim prepričanjem, potruditi za svobodno izražanje tega drugačnega prepričanja. Po tem je treba danes še bolj ravnati, ker socializem mimo demokracije ni mogoč. Za naprej se bom zavzemal za vse tisto, kar sem delal doslej, kar je omogočilo, da bomo čez nekaj tednov imeli svobodne, demokratične, parlamentarne volitve. Slovenci in državljani Slovenije moramo svobodno in suvereno odločati o svoji usodi, da izrazimo interes, kako urediti naše življenje za naprej, doma, v Jugoslaviji, v Evropi in v svetu in to na osnovi treznega, odgovornega razmisleka, brez interesov, ki bi bili neodgovorno ravnanje z usodo naroda. Zavzemam se za miren, socialno varen prehod v družbo demokratičnega političnega pluralizma brez nasilja, daleč od zloslutnih kali državljanske vojne, ki vztrajno silijo v naše življenje. Nadalje zavzemanje za ugled Slovenije v svetu, ker je to pogoj za duhovno, gmotno in politično identiteto Slovenije v Evropi.

Ivan Kramberger: "Kramberger ostaja Kramberger. Boril se bo za vsakega človeka, tudi za poštene komuniste. Za seboj imam 10.000 ljudi, drugi jih imajo po 100, 200. Kramberger je prvi, ki se bori, da bi bila Slovenija svobodna država, da se odcepimo od južnih bratov, ker ne gre več tako, da ne bomo imeli več vojske, ker ogromno denarja damo za vojsko, za reveže pa ne. Poglejte. Kardelj Pepca ima vilo, ima penzijo 25 milijard. Ena gospa mi je pisala: tri otroke imam, v podstrešni sobi spijo, nima nič, ona pa v takšnem luksusu živi. Zakaj ne bi Pepca imela podstrešne sobe, zakaj ne bi ona morala krompir lupiti, denar pa bi dala za bolne otroke. Boril se bom za vsakega človeka. Hočem le, da bo Slovenija svobodna država. Kramberger bo zapeljal slovenski narod v Evropo. Komunisti ga ne bodo, oni so obrnjeni proti Srbiji, Turčiji. Boril se bom za svobodne volitve. Naj narod odloči, ne Kučan, ne Kramberger, ne Pučnik. Sedaj imamo čas, samo par sekund. Če se sedaj ne bomo odcepili, bomo Slovenci izumrli kot Indijanci. Sem ter tja bo kakšen Slovenec še ostal.

Dr. Marko Demšar: "V času pred volitvami morajo stranke nastopati čim bolj prepričljivo. Moje razmišljanje je mogoče nekoliko drugačno. Sam sem tehtal svoje dosedanje delo in ocenjeval svoje sposobnosti, temeljito, preden sem kandidaturo sprejel. Sprejel pa sem jo zato, ker sem navajen poslušati, se dogovarjati, ker sem navajen usklajevati različne poglede. Nimam nikakršnih starih zamer, sem strankarsko neobremenjen tako kot večina Slovencev, ki verjetno tudi strankarsko ne bo opredeljena. Odgovorov na vsa vprašanja prav gotovo ne poznam. Znam pa o njih razmišljati, znam najti sogovornike in svetovalce, ki za določena vprašanja odgovore poznajo. Imel bi lažji položaj, če bi me dosedanji strankarski nastopi že izoblikovali, naredili neko politično podobo, potem bi moral v predvolilnem času le nekaj dodajati, prilagoditi. Bil bi že sinonim za stranko. Če pa delite mnenje, da strankarska gorečnost ni predpogoj za slovenstvo, potem soglašate z menoj.

Pripravil Jože Košnjek

STRANKARSKE NOVICE

Usoda RUŽV

Gorenja vas - Loški socialisti vabijo v nedeljo, 18. marca, ob 9. uri na predstavitev programa in kandidatov. V Osnovni šoli Ivana Tavčarja v Gorenji vasi bo glavni govornik dr. Peter Novak, kandidat za člana predsedstva republike, ki je znan po svojih konstruktivnih reševanjih ekoloških vprašanj. Predstavitev bo vodil Stane Jesenovec.

V. S.

Predvolilno srečanje ZKS

Žiri- Škofjeloška stranka demokratične prenove vabi v nedeljo, 18. marca, ob 10. uri na predvolilno srečanje v kinodvorano v Žiri. Poleg kandidatov za družbenopolitični zbor občinske skupščine se bosta predstavitve udeležila Ida Filipič-Pečelin, kandidatka za zbor občin Republike Slovenije in Emil Milan Pintar, kandidat za družbenopolitični zbor skupščine Republike Slovenije.

V. S.

Okrogla miza ZKS

Kranj - V sredo, 21. marca, ob 18. uri bo v sejni dvorani št. 15 Skupščine občine Kranj okrogla miza z nosilci list za Družbenopolitični zbor Skupščine občine Kranj, ki bodo predstavili programe strank v zvezi z razvojem Kranja.

V. S.

Pogovor z Viktorjem Žakljem

Tržič - OK Socialistične zveze Tržič vabi na pogovor z Viktorjem Žakljem, ki bo v sredo, 21. marca , ob 18. uri v Osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici. Tema razgovora bo program republiške in občinske konference SZ, statut, članstvo in vloga organiziranja na vseh ravneh. Obenem bo OK SZ predstavila tudi svoje kandidate za najodgovornejše dolžnosti v občini, listi za občinski in republiški družbenopolitični zbor in kandidate za zbor občin.

V. S.

Jeseniški vrstni red list

Na vrhu so liberalci

Jesenice, 14. marca - Žrebanje list kandidatov za občinski družbenopolitični zbor je določil na prvo mesto na zbirni listi enotno listo kandidatov ZSMS - Liberalne stranke (nosilec liste Anton Požar), na drugem mestu je lista Socialistične zveze (nosilec Jakob Medja), na tretjem mestu lista Zveze za ohranitev enakopravnosti občanov (nosilec Vejsil Horozović), četrto mesto so si prižrebali kandidati združene opozicije Demos (nosilec dr. Božidar Brudar), peto ima lista ZKS - Stranke demokratične prenove (nosilec Igor Mežek) in šesto mesto lista posamičnih kandidatov (nosilka z največ glasovi dr. Marija Mulej).

H. J.

Sporočilo za javnost!

Zakoniti predstavniki šestih sekcij Zveze za ohranitev enakopravnosti občanov popolnoma zanikajo namerno izvedeno provokacijo z izjavami, ki so jo dali člani zveze: Radmilo Jecić, Radovan Nikić in Branislav Jokanović za slovenska javna glasila. S to provokacijo so hoteli predsedniku inž. Dragiši Marojeviču odvzeti vse pravice, ki izhajajo iz funkcije predsednika zveze. Do tega zaključka so predstavniki najširše baze zveze prišli s konsultacijo s svojimi člani, ki v popolnosti podpirajo in pozitivno ocenjujejo tako aktivnost, kot tudi javne izjave predsednika stranke inž. Dragiša Marojevića, ki ga ima za legitimnega predstavnika zveze. /Sekcije se ograjujejo od objavljenih izjav./

Izjave omenjenih članov, s katerimi trdijo, da je stranka enonacionalna najširša baza stranke, obsojajo, glede na dejstvo, da je ZOEO edina zveza, ki svoje akte tiska v vseh jezikih jugoslovanskih narodov. V pristopnicah ne obstaja rubrika o nacionalnosti članov. Prav tako najširše članstvo zveze opozarja, da omenjeni člani niso pooblaščeni, da dajejo izjave v imenu stranke. Poleg tega gre za neaktivne člane, ki niso v nobeni obliki predstavili svojih stališč izvršnemu odboru niti skupščini zveze.

Glede na to, da je zveza v svoji osnovi za demokratični dialog o odprtih vprašanjih življenja stranke, predstavniki sekcij zaključujejo, da se proti omenjenim članom zveze disciplinsko ne ukrepa, dokler skupščina zveze ne zavzame svojega stališča, kljub temu da gre za grobo kršitev statuta in poslovnika Zveze za ohranitev enakopravnosti občanov.

Zapisano na sestanku sekcij ZOEO

MICHELIN
CELOVEC ROSENTALERSTR. 189
Tel. 9943-463-282128
(ZA 1. SEMAFORJEM V CELOVCU, PO 200 METRIH DESNO)
Reifen PETER
NEVERJETNA PONUDBA

MICHELIN		FULDA	
155 SR 13	610.-	155 SR 13	480.-
175/70 SR 13	740.-	175/70 SR 13	575.-

DUNLOP PIRELLI
● VELIKA IZBIRA ● NETO CENE ● GOVORIMO SLOVENSKO ● ALUMINIJASTA PLATIŠČA ● OB SOBOTAH ODPRTO
Fulda

KRATKE GORENJSKE

V KS Voklo zahtevni načrti tudi za letos - Ko smo se pred dnevi pogovarjali s predstavnikoma dobitnika priznanja Socialistične zveze in sicer Cirilom Globočnikom, predsednikom sveta in Anko Erzar, tajnico krajevne skupnosti Voklo, sta priznala, da jih je v krajevni skupnosti priznanje presenetilo. Res je, da so v zadnjih dveh letih v krajevni skupnosti na celotnem območju, še posebej pa v vasi Voklo, veliko naredili, vendar tudi letošnji načrti niso majhni. Ceste in razsvetljavo so na celotnem območju urejali že doslej. Letos imajo v programu nadaljevanje teh del in ureditev avtobusnih postajališč. Največji zalogaj pa bo prav gotovo kanalizacija, ki se je nameravajo lotiti skupaj s sosednjo krajevno skupnostjo Voglje, s katero so tesno sodelovali (in tudi s Trbojami) pri nekaterih zadnjih akcijah. Na sliki: Nekaj podobnega kot v Voklem, ko so imeli vas razkopano po dolgem in po čez, je bilo tudi na območju Hrastja in Prebačevega, ko se je urejevala oziroma obnavljala glavna cestna povezava proti Trbojam. - A. Ž.

(Ne)uspešna "miniranja"

Najslabše, kar se lahko zgodi v tej ali oni krajevni skupnosti v sedanjem "strateškem političnem manevriranju", ko sladokusci dozorevajoče demokracije "bijejo slastni boj za oblast" ali pa razmišljajo raje že o strategiji prihodnje prav tako zanimive in (za marsikoga še bolj) privlačne opozicije, je, da bodo "ta kratko" potegnili pravzaprav krajani-volilci. Dogaja se namreč tu in tam nekaj na pogled čudnega, čeprav je navsezadnje v danem trenutku prav lahko razumljivo.

Prav gotovo so tudi učenci demokracije tam, pri katerih se danes učimo in jih skušamo posnemati mi, doživljali trenutke in (recimo jim) "minerska presenečenja", da je v nekem trenutku boja za oblast nekdo javno označil (oblatil) vsa prizadevanja, napore, uresničevanje programov (ciljev) za zgrešeno samovoljno potezo. Prostor, v katerega je takšna nekritična, z najrazličnejšim blatom obložena, ocena zadonela, je bil marsikdaj (tudi od presenečenja) nem. Ko pa se je zavedel, se je pogosto (kmalu) soočil z napako, ki si jo je zapomnil, da je ne bi več ponovil. Ni namreč na trenutke zaminirati motor; škoda pa je velika, če je bil ta motor dober...

Takšni primeri se zdaj po krajevnih skupnostih tu in tam dogajajo. Medtem ko se na eni strani kažejo uresničeni programi, za katere so se krajani dogovorili in s prispevkom ter delom prostor, v katerem živijo, obogatili ali se rešili problemov, smo priča tudi "minerskim poskusom ugašanja motorjev", ki jim ljudje, ker so delali z njimi, zaupajo, občudujejo njihovo voljo, pripravljenost, sposobnost... Za takšnimi poskusi tiči nevarnost, da se bodo sposobni (motorji) raje umaknili, življenje v kraju pa bo spoznalo napako in se sprevrglo v "resnično opozicijo" zaradi nerešenih problemov in potreb ter tihega nedogajanja...

A. Žalar

Jutri spet Čajanka

Kokrica pri Kranju - Turistično društvo Kokrica pri Kranju bo jutri (v soboto) ob 17. uri v prostorih kulturnega doma na Kokrici pripravilo še zadnjo Čajanko v tej sezoni. Na petem tovrstnem srečanju, ko člani postrežejo s čajem in domačim pecivom, bo beseda o **Vrtnarjenju po luni.** O sajenju, obrezovanju sadnega drevja in grmičkov ter vseh drugih opravilih na vrtu, na katera vpliva položaj lune na nebu, bo govorila Ivana Janša z Bleda. Društvo vabi vse stalne obiskovalce teh srečanj, tokrat pa še posebej tudi vrtičkarje, saj bodo gotovo slišali in izvedeli marsikaj koristnega in zanimivega. Na vprašanja bo gostja večera tudi odgovarjala.

A. Ž.

Srečanje ob prazniku

Kranj - 21. marec, praznik krajevne skupnosti Vodovodni stolp v kranjski občini bodo proslavili drevi (danes) ob 18. uri, ko bo v Domu JLA v Kranju najprej proslava, na kateri bodo podelili tudi priznanja krajevne skupnosti. Po proslavi pa bo družabno srečanje krajanov. V programu na proslavi bodo nastopili folklorna skupina Osnovne šole Bratstvo in enotnost, kvartet Zvonček s citrami in narodnozabavni ansambel Marika iz Lukovice.

Geslo letošnjega praznovanja v krajevni skupnosti Vodovodni stolp je Za evropsko kakovost lokalne samouprave. V krajevni skupnosti si bodo namreč v prihodnje prizadevali, da bo vsebina delovanja usmerjena predvsem v lokalne probleme. V tem smislu se namreč danes tudi v svetu povečuje pomen lokalne samouprave. Zato je tudi stališče v krajevni skupnosti Vodovodni stolp, da Evropska listina o lokalni samoupravi, ki je bila sprejeta v Strasbourgu leta 1985, zavezuje vse tudi pri nas, če se želimo vključiti v Evropo prihodnosti. Ta listina lokalnim skupnostim in samoupravi v njih opredeljuje vsebino, določa pa tudi dolžnost države za njihov razvoj. V Vodovodnem stolpu ugotavljajo, da se je v svojem programu do krajevnih skupnostih pri nas opredelila le Socialistična zveza, ki napoveduje, da si bo prizadevala, da bodo krajevne skupnosti dobile pomemben vpliv pri vsebini naprednega programa in tudi za dograditev sistema in financiranja krajevnih skupnosti. Takšna pa je tudi iztočnica ob letošnjem prazniku v krajevni skupnosti Vodovodni stolp.

V okviru letošnjega praznovanja pa so v krajevni skupnosti včeraj (v četrtek) odprli tudi razstavo ročnih del. Razstava je odprta v prostorih krajevne skupnosti še danes do 17. ure.

A. Ž.

ureja ANDREJ ŽALAR

Telefonska akcija tudi v krajevni skupnosti Gorje

Konec tega meseca zadnji rok za odločitev

Gorje, 15. marca - Za krajevno skupnost Gorje v radovljiški občini bi lahko rekli, da je danes na Gorenjskem med tistimi, ki kar zadeva pokritje s telefoni, spada med tako imenovane sive lise. V 14 vaseh krajevne skupnosti z 2770 prebivalci ima danes telefon 50 gospodinjstev in 15 delovnih organizacij oziroma ustanov. Kar deset vasi je brez telefonskega priključka, ob nujnih primerih pa sta krajanom na voljo dve javni telefonski govorilnici v Spodnjih in Zgornjih Gorjah. Nenazadnje velja poudariti še to, da so nazadnje v vasi Podhom in delu Spodnjih Gorij v krajevni skupnosti Gorje 38 telefonskih priključkov "dobili" nekako po naključju, ker jim jih je ob takratni akciji odstopila krajevna skupnost Zasip, ko je urejala telefnijo na svojem območju. Zato ni čudno, da si v tej krajevni skupnosti že deset let želijo prepotrebne telefone.

Kadarkoli so na zborih krajanov in drugih sestankih načenjali vprašanje telefonije, so zadeli na nerešljive težave v zvezi s tedanjo blejsko telefonsko centralo. Odgovor je bil vedno, da enostavne rešitve ni. Krajani -so to težko razumeli in največ očitkov je na trenutke vedno letelo na vodstvo krajevne skupnosti, čeprav si je prav slednje najbolj prizadevalo, da bi problem premaknili z mrtve točke. Iskrica upanja, na katero so nazadnje kar precej stavili, se je pokazala v okviru priprav na svetovno prvenstvo v veslanju na Bledu. Vendar se upanje o pričakovani rešitvi ni uresničilo, pokazala pa se je vendarle prav zaradi prvenstva možnost, da se morda velja tudi v Gorjah lotiti telefonske akcije. Ko so namreč na Bledu dobili vozliščno telefonsko centralo, so se "odprla vrata" tudi potrebam v krajevni skupnosti Gorje. Rešitev se je namreč pokazala v končni telefonski centrali v krajevni skupnosti Gorje.

"Dve leti bo tega, ko je svet krajevne skupnosti na podlagi morebitnih pričakovanih rešitev na področju telefonije v naši krajevni skupnosti imenoval 7-članski gradbeni odbor," je pred dnevi razlagal predsednik tega odbora **Janez Varl."Zadeve smo se lotili najprej z anketo. Morali smo namreč izvedeti, kolikšen je resnični interes med krajani za telefon. Ko pa smo potem jeseni 1988. leta dobili odgovore in ugotovili, da je med anketiranimi (800) kar 450 interesentov za telefon, je bila to 'zelena luč" za gradbeni odbor, da se akcije loti. Kot čisti laiki, neuki in nevešči tovrstne akcije, smo se povezali s Podjetjem za PTT promet Kranj, kjer smo zvedeli za rešitev: zgraditi je treba primarno in sekundarno telefonsko omrežje, če želimo dobiti v Gorjah končno avtomatsko telefonsko centralo s potrebnimi priključki za vse interesente."**

Čeprav niso imeli niti najmanjše predstave o finančni velikosti takšnega projekta, so lani potem s Podjetjem za PTT promet Kranj podpisali dogovor o skupnih aktivnostih za izgradnjo telefonije in se na ta način obvezali, da bo krajevna skupnost organizator akcije (tudi kar zadeva dobršen del finančne plati), investitor pa bo Podjetje za PTT promet Kranj. Takoj so pri Tegradu v Ljubljani naročili projekt in ga tudi že plačali. Nabavili pa so že tudi tipski objekt (kontejner) za telefonsko centralo, za katero imajo tudi že prostor pri Domu TVD Partizan v Gorjah.

"Projekt in objekt smo plačali s prispevkom delovnih organizacij in deloma tudi samoprispevkom," je pojasnil tajnik oziroma član gradbenega odbora **Jože Škumavec.**Pripravljen imamo že dogovor oziroma pogodbo z delovnimi organizacijami, v katerih so zaposleni naši krajani, da bi le-te na vsakega zaposlenega iz naše krajevne skupnosti prispevale 1680 dinarjev. In podpisali smo tudi že pogodbo za nabavo telefonske centrale (na podlagi števila interesentov v anketi) SI 2000 s 480/600 priključki. Zdaj pa smo pred pomembnim trenutkom odločitve. Najkasneje do konca tega meseca (marca) moramo izvedeti točno število interesentov za telefon zaradi naročila, kolikšna naj bo zmogljivost centrale, za katero računamo, da bo veljala nekaj manj kot 2 milijona konvertibilnih dinarjev. Zato smo obvestili vse interesente, ki so se v anketi pred dobrim letom odločili za telefon, da je rok zanje oziroma za dokončno odločitev in akcijo 20. marec. Do takrat naj bi vsakdo s podpisano pogodbo in plačilom 3.500 dinarjev potrdil naročilo telefonskega priključka in se hkrati obvezal, da bo do konca avgusta letos prispeval še 3.500 dinarjev. Za vse, ki se nameravajo odločiti za telefonski priključek (in se v anketi niso opredelili zanj), pa je zadnji rok konec tega meseca. Pogoji so enaki, podpisane pogodbe pa lahko interesnti oddajo vsak dan med 8. in 12. uro (ob sredah pa med 17. in 19. uro) v prostoru krajevne skupnosti Gorje."

V gradbenem odboru ocenjujejo za zdaj, da bi moralo biti omrežje zgrajeno leta 1992, kolikšen pa bo dejanski prispevek posameznega naročnika, pa je ta hip težko napovedati. Informativna vrednost celotnega projekta znaša po ocenah več kot *12* milijonov dinarjev. Načrtujejo, da bi naročniki priključkov prispevali 61 odstotkov, pri čemer naj bi prispevek vsakega naročnika znašal okroglo 3.000 nemških mark. Bolj natančne pa bodo lahko te številke, ko bo znano število interesentov.

Vsekakor pa ta hip velja, da se prihodnji mesec ali kasneje v akcijo ne bo moč več vključiti pod sedanjimi pogoji. Če ne drugega pa to pomeni, da bo moral vsakdo, ki se bo kasneje odločil (in to še pet let po izgradnji telefonskega sistema), poleg vseh sedanjih oziroma nastalih stroškov v akciji plačati še prispevek za PTT, ki pa ta hip znaša 3.200 dinarjev. Tega prispevka pa bodo oproščeni vsi, ki se bodo do konca tega meseca odločili za telefon, podpisali pogodbo in vplačali prvi del celotnega deleža; torej 3.500 dinarjev. Kar zadeva fizično delo naročnikov, se v gradbenem odboru za zdaj nagibajo k rešitvi, da se bo z izvajalcem gradbenih del o tem dogovarjal lahko vsak sam, vsekakor pa bo gradbeni odbor na podlagi oddaje del z natečajem izbral najbolj ugodnega izvajalca. Prav tako pa v gradbenem odboru razmišljajo, da na odsekih, kjer bo potekala kabelska kanalizacija, pripravijo vse potrebno za morebitno kasnejšo odločitev za sistem kabelske televizije.

A. Žalar

Gasilsko društvo Davča

Mlado, vendar delovno...

Davča, marca - V krajevni skupnosti Davča v škofjeloški občini, ki je med največjimi po površini v Sloveniji, so gasilsko društvo ustanovili pred tremi leti. Pobudo za ustanovitev društva je dal takrat današnji predsednik sveta krajevne skupnosti Lojze Jelenc. Predsednik enega najmlajših gasilskih društev na Gorenjskem je danes Marjan Bevk, poveljnik pa Niko Peternelj.

Danes tako rekoč ni gospodinjstva oziroma domačije v Davči, ki ne bi tako ali drugače sodelovala pri društvu oziroma bila njegov podporni član. Imajo pa v društvu tudi desetino in člani le-te so na tečaju za izprašanega gasilca. Tečaj za strojnika pa sta že opravila Roman Zupanc in Franc Prezelj.

"Takoj ob ustanovitvi društva smo se dogovorili s krajani v Davči, da si vsaka hiša oziroma gospodinjstvo nabavi gasilni aparat. Imamo tudi terensko vozilo in starejšo motorno brizgalno. V programu pa imamo nakup nove in avtomobilske cisterne. Sicer pa smo se skupaj s krajevno skupnostjo odločili, da poskrbimo za vodne zbiralne oziroma protipožarne bazene. Letos imamo v programu izgradnjo takšnega bazena pri Majdelcu v Davči. Medtem ko so prav zdaj člani desetine na tečaju za izprašanega gasilca, pa načrtujemo tudi ustanovitev pionirske in ženske desetine. In tudi štirinajst kompletov oblek že imamo," je pred dnevi po nedavnem občnem zboru pripovedoval predsednik društva **Marjan Bevk.**

Ognjeni krst pa so gasilci iz Davče doživeli že kmalu po ustanovitvi društva. Zagorelo je pri Vrhovcu in če ne bi takrat imeli dveh gasilskih aparatov na prah (vsak po 50 kilogramov), bi pogorel hlev in najbrž tudi stanovanjsko poslopje. Zanimivo pa je, da so gasilska aparata kupili od prispevkov, ko so po hišah raznašali pred novim letom koledar, in je vsaka hiša nekaj primaknila. Drugi požar, ki so ga tudi zadušili, pa je bil pri Majdelcu.

Društvo je zdaj tudi pobudnik za prestavitev sirene v Davči. Ugotavljajo namreč, da sedanjo na šoli sliši le del vasi. Zato bi jo morali prestaviti na kraj, da bi jo slišali tudi drugi. Še bolje pa bi bilo, če bi imeli v Davči v prihodnje dve takšni sireni in sicer za Spodnjo in Zgornjo Davčo. V teh dneh pa organizirajo tudi pregled in polnjenje gasilskih aparatov, ki jih imajo gospodinjstva. Lastniki jih lahko prinesejo vsak dan v obrat delovne organizacije Niko v Davči.

"Lani smo imeli gasilsko veselico in načrtujemo jo tudi letos. Pa tudi tekmovanj se bomo udeleževali in krepili sodelovanje s sosednjimi gasilskimi društvi Železniki, Sorica, Zali Log, Novaki in Cerkno," je poudaril Marjan Bevk.

A. Žalar

Planinski pohod na Osovnik

Kranj - Planinska sekcija pri Društvu upokojencev v Kranju pripravlja za člane in druge upokojence planinski pohod na Osovnik. Pohod bo v četrtek, 22. marca. Zbirališče je ob 7.30 na kranjski avtobusni postaji, od koder se bodo udeleženci odpeljali do Škofje Loke, od tam pa se peš podali (3 do 4 ure hoje) po lepi gozdni poti na 857 metrov visok Osovnik. Pridite, ne bo vam žal. Izlet bosta vodila Franc Ješe in Srečo Mesarič.

A. Ž.

Strokovna vzgoja

Kranj - Občinska gasilska zveza v Kranju ima v programu med drugim tudi strokovno vzgojo v 36 gasilskih društvih v kranjski občini. Pred nedavnim so na primer organizirali tečaje za strojnike, zdaj pa bo na vrsti strokovno usposabljanje častnikov. Na tisoče ur je tako po uresničenem programu namenjenih strokovnemu delu in preventivni dejavnosti. Za takšno uspešno uresničevanje tega programa pa ima veliko zaslug poveljnik Franc Košnik. (ip)

Trideset let dela

Kranj - Prepričan sem, da vsi člani gasilskih društev na Gorenjskem nimajo Gasilskega vestnika. Zato bi rad v Gorenjskem glasu povedal, da se je od dolžnosti poslovil dolgoletni predsednik Gasilske zveze Slovenije dr. Branko Božič. Trideset let je uspešno vodil organizacijo in napisal tudi več knjig o gasilstvu v Sloveniji. Gorenjski gasilci želimo Branku Božiču, da bi srečno preživljal jesen življenja. (ip)

Mošenjski gasilci

Mošnje - Streljaj od hotela Grad Podvin proti vasi Mošnje stoji zgradba, ki je med lepšimi v Mošnjah. Na pročelju piše Gasilski dom. Obnovili so ga deloma z denarjem iz krajevnega samoprispevka, večji del pa s prostovoljnim delom krajanov - gasilcev. V kroniki društva piše, da je bilo Gasilsko društvo Mošnje ustanovljeno 14. avgusta 1898, le tri leta po ustanovitvi pa so že zgradili tudi gasilski dom. Vseh devetdeset let je bila gasilska enota v Mošnjah zelo aktivna in tudi danes so gasilci močna opora kraju pri raznih delovnih akcijah in pri športni dejavnosti. Danes imajo mošenjski gasilci sodobno urejen dom, nov gasilski avto-kombi in dopolnjeno sodobno gasilsko opremo. Pred dnevi so imeli v domu 93. občni zbor, kjer so ugotovili, da so zadnja leta precejšen del aktivnosti namenjali gradnji doma. Zdaj pa bo ena glavnih nalog izobraževanje članov, opravljali pa bodo tudi preventivne preglede po gospodinjstvih. Cilj je, da bi vsako gospodinjstvo v krajevni skupnosti imelo gasilski aprat. Trenutno ima društvo 77 članov. Na zboru so dvema članoma podelili znački za 30 in dvema za 40-letno aktivno delo v društvu. (cz)

Negotova usoda Iskre Kibernetike

Začeli z akcijo predčasnih upokojitev

Kranj, 13. marca - Iskra Kibernetika je zašla v tako težke likvidnostne razmere, da posameznim podjetjem grozi stečaj, te dni ima šest od devetih podjetij blokirane žiro račune. Usoda Kibernetike je negotova, delovno mesto glavnega direktorja je trenutno prazno, delavce pa je seveda najbolj strah brezposelnosti, zlasti tiste, ki so postali odveč, takšnih pa je največ v Skupnih strokovnih dejavnostih, kjer so že začeli z akcijo predčasnega upokojevanja. Od 4.430 delavcev Kibernetike bi se jih predčasno lahko upokojilo 286, nemara se bodo mnogi oprijeli rešilne bilke, čeprav se seveda hkrati sprašujejo, kako bodo živeli s pokojnino, ki bo seveda manjša od polne.

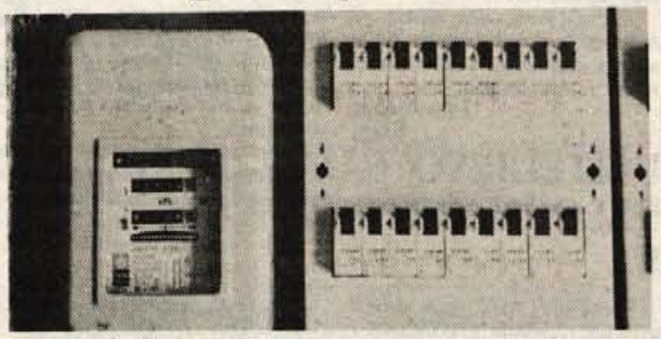

Iskra Kibernetika, ki jo po letos izpeljani reorganizaciji sestavlja devet podjetij, se je zaradi finančnih težav znašla na robu obstanka. Razmere v matični Iskrini tovarni so toliko težje, ker celotno Iskro pretresa globoka kriza, zaradi katere na pomoč znotraj sistema ne morejo računati, še več, njihov denar v interni banki je zamrznjen, čeprav bi ga v najtežjih trenutkih osemletnega obstajanja Kibernetike najbolj potrebovali.

Podobno kot drugim Iskrinim tovarnam tudi Kibernetiki primanjkuje lastnega kapitala, odvisnost od drugih finančnih virov je bila pač splošna Iskrina politika v preteklosti, v Kibernetiki pa pravijo, da jim je denar jemala tudi gospodarska politika, ki jih je pri številčih obravnavala kot monopolne izdelovalce, njihove cene so morale pogosto v zamrzovalnik, hkrati pa jih je tepel nerealni tečaj dinarja. Pravijo, da so zaradi tega v minulih osmih letih izgubili 320 milijonov dinarjev trajnih virov. Lani so si pomagali z zadolževanjem na sivem trgu, kjer so obresti seveda visoke, kar jih je ob visokih obremenitvah in slabem plačevanju njihovih kupcev, zlasti po srbski blokadi, pripeljalo na rob obstanka. Ukrepi Markovićeve vlade pa milosti seveda ne poznajo, v zadnjih mesecih je imela večina podjetij v Kibernetiki račun blokiran že več kot 20 dni, nekatera celo več kot trideset, kar že zahteva sestanek z upniki.

Po letošnji reorganizaciji v devet podjetij se razmere niso izboljšale, vse bolj jasno postaja, da zgolj z razdelitvijo problemi niso razrešeni. Bolje rečeno, zaostrujejo se, v sindikatu pravijo, da direktorji posameznih podjetij niso pripravljeni prepustiti nobenih kompetenc vodstvu Kibernetike in se sprašujejo, kakšno vlogo naj odigra novi glavni direktor, ki naj bi ga dobili te dni. Ob tem pa lahko pritrdimo tistim, ki pravijo, da so podjetja še vedno tako zelo odvisna eno od drugega, da utegne potop enega sprožiti verižno reakcijo in se bodo potopili vsi.

Delavce, zlasti tiste, ki so jim že dali vedeti, da so odveč, je seveda najbolj strah brezposelnosti. Težko je oceniti, koliko jih je preveč, če bi jim s finančno injekcijo uspelo poganjati proizvodnjo, bi jih bilo nemara preveč le 500, predvsem v administraciji, vzdrževanju in drugih vzporednih dejavnostih. Presežki delavcev so zdaj najbolj izraziti v Skupnih strokovnih dejavnostih, saj podjetja zdaj sama opravljajo nekatera dela, ki so jih prej zanje skupne službe ali pa jih zaradi blokirane računa ne plačajo. Ocenjuje, da je v Skupnih strokovnih dejavnosti 109 delavcev preveč.

Zaposlovanje je naposled ustavljeno, šele oktobra lani so pritiski iz posameznih tozdov na novo zaposlovanje popustili. Lani so zaposlili tudi vseh 160 štipendistov, letos bodo razpisali le 48 štipendij, torej kar dve tretjini manj kot doslej. Zaradi v vse slabših plač strokovnjaki odhajajo, osem jih je odšlo v zadnjem času.

Projekt za razreševanje presežkov delavcev, ki so ga pripravili v kadrovski službi Kibernetiki vsebuje dve merili. Prvo pravi, da so presežek tisti delavci, ki so zaradi drugačne organiziranosti, ukinitve posameznega dela ali pomanjkanja naročil nimajo dela. Drugo pa pravi, da so presežek tudi tisti delavci, ki sicer imajo delo, vendar bo treba njegov obseg zmanjšati ali ukiniti, ker ga podjetja zaradi svoje nelikvidnosti in zmanjšanja stroškov ne morejo plačati. Po sedanji zakonodaji jih seveda ne morejo postaviti na cesto, to se dogodi le v primeru stečaja, lahko pa jih seveda pošljejo domov, na "čakanje na delo", kakor ravnajo v Iskri Telekom, delavcem pa v tem primeru pripada vsaj zajamčeni osebni dohodek.

Začeli so se z akcijo predčasnega upokojevanja, spisek je pokazal, da bi se 286 delavcev lahko predčasno upokojilo. Ženske morajo biti stare 50 let in morajo imeti 30 let zavarovalne dobe, moški pa 55 let in 35 let zavarovalne dobe. Prečasni upokojenci prvo leto izgube 10 odstotkov pokojnine, ki je odmerjena v višini 75 odstotkov, naslednje leto 8 odstotkov itd., dokler se ne izteče pet let. Mnogi se seveda sprašujejo, kako bodo živeli s pokojnino, ki bo morda znašala le polovico povprečne plače, toda, nemara se splača postopek, ki se časovno običajno zavleče, vsaj začeti, kdove, ali dnevi ne bodo postali v Kibernetiki še bolj črni. Kadrovski projekt, ki še ni sprejet, predvideva, da bi delavcev z odpravnino nadomestili to razliko, po grobi oceni bi za enega delavca letno znašala 5.000 dinarjev. Seveda bo to odvisno od sredstev, ki jih bodo lahko namenili za razreševanje presežkov delavcev, od česar bo seveda odvisna tudi možnost dokupa zavarovalne dobe za predčasen odhod v pokoj, največ do pet let. Prav tako še ni jasno, kolikšna bo odpravnina po določilih kolektivne pogodbe, kakor tudi ne, kolikšna sredstva bodo lahko namenili za prekvalifikacijo delavcev.

M. Volčjak

Okrogla miza o reševanju kadrovskih problemov

Pičla udeležba strank

Kranj, 13. marca - Društvo kadrovskih delavcev iz Kranja je v dobri veri, da bo dobilo odgovore političnih strank, kako bodo reševale kadrovske probleme, če po aprilskih volitvah pridejo na oblast, pripravilo okroglo mizo o kadrih, kadrovski politiki in reševanju kadrovskih presežkov v Sloveniji, vendar je le deloma uspela, saj je bila udeležba političnih strank in občinstva pičla, v dvorani smo našteli vsega skupaj le 24 ljudi.

Kranjsko društvo kadrovskih delavcev je na okroglo mizo povabilo predstavnike vseh strank, zvez in združenj v Sloveniji ter sindikata, povabilu sta se odzvali le dve: poglede ZKS - stranke demokratične prenove na kadrovsko problematiko je razgrnil Emil Milan Pintar, poglede Socialistične zveze pa Darja Lavtižar - Bebler. Drugih ni bilo, tudi njihovo odsotnost si lahko razlagamo kot politično dejanje, nemara pa aktivistom v tem burnem predvolilnem obdobju zmanjkuje časa. Poleg tega je bila seveda tema zelo delikanta, kadrovska problematika je zelo občutljiva stvar, v Kranju toliko bolj, ker se kriza kranjskega gospodarstva poglablja, nekateri celo svarijo, da gre Kranj po poti Maribora. Zanimivo je tudi, kako se je izgovoril sindikat, ki so ga prav tako povabili na okroglo mizo: da je nadstrankarska organizacija in da ne sodi za isto mizo s političnimi strankami.

Skratka odgovorov političnih strank, ki se borijo za oblast, nismo dobili, čeprav smo jih pričakovali z največjim zanimanjem, slišali smo le odgovore strank na oblasti, ki smo jih pričakovali z manjšim zanimanjem, saj jih več ali manj poznamo. Darja Lavtižar - Bebler in Emil Milan Pintar (oba sta na gorenjski volilni listi) v bistvu nista povedala nič novega, predstavnica Socialistične zveze je poudarila, da so edina stranka, ki je obdržala besedo socialistična in potemtakem poudarjajo tudi socialno komponento. Kot najpomembnejše dejanje Socialistične zveze pa je navedla dejstvo, da ne bodo več dajali "firme" kadrovskim kuhinjam, kar je doslej predstavljalo coklo v njehovi dejavnosti in kadrovanje torej ne bo več stvar posvečenih. Emil Milan Pintar je bil ostrejši, natresel je tudi kopico podatkov in skušal napraviti kar najboljši vtis poznavalca tega področja. Najbolj je ostalo v ušesih njegovo stališče, da je potrebno zmanjšati socialno varnost tistih, ki lahko delajo in jo povečati pri tistih, ki ne morejo, saj se zdaj dogaja, da tistih, ki izgubijo delo, ne zanima drugačno delo, saj dobijo 2.500 dinarjev nadomestila, plača za drugačno delo pa se začne tudi tam.

M. V.

Gorenjska banka d.d. Kranj namerava lanski dobiček prenesti v rezerve

Banka bo letos potrebovala rezerve

Kranj, 13. marca - Izvršilni odbor Gorenjske banke d.d. Kranj je obravnaval tekoče poslovanje in poročilo o poslovanju banke v lanskem letu, ki ga bo zbor banke sprejemal 19. marca. Aktualne razmere so kritične zaradi omejevanja bančnih plasmajev, ki ga kranjski bančniki označujejo kot nestrokovno in nezakonito, po besedah v.d. direktorja Zlatka Kavčiča bi 20 odstotno znižanje plasmajev marca - iz gospodarstva bi morali potegniti še dobrih 300 milijonov dinarjev - povzročilo splošno krizo in trganje produkcijskih tokov. Z ukrepanjem zato odlašajo, vsaj skromno upajo, da bodo drastični ukrepi omiljeni, saj bodo sicer ustavili izvozno proizvodnjo. Z lanskih poslovnim rezultatom Gorenjska banka sodi med boljše v sistemu Ljubljanske banke, izvršilni odbor je zboru banke predlagal revalorizacijo bančnih skladov v višini, ki je nekoliko višja, kot je bila lanska rast vrednosti nemške marke, 128,8 milijona dinarjev dobička pa naj bi šlo v rezerve banke.

Poslovno poročilo za lansko leto kaže, da so se bančni skladi lani s 16 odstotkov v letu 1988 povečali na 21 odstotni delež, narasla pa so tudi sredstva prebivalstva, z 32 na 38 odstotni delež. Devizna sredstva prebivalstva naraščajo precej hitreje kot dinarska, Gorenjci so lani svoje prihranke pridno zamenjavali v devize, ki so imele 73 odstotni delež, leto poprej 67 odstotnega. Posojila občanom pa so imela lani le 5 odstotni delež, temu je botrovala predvsem neprivlačnost stanovanjskih posojil. V bančnih kratkoročnih posojilih je bilo kreditiranje izvoza kar 59 odstotni delež, priprava izvoza 25 odstotnega, kar govori o izvozni naravnanosti gorenjskega gospodarstva in aktualnih težavah izvoznikov zaradi omejevanja bančnih plasmajev.

Izvršilni odbor se je pri obravnavi poslovnega poročila za lansko leto najdlje ustavil pri revalorizaciji sredstev in njihovih virov, kjer so tudi v banki imeli nemalo težav zaradi kasnitve predpisov in dilem, za kakšno indeksiranje naj se odločijo, saj gre pri tem res za igro matematike in statistike, kakor je dejal Zlatko Kavčič. V sistemu Ljubljanske banke bo različno, od 18,63 do 26,65 odstotka. V Gorenjski banki bančnemu zboru predlagajo, naj se odloči za indeks 24,78 odstotno povečanje skladov, kar pomeni nekoliko večjo rast od rasti tečaja nemške marke, ki je bila 24,05 odstotna. Opozorila gospodarstvenikov so se nanašala predvsem na dejstvo, da bodo morali v podjetjih poslovni sklad revalorizirati 26,478 odstotno, kakor je dejal Franc Grašič iz tržiškega Peka, vendar je ob koncu razprave izvršilni odbor usvojil predlog in ga v sprejem posredoval zboru banke. Po njem bodo 128,8 milijona dinarjev dobička prenesli v rezerve banke, ki bodo tako predstavljale 19 odstotkov ustanoviteljskega sklada Gorenjske banke. Bančniki so takšno potezo utemeljili z usmeritvijo, naj bi dobiček "nosili" v rezerve, dokler ne bodo imele 30 odstotnega deleža, saj imajo banke po svetu 20 do 35 odstotnega. Gorenjska banka kot delniška družba seveda ni nova banka, rezerve so nedvomno potrebne, ker bodo morali letos razrešiti marsikateri problem, saj ima tudi gorenjsko gospodarstvo zelo kritične točke.

V Gorenjski banki d.d. Kranj po 1. marcu vpogledna sredstva varčevalcev obrestujejo 8 odstotno, na tekočih računih 7 odstotno, vpogledna sredstva gospodarstva pa 5 odstotno. Pri kreditih je splošna obrestna mera 37 odstotna, pri kratkoročnih 31 odstotna in pri dolgoročnih 33 odstotna. Gorenjska banka je tako na sredini med slovenskimi bankami. Ker so dinarji v zadnjem času vse bolj iskani, pa je na sivem trgu obrestna mera narasla že na več kot 40 odstotkov, v nekaterih primerih se je povzpela celo do 70 odstotkov.

Vse bolj prihajajo do izraza v teh dneh, ko utegne omejevanje bančnih plasmajev povzročiti splošno krizo gorenjskega gospodarsta. Likvidnost Gorenjske banke je v zadnjih mesecih visoka, v gospodarstvu pa se vse bolj zaostruje, likvidnostni krediti Gorenjske banke so 12. marca dosegli 213 milijonov dinarjev. Konec februarja so dosegli z omejevanjem bančnih plasmajev določeno raven, do konca marca pa jih glede na ukrepe zvezne vlade morajo znižati še za 20 odstotkov, kar pomeni, da bi iz gorenjskega gospodarstva morali potegniti še dobrih 300 milijonov dinarjev. Zlatko Kavčič je dejal, da kaže v tem trenutku ohraniti mirne živce, saj se nadeja, da omejevanje, ki je strokovno nekvalitetno in nezakonito, ker je sprejeto za nazaj, nemara le ne bo tako drastično uresničeno, saj bi na Gorenjskem povzročilo trganje produkcijskih tokov. Ne bi šlo več le za osebne dohodke, temveč za ustavljanje proizvodnje, zlasti izvozne, omejevanje bančnih plasmajev pa je zelo boleče tudi za turizem, ki je seveda sezonskega značaja.

Na prihodnji seji izvršilnega odbora bomo lahko več izvedeli o delnicah, v sistemu Ljubljanske banke se pripravljajo na razpis delnic za varčevalce in bančne uslužbence. Zanimivi pa so tudi podatki o prodaji in odkupu deviz v zadnjih dveh mesecih. Januarja so Gorenjci banki prodali več deviz, kot so jih kupili, že februarja pa so jih kupili in dvignili več kot prodali. Gorenjska banka je januarja ljudem prodala za 78 milijonov dinarjev deviz, februarja pa se je prodaja dvignila na skoraj 160 milijonov dinarjev. Gorenjci torej spet pridno kupujejo devize, nedvomno zaradi zaskrbljenosti, da utegne tečaj kmalu poskočiti.

M. Volčjak

Naše banke lahko v naslednjih mesecih poleg domačih pričakujejo angleške revizorje, ki bodo seveda posebej pozorni na korekten prikaz bančne aktive (kreditnega portfelja). Novico je potrdil Zlatko Kavčič, v.d. direktor Gorenjske banke, ki se je pred dnevi mudil v Beogradu, dejal je, da se Narodna banka Jugoslavije dogovarja s svetovno znano londonsko revizorsko firmo, ki ima 12 tisoč zaposlenih in zaključnih računov poslovnih bank Narodna banka ne bo potrdila, če bodo imeli le revizijo domače Službe družbenega knjigovodstva.

Siemensovo posojilo Iskri Tel

Prvi, vendar tvegan korak

Kranj, 13. marca - Izvršilni odbor Gorenjske banke d.d. Kranj je odobril garancijo deviznega posojila za uvoz izdelavnega materiala in surovin za Iskro Tel, ki ji ga v višini 10 milijonov nemškim mark daje njen partner v mešani družbi Siemens AG iz Münchena.

Odobritev garancije izvršilnemu odboru ni šla zlahka od rok, slišali smo opozorilo, da Iskra Tel še nima zagotovljenih novih virov sredstev, ko bo Siemensovo posojilo čez tri leta zapadlo v plačilo. Zlatko Kavčič, v.d. direktor Gorenjske banke je dejal, da tega nikakor ne skrivajo, zavedajo se, da je garancija zaradi tega tvegana, vendar pa so se z Iskro Tel nekaj mesecev trdo pogovarjali in zahtevali podrobnejšo izdelavo likvidnostnih tokov. Zavrnil pa je očitek Petra Kobala iz Iskri Kibernetike, da so pogovori trajali predolgo, saj je prav tako kot čas pomemben koncept, dejal je, da banka ne nastavlja Iskri zanke časa.

Iz razprave smo lahko razbrali, da Ljubljanska banka Iskri posojil in garancij ne odobrava več tako zlahka kot v preteklosti, tako so izzvenele tudi besede Metoda Rotarja, ki je član izvršilnega odbora Gorenjske banke kot predstavnik Ljubljanske banke matere. Dejal je, da so v Siemensu slabe volje, ker se pri nas stvari odvijajo prepočasi, v srečevanju z globalno krizo Iskre pa se bo zastavilo vprašanje, kam naj se sploh usmeri, če bi tudi sorodstvo s Siemensom propadlo oziroma kateri deli Iskre bodo ostali, če je vprašljiva tudi podpora Iskri Tel.

Iskra Tel se je zaradi slabe sestave virov sredstev in pospešenega zadolževanja znašla v likvidnostnih težavah, sovlagatelj Siemens ji je ponudil posojilo v vrednosti 10 milijonov nemških mark za dobo treh let za uvoz izdelavnega materiala, ki je v končni fazi namenjen kreditiranju kupcev central EWSD v Jugoslaviji. Pogodbo so sredi februarja še sklenili, Siemens pa zahteva bančno garancijo. Iskra Tel ima šest novih central v vrednosti 73 milijonov nemških mark jugoslovanskim kupcev že prodanih, na kredit v višini 18 milijonov dolarjev. Vračilo teh kreditov pa ni usklajeno z zapadlostjo Siemensovega posojila, ki ga bodo morali pravnati konec marca 1993.

Iskra Tel je trenutno na kritični točki izhoda iz dolgoletne krize, bančna garancija je prvi korak zaupanja. Vsekakor se zavedamo, da se v letu dni ne more spremeniti v dobro podjetje, je dejal Zlatko Kavčič, vsekakor pa se na realni točki izhoda, s pomočjo družabništva lahko marsikaj spremeni. Seveda pa je posojilo v višini 10 milijonov mark prvi korak, za pokrivanje obratnih sredstev jih bo še potrebovala.

M. V.

Novi direktor Kibernetike

Kranj, 15.marca - Upravni odbor Iskre Kibernetike iz Kranja je za v.d. glavnega direktorja sestavljenega podjetja imenoval mag. **Milana Mežka**, ki je poprej vrsto let delal v Kibernetiki, zdaj pa se vrača iz Beograda, kjer je bil direktor Zveznega zavoda za mere in plemenite kovine. Dosedanji v.d. glavnega direktorja Peter Kobal se na razpis ni prijavil.

Delavce Iskre Kibernetike pa seveda te dni nič manj ne zanima, kako bo z izplačilom osebnih dohodkov. Vsi jih ta teden še ne bodo dobili, temveč le delavci teh podjetij: Števci, Vega in Mehanizmi, ki trenutno nimajo blokiranih računov, v preostalih šestih pa naj bi jih prihodnji teden, če se bo nateklo dovolj denarja oziroma če bodo uspeli dobili posojila. Plače bodo nekoliko manjše kot prejšnji mesec.

M. V.

ODMEVI

BOLJŠA PLAČA ALI BOLJŠA ŠOLA

Odločno protestiram proti članku Boljša plača ali boljša šola, ki je bil objavljen v Glasu v torek, 27. februarja 1990, in pod katerim je bil podpis D. Z. Žlebir.

Na šoli sem bil nekaj let tudi sam zaposlen in dobro poznam delo profesorjev. Zavedam se, da je izobrazba mladih rodov najpomembnejši dolgoročni dejavnik razvoja vsake dežele. Pri znanju se vse začne in konča. Mislim, da njihove zahteve niso neupravičene, kajti prav zaradi slabih plač v prosveti je za nekatere predmete težko dobiti profesorje, kaj šele zagotoviti konkurenco za vsako profesorsko delovno mesto, tako da bi v prosveti imeli najkvalitetnejši kader.

Tudi mnenje Danice Zavrl Žlebir, da ima učitelj na šoli samo 20-urno obveznost, je čista provokativna laž. Kje so pisne naloge, pa priprave, ki so osnova vsaki dobri učni uri, pa druge zadolžitve profesorjev, ki niso plačane.

Zaposlen sem v gospodarstvu in moram priznati, da si v šolo ne želim iti več, kljub počitnicam, prostim vikendom itd., itd. Omenjeni članek je bil čista dezinformacija, dobesedno zavajanje javnosti.

Mislim, da je prva naloga vsakega novinarja, da neko situacijo, ko poroča o njej, osvetli z vseh zornih kotov.

Kar se mene tiče, Glasa ne bom več kupoval. Lepo je, da je nekdo napreden, udaren, toda joj, če je enostranski!

Tone Mohor
Kranj

UČITELJEVO DELO IN KRITIKA

V zadnjem času se je veliko avtorjev razpisalo o učiteljevem delu in nedelu. Razmišljam in iščem odgovor na vprašanje - Zakaj? Morda zato, ker je prav učitelj vsa leta opravljal predvsem svoje odgovorno delo in se do predkratkim v javnosti ni izpostavljal z zahtevami za boljše pogoje dela, za bolj urejeno zakonodajo na področju izobraževanja, pa seveda tudi za svoj gmotni položaj. Kako skromno je bilo vrednoteno njegovo minulo delo, se odraža danes predvsem v pokojninah. Mnogim drugim je šlo v preteklosti precej bolje. Takrat je bilo vse samo po sebi razumljivo.

Danes pa, ko so razmere povsem drugačne, pa mnogi menijo, da je velik «greh«, če učitelj tudi enkrat pred javnostjo postavi svoje zahteve. In mislim, da ima za to vso pravico - tudi danes.

Prebral sem oba članka v Železarju: od tov. Muharjeve in odgovor na njeno pismo tov. Dragojevića, novinarja na Radiu Triglav Jesenice. Predvsem bi o zadnjem članku rad rekel tole. Ko ima učitelj dnevno pred seboj učence, jih izobražuje in vzgaja, mora biti in tudi je pripravljen sprejeti med drugim tudi grajo, ali nestrinjanje z vsem, kar želi doseči. Za novinarja, še posebej po radiu, pa so poslušalci tisti, ki z vso pravico ocenjujejo njegovo delo in mislim, da mora biti prav tako pripravljen na kritiko za povedano vsebino ali za nespretno vodeno oddajo, posebej če ta zaradi presplošenosti prizadene. Iz članka je mogoče razbrati, da je bila tista oddaja o delu in nedelu učitelja na hitro pripravljena. Kaj pomeni priti slabo ali površno pripravljen pred poslušalce, pa dobro vemo prav učitelji.

Tone Pfajfar

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE - DA ALI NE

Izjavo podpredsednice Izvršnega sveta Skupščine občine Kranj Amalije Kavčič v članku »Ugotavljanje stanja« (Gorenjski glas, torek, 13. 3. 1990, stran 7), da bo »v prihodnosti zaradi pomanjkanja denarja vprašljiva tudi nadaljnja profesionalizacija Prešernovega gledališča« sprejemamo z ogorčenjem.

*Naše stališče je naslednje: **samo z dokončno profesionalizacijo bo to gledališče kos začrtanim ustvarjalnim hotenjem, ali pa gledališča ne bo.** Izredna prizadevanja, ki jih v našem najmanjšem slovenskem gledališču gojimo pri izpostavitvi prave in dokončne gledališke ustanove, so bila vodena postopoma in pozitivna stališča do take usmeritve so izrazili obiskovalci gledališča in lokalna oblast.*

Od kod sedaj izjava o vprašljivosti nadaljnje profesionalizacije oziroma naše gledališke ustanove? Je to stališče Izvršnega sveta Skupščine občine Kranj, novega odbora za kulturo ali le osebno mnenje?

Želimo pojasnilo!

Milan Marinič
(direktor PG)

SGP TEHNIK ŠKOFJA LOKA STARA CESTA 2

SPOŠTOVANI GRADITELJI!

Spoštovani graditelji!

Prihaja vaš čas - čas gradnje, za to pa se je potrebno pravočasno pripraviti.

Pri nas dobite prav vse, kar potrebujete:
— izkopi, planiranje, prevozi
— izdelujemo betonske bloke BV 20, BV 30 - cena z dostavo na gradbišče je zelo ugodna
— izdelujemo razne betonske izdelke, kot so: robniki, cevi, kinete, koritnice, pokrove za kinete, peskolove in jaške, montažne stropne omnia plošče, mejnike, podstavke za vrtne klopi...
— krivimo in zvežemo vam armaturo za ploščo, nosilce, preklade, stebre idr.; zabetonirate lahko sami, priporočamo pa vam, da delo opravimo skupno
— če niste našli primernega zidarja ali tesarja - pri nas vam hitro pozidamo ali omečemo zidove, fasado itd. ali pa zaopažimo temelje, ploščo...
— zvežemo ali montiramo vam ostrešje, po želji pa tudi pokrijemo z vašim ali našim materialom
— izdelujemo napuščni opaž, ladijski pod, zaključne letve, razrežemo vam tudi hlodovino
— kleparji, ključavničarji in vodovodni inštalaterji so vam vsak čas pripravljeni pomagati.

Pridite in se prepričajte!
Informacije telefon: 064-620-371

EMBALAŽNO GRAFIČNO PODJETJE ŠKOFJA LOKA

Na podlagi 44. člena statuta Embalažno grafičnega podjetja Škofja loka delavski svet ponovno razpisuje za 4-letno mandatno obdobje dela s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJA SEKTORJA ZA MARKETING

Kandidati morajo izpolnjevati splošne zakonske pogoje, poleg tega pa imeti visokošolsko izobrazbo ekonomske komercialne smeri ter 5 let delovnih izkušenj.

Pričakujemo, da bodo kandidati izpolnjevali organizacijske sposobnosti in komercialne izkušnje ter inventivnost, zato je zaželeno, da v prijavi navedejo tudi okvirni program svojega udejstvovanja.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 10 dneh od objave na naslov: Embalažno grafično podjetje Škofja Loka, Kidričeva c. 82.

ALPETOUR

ALPETOUR ŠKOFJA LOKA
MEHANIČNE DELAVNICE

Alpetour Škofja Loka razpisuje prosto delovno mesto
AVTOELEKTRIKARJA za GE Bled

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
— da imajo IV. stopnjo poklicne šole tehničnih strok
— poskusno delo dva meseca

Delo je za nedoločen čas.
Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati dostavijo v 8 dneh po objavi na naslov ALPETOUR Škofja Loka, Mehanične delavnice, Kidričeva 50.
Kandidati bodo o izidu izbire obveščeni v 30 dneh od poteka roka za prijavo.

Hotel »Kokra«
BRDO
vabi na
DNEVE ITALIJANSKE KUHINJE
do 7. aprila
NOVO
v hotelu:
FRIZERSKI SALON
torek, petek, sobota
7 - 12
sreda, četrtek
13 - 19
TELESNA MASAŽA
torek, sreda, četrtek, petek
13 - 21
sobota
8 - 13
Informacije, rezervacije: hotel Kokra, tel.: 22-451
Obiščite nas!

ALEKSANDER ZALAR

ZLATI TRIKOTNIK

Velik zemljevid je naravno prikazoval posamezne dele popotovanja: prehod skozi tajske džungle, jahanje na slonih, potovanje s čolnom po brzicah tajske reke in navsezadnje srečanja z domačini v gorskih vaseh, razna plemenska znamenja ter makova polja. Za tiste, ki so lačni takih doživljajev, dovolj mikavna vaba, da smo si segli v roke, se domenili za zgodnji jutranji odhod in seveda plačali.

In oprema, me je nenadoma prešinilo. »Imate opremo?« sem vprašal lastnico hotela oziroma organizatorko trekkinga. »Saj res,« je rekla. »Jo imate sami?« Spomnil sem se zamazanih nahrbtnikov ob točilni mizi in rekel: »Samo nahrbtnikov nimamo, drugo pa imamo.« S seboj smo imeli tudi nahrbtnike, a nisem hotel, da bi bili po trekkingu videti takšni kot tisti ob točilni mizi. Uporaba nahrbtnikov je bila všteta v ceno trekkinga. »Dobro, vzemite nahrbtnike,« je rekla naša sogovornica in pokazala proti točilni mizi.

Zvečer smo polnili črne nahrbtnike s splanimi vrečami, čutaricami, žepnimi svetilkami, trenirkami, puloverji in drugimi stvarmi, ki jih bomo potrebovali naslednje dni.

Drugo jutro smo odpotovali. V velikem terenskem avtomobilu sta bila poleg nas petih še dva Francoza, Francois in Pascal. Spredaj v šoferski kabini pa sta sedela voznik in spremljevalec Tom. Tom je bil Tajec in prav nenavadnega videza. Dolgi lasje so ga naredili precej divjega. Bil pa je resnično dober poznavalec dežele, kamor smo potovali. Pod njegovim vodstvom smo obšli visoko ležeče gorske vasi. Bil je prijazen in rad je pomagal. Sprva smo se vozili po široki asfaltni cesti. Pot je vodila čez hribe in se iz sotesk vzpenjala na višavja, pa se spet spustila v globel. Nato smo zavili na ravnino. Svetlo zelena riževa polja so privabljala naše poglede. Drugje so polja šele orali, nekje pa še sadili riž. Postave tajskih žena in mož so se sklanjale nad blatno gladino voda in vanjo sadile drobne zelene sadike, ki bodo dajale hrano milijonom ljudi. Riž je na Tajskem osnovno živilo. Jedo ga zjutraj, opoldne in zvečer. Riž je kruh Tajske. Po nekaj urni vožnji smo prišli v Chiang Rai, zadnje večje tajsko mesto pred burmansko mejo. Bili smo na skrajnem severu države, le nekaj deset kilometrov od burmanske meje.

Chiang Rai je živahno mesto. Številne trgovine so polne blaga. Opazno je, da na Tajskem prevladuje tekstilna in predelovalna industrija, tehnično blago je razmeroma drago in starejše, zelo poceni pa je tekstilno blago in hrana. Chiang Rai je znan tudi kot izhodišče za trekkinge v Zlati trikotnik, vendar ima napako, da tu ni letalskih ne železniških pa tudi ne neposrednih avtobusnih zvez z jugom države. Zato njegova prednost - bližina Zlatega trikotnika - zbledi, saj se moraš vrniti v Chang Mai, če želiš priti nazaj na jug. Zato je za trekking še vedno boljše izhodišče Chang Mai.

Naša druščina je bila ravno prav številna. Za trekking je namreč zelo pomembno, da ni preveč udeležencev. To otežuje izvedbo takega pohoda. Težko je dobiti prostor, skupina je manj gibljiva, več je zastojev in drugo. Tokrat smo bili Slovenci v večini, Francoza sta nas spočetka gledala in se pogovarjala, med seboj sčasoma pa so nas pričela zbliževati skupna doživetja. Začeli smo se pogovarjati, led je bil prebit, zlili smo se v skupino, ki je skupaj premagovala napore poti in si med seboj pomagala.

Sonce je neusmiljeno pripekalo. »Januarja je bilo bolj vroče,« naj je tolažil voznik. Premišljeval sem, kaj vse sem že slišal o skrivnostnem Zlatem trikotniku.

Že v času starih Grkov je bil znan postopek predelave opija iz maka. Za časa kitajskega vladarja Kublaj Kana so predelavo opija na Kitajsko zanesli arabski trgovci. Tako so kitajski kmetje morali plačevati državi takso za pridelavo maka. Ko pa so se nekatera kitajska plemena preselila na ozemlja sedanje Burme, Tajske in Laosa, se je predelava maka razširila tudi tja. Na hriboviti zemlji je mak dobro uspeval. Razvila se je trgovina z opijem. Vendar opij s tega področja ni šel iz Azije. Namenjen je bil predvsem domačemu trgu, zato ga Evropa in Amerika nista poznali. Trgovina z opijem iz Zlatega trikotnika pa je doživela veliko spremembo z ameriško zasedbo Vietnama. Tako je v 60. in 70. letih opij iz Zlatega trikotnika osvojil svet. Ogromnim dobičkom od opija oziroma heroina se je bilo težko odpovedati, pa tudi če je šlo za vlade ali politične stranke, pri čemer njihova politična usmeritev ni bila pomembna. Tako so se s trgovanjem z opijem ukvarjali begunci iz poražene nacionalne kitajske armade, ki so živeli na Tajskem, protivladni elementi v Burmi, burmanska komunistična partija, ameriška CIA, ki je za prevoz heroina na svetovno tržišče uporabljala celo ameriška vojaška letališča v Vietnamu.

Opij je prodrl na svetovni trg in o Zlatem trikotniku je govoril ves svet. Na mejnih ozemljih Laosa, Burme in Tajske se je zelo povečalo pridelovanje tega mamila. Ena sama država tega ni mogla preprečiti. Za skupno akcijo pa ni bilo potrebne sloge in sodelovanja.

Novo v zbirki Pota mladih

PRVENEC JE VEČ KOT PRILOŽNOST

Zbirka Pota mladih pri založbi Mladinska knjiga je namenjena mladim literarnim začetnikom. Vendar pa tako kot pri vseh drugih knjigah tudi tudi tu velja, verjetno pa še bolj, da je treba skrbno ločevati zrna od plev. Pri tem so bili zadnje čase uredniki kar srečne roke, saj prvenci niso potonili v množini drugih knjig - pa ne samo zaradi knjižnih nagrad, ki so jih prejeli.

Kadar izide prvenec mlademu ustvarjalcu, vsaj navadno je mlad, redkeje se začenja v zrelih letih, je to za avtorja kot potres - vse je postavljeno na glavo, svet se vrti poslej drugače, utrta je pot proti Pantheonu večnih. No, izkušnje kažejo, da vse le ni poslej tako rožnato. Res je kar nekaj slovenskih založb prijazno naklonjenih mladim začetnikom, med njimi Mladinska knjiga, pa tudi Aleph in še kakšna. Vendar se število knjig, ki jim pripenjajo venček prvenstva - prvega pojavljanja s knjigo, pri večini založb suče pri razmeroma skromnih številkah. Pri Mladinski knjigi so v zadnjih dveh letih na primer izdali v zbirki Pota mladih, namenjeni književnim začetnikom, vsega skupaj le tri knjige. Premalo, vsekakor.

Ob tem pa prav gotovo uredniške mize ne samevajo brez rokopisov. Največ je med njimi pesniških zbirk, teh je kot pravi Aleksander Zorn, urednik zbirke Pota mladih, domala petindesetdeset odstotkov vsega ponujenega v objavo. Vendar gre v večini primerov za tako imenovane lirične pesniške izbruhe, ki zagorijo v enem plamenu - za njimi pa pepel. Veliko bolj iskana in zaželena je na uredniških mizah proza, vendar pa je mladih obetajočih bodočih pisateljev, kot kaže dosti manj, vsekakor pa je manj dobre proze. Bo treba strogim urednikom kar verjeti: zadnja dva prvenca iz te zbirke - Igorja Bratoža Pozlata pozabe in Marta Lenardiča Moje ženske, sta prejela slovenske knjižne nagrade.

Morda bo podobna sreča spremljala tudi dve novi knjigi, ki sta bili ta teden predstavljeni na tiskovni konferenci. Gre za prvenec mlade Mateje Mahnič z naslovom Me punčke, duhovito zapisovanje zagat in razrešitev na popotovanju skozi labirinte dušnih sanj. V spremni besedi je Igor Bratož napisal, da je ubesedena skušnja pripovedovalke edino mogoča kot enkraten vpis v tkivo literature kot literature. Bralca nagovarja z jezikom čustev, z obotavljivim, tipajočim jezikom ljubezni, ki se velikim besedam izogiba zato, da bi drobne medprostore našega bivanja zapolnil s tihim ljubkovanjem šepetanj. Toda svet Punčk je tudi zaresen, v njem je prostor tudi za bolečino in molk: skratka gre za zgoščeno berljiv roman mlade avtorice, ki pa ji je treba priznati tudi zrelost.

Da je enotni slovenski kulturni prostor razsežnost, ki se lahko dotakne tudi tako oddaljenega, a z nami kljub vsemu povezanega sveta, kot je avstralski, od časa do časa postane jasno in razumljivo ob izidu kakšne knjige. Ta bera je prav gotovo premajhna, zato kaže literaturo slovenskih izseljenskih literatov pozorneje jemati v roke. Veliko praznino na tem področju vsaj malce zapolnjuje pesniška zbirka Jožeta Žiharja, ki je kot avtorjev prvenec pravkar izšla v zbirki Pota mladih Mladinske knjige. Že prvo listanje pesniškega prvenca z značilnim naslovom Aurora Australis, uredil jo je pesnik Tone Kuntner, daje vedeti, da gre za pravo poezijo in ne le za prijazno naklonjenost slovenske založbe do pesnika, ki živi daleč od matične domovine. Prav to, bolečina ločenosti in obenem vpetosti med starim in novim okoljem je tudi glavna tema Žoharjevih verzov. Poznavalec avstralske zdomske literature dr. Matjaž Kmecl je zato ob razlagi te poezije uporabil po vsej verjetnosti docela pravilno oznako - da gre namreč v Žoharjevem primeru za nekakšno razboleno zdomstvo. Pesnika muči neznosna nostalgija za domačimi kraji prijaznega Goričkega, toda ko je spet doma, se mu v pesniške verze vpletajo avstralske primerjave; svet daljav se mu spreminja v notranje daljave. Gre za samoniklega, samosvojega pesnika, izredno ustvarjalnega, saj ga kulturna oddaljenost in samota spodbujata k poetičnemu ustvarjanju. Ob tem ne kaže prezreti tudi tega, da se pesnik živo in sprotno zanima za vse, kar prinese novega slovenska lirska produkcija, ne da bi pri tem, močna pesniška osebnost, kot je, dopustil, da bi se to morda kaj preveč poznalo v njegovi poeziji.

Lea Mencinger

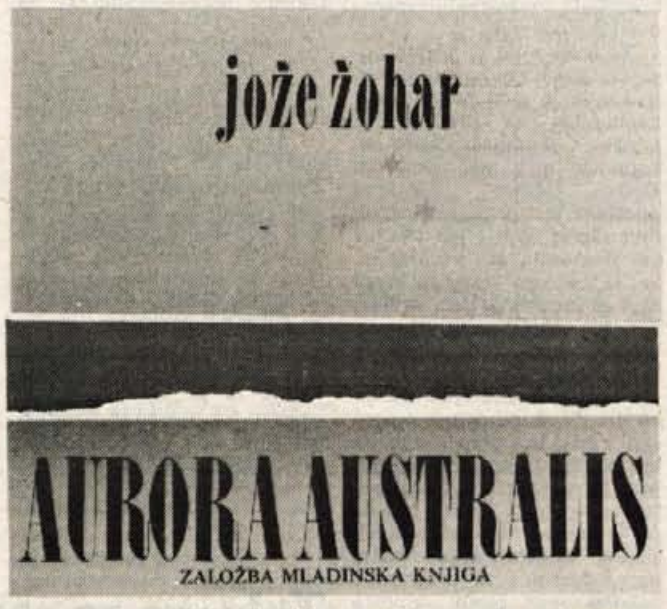

Ob 10. številki Sejalca

GORENJSKI LITERARNI UTRIP

Škofja Loka - Pred kratkim so v Škofji Loki predstavili jubilejno, 10. številko Sejalca, nekdanjega literarnega zbornika občine Škofja Loka, ki je letos prvič občutneje prestopil občinske meje.

Na škofjeloškem literarno-glasbenem večeru v Puštalski kapeli, za katerega je glasbeni del prispeval RAMOVŠ CONSORT iz Ljubljane, je bil predstavljen izbor iz objavljenih književnih prispevkov 29 avtorjev, ki prihajajo z Loškega (Neža Maurer, Boris Ogrizek, Silva Brank, Matej Demšar, Jože Peternelj-Mavsar, Lidija Dolenc, Breda Kavčič Dolenc, Franc Temelj, Marko Ravnihar, Renato Gorjan, Marija Stare, Ladi Trojar, Matevž Pečelin, Špela Stržinar, Matej Brank, Jure Rejec, Vlado Pirc, Mirjana), iz Kranja (Zlata in Jože Volarič, Tomaž Križnar, Sašo Arsenovski), Ljubljane (Tomaž Flajs, Janez Čadež, Matjaž Voglar, Peter Dragar), iz občine Radovljica (Aleš Dežman), občine Domžale (Helena Giacomelli) in z Jesenic (Edo Torkar, letošnji Prešernov nagrajenec Gorenjske za književnost).

V zborniku še prevladuje poezija vseh vrst in variant, z večjim ali šibkejšim deležem izpovedne moči, vendar pa je ta močnejša zastopanost v primerjavi s prozo letos manj očitna. Od verzificirane literature pritegne posebno pozornost ciklus Neže Maurer "V risu", prav tako pa velja še posebno pozorno brati pesmi Tomaža Križnarja, Aleša Dežmana in Mateja Demšarja.

Avtorjev je mnogo preveč, da bi se lahko ustavljali pri vseh, zato omenjam le nekaj tistih, ki so prispevali prozo: tu je na prvem mestu besedilo "Večerja v dvoje" jeseniškega književnika in samozaložnika Eda Torkarja, sledi odlomek iz obetajoče povesti Usodno srečanje avtorice Silve Brank, pa zelo lirična, če že ne kar fantazijska proza Tomaža Križnarja z naslovom Smrt zasej v polje in steci čez most.

Zanimivo in danes aktualno besedilo o slovenski državljanski vojni "Štirideset let pozneje" je napisal Jože Peternelj-Mavsar iz Žirov. Poleg tega prinaša letošnji Sejalec še humoresko Zlate Volarič, aforizme Jožeta Volariča ter vznemirljivo in dobro napisano ritmizirano prozo (ali že pesem) Ljubljančana Tomaža Flajsa. Iz čisto "drugega filma" pa je odlomek iz zgodbice A Little Hell from my Friends, ki se spogleduje z literaturo tipa Peklenska pomaranča in Zadnji odcep za Brooklyn.

10. številka Sejalca se od prejšnjih razlikuje tudi po dizajnu in likovni opremi, za katero sta svoje grafike prispevala Lojze Tarfila in Štefan Bertoncelj.

Organizator prireditve in hkrati izdajatelj ZKO Škofja Loka pripravlja predstavitev za Selško dolino v petek, 16. marca, ob 18. uri v Iskri v Železnikih ob otvoritvi razstave likovnih del Staneta Zgage. V začetku aprila pa načrtujejo še literarni večer v Kranju. Vsaj z nekaterimi avtorji je zadnji Sejalec prerasel prejšnjo kakovostno raven, tako po izpovedni moči nekaterih besedil kot po izvirnosti in jakosti metaforike.

Zbornik je mogoče dobiti po ceni 40 din v Knjižnici Ivana Tavčarja in v knjigarni DZS na Mestnem trgu v Škofji Loki, v obeh knjigarnah v Kranju, kmalu pa tudi pri Mladinski knjigi na Titovi cesti v Ljubljani.

Marko Črtalič

Po občinski pevski reviji

SLIŠNI POUSTVARJALNI NAPREDEK

Kranj - To je bila enotna ocena obeh članov strokovne komisije Dr. Mirka Cudermana in prof. Matevža Fabijana po obeh koncertih OBČINSKE PEVSKE REVIJE, ki jo je organizirala ZKO Kranj v petek, 9. in soboto, 10. marca. Podrobna opažanja in mnenja o posameznih nastopih pa sta zborovodjem povedala v neposrednem pogovoru, prejeli pa so jih tudi pisno.

Poslušalci, ki so oba dneva do kraja napolnili telovadnico Gimnazije, so imeli kaj slišati. Posebej razveseljivi sta dve dejstvi: Skupine se za to prireditev posebej skrbno pripravijo, kar zagotavlja višjo kvalitetno raven od ostalih koncertov. Druga razveseljiva ugotovitev pa je pomlajenost pevskih skupin, saj je bilo več kot dve tretjini mladih sestavov, pa tudi pri starejših sodelujejo mladi, kar vsekakor zagotavlja perspektivo tej dejavnosti.

Uvodna trditev o poustvarjalnem napredku po mojem mnenju velja še posebej za Mešani pevski zbor KUD Primskovo (Nada Kos), za Mešani PZ Svoboda iz Stražišča (Breda Prašnikar), delno pa tudi za Mešani PZ Iskre (Damjan Močnik). Z zelo dobrim glasovnim materialom, ki pa ga bo treba temu ustrezno še poustvarjalno nadgraditi, pa so se nam predstavili: oba dekliška zbora - Poj mlado srce. (Janez Foršek) in Andrej Vavken Cerklje (Damjan Močnik), ter Moški PZ Davorin Jenko iz Cerkelj (Jože Mohar). Poleg obeh dekliških zborov sta na reviji prvič sodelovala tudi cerkvena zbora: KZ Gallus in Škrjančki iz Kranja (Angela Tomanič), katerih nastop so poslušalci toplo sprejeli in potrdili pravilnost uvrstitve na prireditev. Tudi presenečenj ni manjkalo. Za to je po svoji drugačnosti in z lepim petjem poskrbela vokalno instrumentalna skupina Albatros (Stane Grum), saj jih je večina poslušalcev slišala prvič. Z estetsko vprašljivo kombinacijo dveh kulturnih zvrsti, je v nekem smislu presenetil tudi Valentin Kokalj Visoko (Marija Kos), o čemer so si lahko poslušalci ustvarili svoje mnenje. Zagotovo pa nas je z mehko zvočnostjo in ubranim petjem presenetil APZ France Prešeren, tokrat pod vodstvom članice zbora - Ane Erman.

Pohvala gre veliki prizadevnosti zborovodij, pa tudi požrtvovalnosti pevcev, saj jih je letos pelo več kot 450. Žal pa ob dolgoletnem pomanjkanju zborovodskega kadra, ko nekateri vodijo po dva ali celo tri sestave, ostaja tudi vidik programske nedodelanosti.

Miha Plajbes

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja slikarka ***Vida Štemberger.*** V galeriji Mestne hiše razstavlja akad. slikar ***Valentin Oman.*** V Gorenjskem muzeju, Tavčarjeva 43 razstavlja akad. slikarka ***Zdenka Golob.***

PODBREZJE - Jutri, v soboto, ob 19.30 bo v Kulturnem domu nastopila dramska skupina KUD Matija Valjavec iz Preddvora s Cvetka Golarja ***Gosposka na kmetiji.*** V nedeljo, 18. marca, ob 18.30 pa bodo z isto predstavo nastopili ***na Jezerskem.***

ADERGAS - KUD Predoslje gostuje jutri, v soboto, ob 19. 30 v Adergasu s komedijo Josepha Kesselringa ***Arzen in stare čipke.***

PREDOSLJE - Slovensko prosvetno društvo Dobrač z Brnice pri Beljaku gostuje v nedeljo, 18. marca, ob 18. uri v Kulturnem domu v Predosljah s predstavo Petra Zidarja *Bog in glavar* v režiji Petra Militarova.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik bodo danes, v petek, ob 18. uri odprli spominsko razstavo likovnih del ***Toneta Tomazina.***

V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava ***Rekonstrukcije slovenskih kmečkih noš po upodobitvah v Valvasorjevi slavi*** avtoric ing. arh. Milene Kumar in dr. Marije Makarovič.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše razstavlja plastike v žgani glini akad. slikar ***Izidor Urbančič.***

BEGUNJE - V galeriji Avsenik bodo danes, v petek, ob 18. uri odprli ***razstavo skupine desetih slikarjev,*** šestih akademskih in štirih ljubiteljskih. V kulturnem programu nastopa Moški zbor KUD S. Žagar - Plamen Kropa.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja razstavlja akad. slikar ***Marko Tušek.***

V galeriji ZKO - Knjižnica so na ogled dela akad. slikarke ***Urše Žajdela - Hrovat.***

Zbirke Loškega muzeja so na ogled ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure.

HOTAVLJE - Jutri v soboto, ob 17. uri bodo v gostilni Lipan odprli razstavo likovnih del ***Petra Zierkelbacha.***

TRŽIČ - V Kurnikovi hiši razstavlja slikar ***Norbert K. Grčar*** iz Avstrije.

V Paviljonu NOB so na ogled likovna dela akad. slikarja ***Janeza Kovačiča.***

KONCERT V KAPELI PUŠTALSKEGA GRADU

Škofja Loka - Jutri, v soboto, ob 18.30 bo v kapeli Puštalskega gradu koncert Tria Arcadia, ki ga sestavljajo Rainer Gepp, Gorjan Košuta in Miloš Mlejnik. Skupaj s klarinetistom Dirkom Altmannom bodo izvajali znamenito skladbo Olivera Messiaena Koncert za konec časa za violino, klarinet, violončelo in klavir.

V. Bogataj

IZBRANI PREDSTAVI ZA LUTKOVNO SREČANJE

Kranj - Med lutkovnimi predstavami, ki so se pred nedavnim predstavile na gorenjskem srečanju lutkovnih skupin v Kranju, je republiška selektorica že izbrala dve predstavi, ki bosta predstavljali gorenjsko regijo na republiškem srečanju lutkovnih skupin, ki se 29. marca začenja v Celju. To sta predstava Besedne igrarije v izvedbi skupine Lutke čez cesto in Kranja in Slonček Leopold v izvedbi lutkovne skupine iz Besnice.

SLIKA ALI KIP

Škofja Loka - V Groharjevi galeriji te dni razstavlja akad. slikar Marko Tušek.

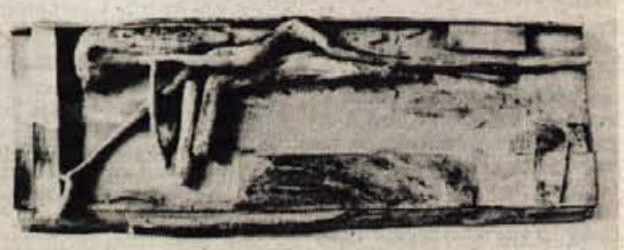

Marko Tušek razstavlja pravzaprav svoj delovni "dnevnik", piše med drugim v spremni besedi k razstavi likovni kritik Aleksander Bassin. Problematika poslikave, prekrivanja, ki postaja vse bolj aktualna v njegovem delu, razširja postopoma njegovo formalno raziskavo in jo umešča med posebne pojave o skušnji objekta, ki je že nekaj časa "v zraku" med predstavniki najmlajše likovne generacije našega prostora. Prav gotovo jo je zarodila kontinuiteta v razponu od historične kubistične interpretacije prostora do minimalističnega oblikovanja brezpomenskega, abstraktno analitičnega objekta. Tovrstne tradicije naša umetnost praktično ni poznala, saj so bili pristopi k objektu ob koncu šestdesetih let posledica delovanja samo posameznih avtorjev; novi poskusi mladih so torej poseben odgovor, posebna reakcija predvsem na neizčiščena stališča iz bližnje polpreteklosti.

Demokratizacija ali fašizacija

Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.

LUKA 23, 34

Proces distanciranja do dogajanj v predvolilnem boju kot pot k objektivni oceni dejanske realnosti ne more zaobiti kritičnosti filozofskega cinizma. V tem kontekstu lahko rečemo, da se je predvolilni boj iz demokratičnega procesa metamorforiziral v sadizem nad volilčevim intelektom, kolikor mu ga je še ostalo, če ga je sploh kdaj imel.

V dvajsetem stoletju, ko so teorije masovne psihologije temelječe na Freudovih analizah vedenja množic v cerkvi in vojski, padale kot za šalo pod očitkom razkroja industrijske družinske celice, smo v Kranju oz. Sloveniji priča temeljnega obrata. Volilčev um je v gorenjski metropoli, kjer očitno ni razpadla lumpenproletarska družinska celica, dovzeten za manipulacijo.

Glavni moment v procesu manipulacije intelekta je verovanjski moment, moment, ki zahteva slepo poslušnost leaderju, kar je tudi končni cilj (pred)volilnega boja: ali pasivizacija volilčevega intelekta ali pasivizacija volilca samega, da ne voli.

Spektaklska funkcija volitev napravi volilca za VOL(ilc)A. Tisti, ki verjamejo obljubam, ki so prefinjena gesta zakrivanja realnosti zakulisja, volitve napravijo za VOLE, obratno volilce, ki imajo vedenjsko vključitev v "igro", jih napravi za volilce.

In dejstveno smo pred kartezijansko paradigmo: COGITO ERGO SUM. Če jo navežemo na prejšnje izvajanje, potem jo interpretiramo kot: VOLIM, TOREJ /NI/SEM.

Vednostni "zakaj" kliče po razkritju ozadja: Struktura prebivalcev Gorenjske se deli na izobražene - intelektualce, ki so se z vednostjo vključili v DEMOS, oz. na delavske buržuje vključene v SSS in lumpenproletariat, ki je izgubil marksistično identifikacijo z "diktaturo proletariata", ter se identificiral s tistim, ki največ obljubi v kontekstu nacionalne identifikacije.

Kratkost manipulativnega uma je v odsotnosti vednostnega/mišljenjskega momenta, ki ne uspe pretehtati najboljše razvojne poti za vse, ne le zase. Proletarski populus, ki se mu tresejo hlače pred izgubo službe, ne uvidi dejstva, da je razvojna strategija Gorenjske zgrešena. Intelektualci se spuščajo v "beg možganov", industrija pa stoji kot protiutež avtomatiziranemu-robotiziranemu Zahodu na - manualni proizvodnji.

Paradoks volitev ni v demokratičnosti, temveč v prikazovanju realne družbene slike. Evropa razmišlja, pri nas mišljenjski moment zamira nasproti verovanjskemu v pričakovanju odrešitelja.

A ne pozabimo: brez znanja tudi delati ne moremo, kaj šele jesti oz. vrhunec demokratičnosti družbe se vedno prelevi v fašizacijo.

Torej: volilec SAPERE AUDE /uporabljaj svoj um/!

Tomaž Kukovica

Jarki ostajajo enaki (le zasuli jih bodo novi ljudje)

Andrej Žalar se v svojem članku v petkovi številki Glasa (9. 3. 1990) sprašuje, kaj se bo spremenilo v naših krajevnih skupnostih po opravljenih volitvah. Z njim se strinjam v tistem delu, kjer trdi, da po volitvah krajevne skupnosti čakajo enake naloge, ki pa jih bodo opravljale v zaostrenih gospodarskih razmerah.

Ne morem pa se znebiti vtisa, da Glasovega novinarja moti, ker se je med predlagatelji kandidatov za predstavnike krajevnih skupnosti znašlo nekaj novih imen, med njimi tudi Demos. Demos - združena opozicija je v pripravah na volitve skušal najti v vsaki krajevni skupnosti take posameznike, ki poznajo krajevno skupnost in so pripravljeni sodelovati pri reševanju njenih problemov. Med kandidati, ki jih je predlagal Demos, je precej takih, ki se doslej »politike niso šli«. Na kandidaturo so pristali z željo in v prepričanju, da bo po teh volitvah drugače. Mar to ni želja nas vseh, spoštovani gospod Žalar? Morda pa je namen nekaterih, da ob silnem spreminjanju imen, barv, simbolov in programov zakrijejo eno samo, samcato željo - da po volitvah pravzaprav ostane vse po starem.

Po starem smo prišli v vse prej kot zavidljiv položaj tudi (ali predvsem) zato, ker je bila politika rezervirano področje za povsem določene, »naše« ljudi. V krajevnih skupnostih pa niso samo »naši« ljudje, pač pa vsi krajani.

Naj torej krajani sami povedo, kako želijo živeti in kako bodo zasipali svoje jarke. Ena od prvih odločitev v tem smislu bo že na bližnjih volitvah.

Andrej Šter
Sitarska pot 5
Kranj

DEMOS ni nekaj izven nas

Med očitki Demosa na nedavne zbore volilcev v krajevnih skupnostih v kranjski občini je bila največkrat kot primer za nepravilnosti omenjana krajevna skupnost Primskovo (poleg KS Britof). Čeprav je občinska volilna komisija posebej obravnavala zbora v krajevnih skupnostih Primskovo in Britof in ugotovila, da zakonitost ni bila kršena oziroma ni bilo takšnih nepravilnosti, ki bi vplivale na zakonitost določanja kandidatur, ni razlogov, da ne bi vseeno takšno oceno ilustrirala še predsednik skupščine krajevne skupnosti Primskovo **Alojz Malovrh** in predsednik sveta KS Primskovo **Tone Zupan.** Nenazadnje gre za krajevno skupnost, kjer si je vodstvo le-te doslej prizadevalo za dosledno uresničevanje dogovorov in programov, za katere so se dogovorili in jih sprejeli po širših razpravah.

"V krajevni skupnosti, kjer velja ugotoviti, da so sedanje volitve in priprave nanje za vodstvo KS novost in po organizacijski ter kadrovski plati kar zahtevna naloga (saj nenazadnje nimamo tovrstnih izkušenj in tudi ne dovolj ljudi) ocenjujemo, da so očitki za kršenje zakonitosti, žalitev. Kar zadeva obveščanje je bilo takšno, kot je običajno za vse aktivnosti v KS in sicer na panojih, ki smo jih postavili pred dvema letoma. V delovnem predsedstvu zbora volilcev je bil tudi predstavnik Demosa in enako je bilo pri verifikacijski, kandidacijski komisiji in pri overovateljih zapisnika zbora volilcev. Slednji (zapisnik) je bil tudi sprejet (overovljen) in podpisan. Očitke Demosa pa je preverila in analizirala potek zbora tudi občinska volilna komisija...

Velja pa ob vsem tem vseeno poudariti, da do zbora volilcev na KS iz Demosa ni bilo nikogar, čeprav smo takšno sodelovanje zaradi samega dela in priprav pogrešali. Zato takšne reakcije in očitki dajejo vtis, da po eni strani Demos ni hotel sodelovati in da je bil glavni cilj predstavnikov (Vitomira Grosa namreč na zboru volilcev ni bilo), da med udeležence zbora vnesejo svojevrsten nemir. Sicer pa ocenjujemo, da smo se v naši krajevni skupnosti doslej v vodstvu trudili, da bi dobro delali in tako naj bi bilo tudi v prihodnje. Ne Demos ali kdorkoli ne more biti nekaj, kar je izven naših skupnih prizadevanj, predvsem pa se bomo tudi v prihodnje lahko potrjevali samo z delom."

A. Ž.

Izvršnemu svetu kranjske občine

Za delovanje strank Demosa - Združene opozicije Kranja ste do volitev namenili 26.000 din. To je približno polovica vsote, ki ste jo porabili za dedka Mraza. Razumeti morate, da je takšna vsota za nas nesprejemljiva, saj ne predstavljamo le nekaj odstotkov volilcev. Svoje dejavnosti bomo še naprej financirali iz lastnih žepov.

Prosimo, da vsoto 26.000 din nakažete Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo Kranj za NAKUP NAPRAVE ZA BARVANJE CITOLOŠKIH BRISOV, KI SLUŽIJO ZA ZGODNJE ODKRIVANJE RAKA NA RODILIH.

Predsednik: Vitomir Gros

Zahteva za razveljavitev zborov volilcev v Sloveniji

V 19. številki Gorenjskega glasa z dne 9. 3. 1990, je v imenu Demosa svoj članek objavil Vitomir Gros in to pod naslovom »Zahteva za razveljavitev zborov volilcev v Sloveniji«.

Iz zgradbe članka je razvidno, da ne gre za piščeva osebna razmišljanja ali opažanja, pač pa gre za stališča strank, ki tvorijo Demos. Iz tega sklepam, da so se vodstva strank bodisi skupno, bodisi posamič sestala in na podlagi informacij z dveh zborov volilcev v Kranju zavzela stališča, da naj se razveljavijo kar vsi zbori volilcev v Sloveniji.

Bralca, ne glede na strankarsko pripadnost, poleg zgoraj navedene zahteve, zbodejo v oči tudi argumenti (če jih tako sploh lahko imenujemo) zanjo.

Kronski argument naj bi bil ta, da imajo vladajoče stranke pred seboj občana, ki ima privzgojen odpor do sodelovanja pri politiki in da ta odpor neizmerno izrablja oblast za svoje nizkotne namene, kako nategniti volilca za to, da bi oblastniki ostali v sedlu. Zaradi tega cilja je v Sloveniji prišlo do doslej nevidenih nepravilnosti, ki pomenijo bistvene kršitve volilne zakonodaje. Kdor temu ne verjame, naj se prepriča pri članih strank, ki tvorijo Demos, zlasti tistih, ki živijo na območju krajevnih skupnosti Primskovo, Britof in ki ne čutijo privzgojenega odpora niti do politike, še manj pa do politikantstva. In da bi bila strahota popolna, pri čemer močno naivnemu bralcu že stoje lasje pokonci, se v članku zatrjuje, da je bilo storjeno celo kaznivo dejanje. O storilcu, lahko je to posameznik, ter o znakih kaznivega dejanja pa bralec ne izve. To naj bi bilo gotovo prepuščeno kakšnemu izmed nadaljevanj te kriminalke, tako da bi glavni »policijski inšpektor« Vitomir Gros, kot se za kriminalko spodobi, tako storilca, kot natančno opredeljeno dejanje, odkril na koncu.

Toda življenje, zlasti strankarsko, je polno zank. In prav je tako. Pred nadaljevanjem naslednjega poglavja kriminalke je posegla vmes pluralistično sestavljena občinska volilna komisija in na podlagi 25. člena Zakona o volitvah v skupščine ugotovila, da v zvezi z zbori volilcev oz. kandidacijskimi postopki ni bilo nezakonitosti. Torej je z nadaljevanjem kriminalke v tej smeri Demos skupaj z Vitomirjem Grosom oplel.

Ker pa smo ljudje znatiželjni, se vsaj meni postavlja najmanj eno vprašanje. Komu verjeti? Preverjenim kadrom Demosa, ki so v volilni komisiji, ali tistim, ki niso v komisiji. Ti, ki niso v komisiji, na podlagi enakega dejanskega stanja trdijo, da gre za bistvene kršitve volilne zakonodaje, zaradi katerih bi bilo potrebno zbore volilcev razveljaviti, tisti, ki so v komisiji pa so mnenja, da tega kljub izvedenemu ugotovitvenemu postopku, niso ugotovili.

Če torej Vitomir Gros v imenu Demosa trdi, da so nepravilnosti dosegle celo obseg kaznivega dejanja, predstavnika Demosa v volilni komisiji (Možina, Pavlin - oba odvetnika), pa sta na volilni komisiji, skupaj z drugimi člani komisije, po mojem mnenju ugotovila, da niti nepravilnosti ni bilo, potem nekdo laže. Lagati pa niti v strankarskem sistemu ni najlepše. Izgovarjati se pri tem na zmoto ali neobveščenost, glede na vehemenco, s katero je članek pisan, ni mogoče. Ravno tako se ni moč izgovarjati na nepoznavanje volilnega zakona, saj se pisec članka na volilno zakonodajo izrecno sklicuje. No, sedaj je pa bralcu prepuščeno, kdo in zakaj laže. Jaz osebno navijam za občinsko volilno komisijo in na njene pravilne ugotovitve. Možna razlaga je tudi ta, da Demos, zlasti pa Vitomir Gros, kažeta že sedaj, na kakšnih moralnih principih bodo delovali v skupščinskem (oblastnem sistemu).

Naslednja stvar, ki opredeljuje moralni profil pisca (dvomim, da je bila taka dikcija sprejeta v Demosu), pa je stavek, ki se glasi: »Milan Kučan, donedavni partijski lider, in slučajno kandidat za predsednika Slovenije...« Ta zaničevalni stavek do enega izmed kandidatov za predsednika predsedstva kaže pač poleg ostalega tudi na civilizacijsko raven pisca. Je pa uporabljiv in bi se ga dalo enako žaljivo napisati tudi za piščevega strankarskega voditelja Jožeta Pučnika, pri čemer bi se bralo takole: »Jože Pučnik, donedavni gastarbeiter in slučajno kandidat za predsednika predsedstva Slovenije iz neke organizacije...«

Menim, da je večini bralcev jasno, da ne Milanu Kučanu ne Jožetu Pučniku noben predstavnik Demosa ali drugih strank, še najmanj pa Vitomir Gros, ne more česa odvzeti, niti dodati temu, kar oba za določen del slovenskega volilnega telesa pomenita.

Očitno je, da Vitomir Gros, ne vem pa, koliko njegovi strankarski kolegi tudi, spregledujejo nekaj, kar lahko poimenujemo kulturo politike. Ugleda si ni moč ustvariti s tem, da pljuvaš, ponižuješ, omalovažuješ drugače misleče in podtikaš razne nestorjene nepravilnosti ali celo kazniva dejanja. Takšen način Demos pripisuje vladajočim strankam, in to dokaj upravičeno, v isti sapi pa kažejo, da so dobri učenci, le še na oblasti niso.

To izhaja tudi iz laži, da si kranjska socialistična zveza prilašča zvezo kulturnih organizacij že zgolj zato, ker je bila SZ, podpisana pod plakati, s katerim ZKO vabi na prireditev ob obletnici Prešernove smrti. Resnica je namreč ta, da je SZ izkoristila priložnost in si proti plačilu ZKO dovolila, kar je v strankarskem sistemu normalno, delati reklamo zase. Nič pregrešnega torej, zavito v laž, pa seveda diskvalifikacija normalnega.

Nesporno je torej, da Vitomir Gros tava v labirintu lastne politične modrosti, vendar naj kljub temu končam s parafraziranjem zadnjega odstavka njegovega pisanja.

Zgoraj so navedeni samo najbolj kričeči primeri zlorabe javne besede, za uveljavljanje politikantstva (po Verbinčevem slovarju je politikant kdor se spušča v politiko brez znanja in s sebičnimi nameni). Opozarjam javnost, naj ne pozabi, da bosta Demos in Vitomir Gros, če bosta prišla v sedlo pridno izkoriščala privzgojen odpor občanov do sodelovanja v politiki za svoje namene.

Stane Boštjančič

Bremena preteklosti

Vsake volitve so obračun s preteklostjo. Eni račune izstavljajo, drugi jih polagajo. Naše letošnje volitve, po dolgem času nepolaganja računov, so obračun s preteklostjo še posebej.

Kar naenkrat je velika prednost nič imeti s preteklostjo.

Imeti to za prednost, je sicer lahko zelo nehvaležno. Spomnimo se povojnega odhoda kadrov iz gospodarstva in javnih služb. Kadrov, ki so pač imeli kaj s preteklostjo. Njihova mesta so zasedli ljudje, ki niso z njo imeli nič. Do takrat so samo pošteno opravljali svoje delo. Polom. Koliko škode iz neukosti. Veliko več kot tiste druge, načrtno povzročene. To drugo so povzročili taki, za katere je izgledalo, da tudi nimajo nič s preteklostjo. Pa so še kako imeli.

Pri posameznikih je zvezo s preteklostjo težko opredeliti. Vsak bi se rad prikazal, da ni niti neuk niti nima hkrati z izkušnjami kakšnih grehov. Z organizacijami je lažje. Ve se, katere so delovale doslej in katere so se šele ustanovile. Obe vrsti organizacij pa vključujeta tukaj in (do)zdaj živeče ljudi. Vseh vrst ljudje se najdejo v vseh od njih.

Razlika med organizacijami je v tem, da moramo v dosedaj delujočih, tudi v Socialistični zvezi, ki je doslej formalno vključevala vse občane, stalno dokazovati svojo verodostojnost. Nič hudega. Saj v tem je smisel politične konkurence. Zmerjani, pretipani, stehtani, prešteti. Če pri tehtanju nisi prelahek najden in če pri preštevanju ni tvoj konec najden, si menda pravi.

Lažje je za delujoče v novonastalih organizacijah. Verodostojnost novega avtomatično tudi vsem posameznikom podeljuje verodostojnost. Tako rekoč verodostojnost doslej ponižanih in razžaljenih. Tisto, kar gledamo, vsak vidi s svojimi očmi. Moje vidijo veliko takih. Posebej zdaj tudi politično delujočih kristjanov, ki hkrati pošteno samokritično priznavajo, da je apostolat v težavnih razmerah več vreden kot v normalnih. Naprej pa moje oči vidijo na žalost tudi veliko takih, ki so med ponižanimi in razžaljenimi bili, kot se reče, manj ponižani in razžaljeni oz. sploh ne. Lahko je zdaj slediti preroku oz. biti (morda lažni) prerok sam.

Na začetku obdobja sedanje oblasti je bil poleg drugega tudi zločin. Ljudska oblast je bila neljudska. Sedemdeseta leta so bila višek neumnosti. Seveda. Vprašanje je samo, ali je treba krivce tudi pobesiti in masovno pozapreti.

So ustreznejši načini, čeprav je tudi res, da je vest težko sodnik nekomu, ki je nima. Previsoke pokojnine. Nemoralno, jasno. Urediti. Vendar ne misliti, da so s tem rešeni problemi te družbe.

Težko je v tem času čustev mirno razkladati te stvari. Še sam bi se jim človek najrajši prepustil. Vsakega tudi vsake toliko časa zanese. Jaz se vedno najdem blizu temu, ko poleg resnično ponižanih in razžaljenih v novih političnih organizacijah vidim tudi pravičnike, ki tja nekako ne sodijo. Oziroma sodijo prav tja, saj jim pač ustreza jahati tistega konja, ki je ravno takrat bel.

Tam vidim bivše borce. Dosedanje oblast je bila neljudska. Seveda. Kdo nam jo je pa priboril s puško v rokah. Jaz verjetno ne. To neljudsko oblast je bilo treba tudi izvajati, ne pa samo zakone v sinjih višinah sprejemati. Perverzno dosledno so jo izvajali vsemogoči lokalni oblastniki. Oni so danes svobodnjaška demokratična opozicija. Saj oni so bili pravzaprav vedno taki. Svobodnjaški in demokratični. In v opoziciji. Kako, da sploh sprašujete in dvomite, prosim vendar. Neumnosti v sedemdesetih letih je moral tudi nekdo početi. Saj se spomnite. S Popitom in Jasničem za domovino naprej. Ampak danes so oni svobodnjaška demokratična opozicija. Kako lahko je danes biti prerok!

Pravijo, pojdite na volitve, pravilno glasujte in opravili boste s preteklostjo. Kakšna zmota. S preteklostjo se ne da kar tako opraviti. Poznamo jih, ki so mislili, da se da, pa ni šlo. In da bi to šlo z voljenjem takih, ki so sami ta preteklost. Ne.

Bremena preteklosti bo treba še nekaj časa nositi, preden si jih bomo sneli z ramen. Slovenci smo tako majhen narod. Z vsemi živimi in mrtvimi smo si tako rekoč vsi v sorodu. Izgleda, da sem naiven, ker zato pričakujem, da bomo bremena preteklosti nosili skupaj. Tako malo jih namreč srečujem, ki kažejo pripravljenost za to. Pravijo, da politika in naivnost ne gresta skupaj.

Blaž Kujundžič

Slavko Gaber

Oblast bomo tokrat volili!

Besedilo, ki se mu prepuščate, ima bolj ali manj en sam namen. Omogočiti skuša, da bi ne odšli na volišče, ne da bi poznali osnovno shemo volilnega sistema in sistema, ki mu volilni sistem služi.

Spoštovani bralci!

V današnjem Gorenjskem glasu objavljamo programe strank, ki sodelujejo na volitvah. Poziv smo javno objavili in vodje še naknadno obvestili o datumu objave, vendar se nam vsi niso odzvali, čeprav bi na ta način lahko s svojo ponudbo seznanili zelo širok krog volilcev.

Kot uvod k programom objavljamo pregled vseh volilnih postopkov, ki ga je pripravil mag. Slavko Gaber.

Uredništvo

I. Zakaj sploh volitve?

1. Kot v celotnem besedilu, bomo tudi tu poenostavili. Na volitve gremo, da bi izvolili ljudi, ki bodo predstavljali oblast. *Oblast pa je bolje izvoliti, kot pa da se postavi sama ali pa nam jo izvolijo drugi.* Demokracija naj bi bila, tako pravi neki zelo spodoben gospod, vladavina vseh, zato mora imeti čim več skupin ljudi priložnost izvoliti prav tistega kandidata/kandidatko, ki jim je najbližje. Pazite, ne le voliti! Tudi izvoliti! Tu pa se že zaplete! Če naj bi vi, kot vzemimo prebivalec Svetega Duha, imeli možnost izvoliti svojo sosedo, potem mora zato obstajati neki način. Potrebno je določiti pravila volitev.

2. V Sloveniji bomo na volitvah aprila volili po zakonu o volitvah, ki je bil sprejet konec prejšnjega leta v skupščini Slovenije. Zakon nanovo pove, kdo, kako in kam sme voliti in sme biti izvoljen.

3. Poskusimo si vse skupaj orisati in recimo takole:

a) vsi vemo, da živimo v neki konkretni ulici ali vasi, in da se te vasi ali ulice povezujejo v občine. V občinah imamo neke vrste predsednika, recimo, da je to gospod župan ali pa gospa županja. *Občinska skupščina ima tri zbore:* zbor krajevnih skupnosti, družbenopolitični zbor in zbor združenega dela;

OBČINSKA SKUPŠČINA		
Zbor krajevnih skupnosti	Zbor združenega dela	Družbeno-politični zbor
(Vse delegate volimo neposredno)		

b) Slovenija poskuša biti država in je tisti širši prostor, na katerem prebivamo; država ima predsednika in predsedstvo; v državi nekdo sprejema zakone; *to je skupščina:* skupščina ima svoj izvršni svet (v svetu temu pravijo vlada); v skupščini pa obstajajo trije zbori, ki so ostali tudi, potem ko smo dopolnili ustavo. Posebej sporen je zbor združenega dela. *Trije zbori torej* - zbor občin, družbenopolitični zbor in zbor združenega dela. Vsak ima osemdeset delegatov.

REPUBLIŠKA SKUPŠČINA		
Zbor občin 80 delegatov	Zbor združenega dela 80 delegatov	Družbeno-politični zbor 80 delegatov
(Vse delegate volimo neposredno)		

c) Slovenija pa je tudi del države Jugoslavije, ki ima svojo skupščino in sicer sestavljeno iz dveh zborov (zvezni zbor (220 delegatov) in zbor republik in pokrajin (tega ne volimo neposredno, ampak delegate vanj izvolijo skupščine republik in pokrajin - 88 delegatov)

ZVEZNA SKUPŠČINA	
Zvezni zbor 220 delegatov (30 iz Slovenije) (delegate volimo neposredno)	Zbor republik in pokrajin 88 delegatov (12 iz Slov.) (delegate voli rep. skup.)

Tako izgleda sistem oblasti od občine do zvezne države, ki bo morala, če bo hotela še naprej obstajati, postati konfederacija. Ta sistem predstavlja okvir naših volitev. V tem okviru lahko volimo (pasivna volilna pravica) ali smo izvoljeni (aktivna volilna pravica).

II. 8. aprila zjutraj

Prvič se bomo odpravili na volitve! Volili bomo kandidate, ki bodo še pred tem dobili potrebno podporo na zborih volilcev. Ta podpora ali pa podpisi bodo nujni za to, da bodo možni kandidati in kandidatke sploh lahko postali kandidati oz. kandidatke - da bodo prišli na liste.

Pojdimo lepo po vrsti. Na volišča bomo odšli 8. aprila. Zakaj prav takrat in ali samo takrat?

1. volitve bodo potekale:

8. aprila za:
- zbor občin republiške skupščine (I. krog);
- družbenopolitični zbor republiške skupščine;
- predsednika (I. krog) in člane predsedstva Republike Slovenije

12. aprila za:
- zbor združenega dela v občini;
- zbor združenega dela v republiki;

22. aprila **za:**
- zbor krajevnih skupnosti občinskih skupščin;
- družbenopolitični zbor občinskih skupščin;
- zbor občin republiške skupščine (kjer v I. krogu noben od kandidatov ne bo dobil večine glasov);
- zvezni zbor skupščine Republike Jugoslavije;
- predsednika Republike Slovenije.

III. Kako volimo?

Dobro. Zdaj vemo, kam bomo volili in kdaj bomo volili! Kljub temu da imamo marsikaj povedati o sestavi skupščin, si bomo na tem mestu pogledali, *kako kam volimo.*

1. Rekli smo, da bomo 22. aprila volili za zbor KS v občini in zbor občin v republiki. Pri tem kaže vedeti, da bodo volitve pri tem potekale po zelo zastarelih vzorcih, in da bodo še posebej v KS tudi že takoj spustile naprej samo tistega, ki bo dobil največ glasov (temu sistemu pravijo tudi angleški oz. first-past-the-post sistem). Pri volitvah v zbor občin bo to načelo malce ublaženo s tem, da boste lahko v drugem krogu (22. aprila, če v prvem nihče ne bo dobil večine, svoj glas oddali ponovno in sicer enemu od dveh kandidatov, ki sta dobila največ glasov v prvem krogu. V tej točki boste v primeru, da vaš kandidat ne bo niti prvi niti drugi, svoj glas oddali tisteu od obeh preostalih, ki vam je bolj všeč oz. ga manj sovražite (sistem predstavlja enega najmanj dodelanih sistemov preferenčne volitve).

LISTA ZA ZBOR OBČIN REPUBLIŠKE SKUPŠČINE			
1. kandidat/ka		1. kandidat	
2. kandidat/ka		2. kandidat/ka	
3. kandidat/ka	I. krog		II. krog
4. kandidat/ka			
5. kandidat/ka			
(Vedno obkrožimo enega kandidata/kandidatko)			

2. Ob imenu kandidatov bodo smele biti zapisane tudi stranke, ki kandidata podpirajo oz. stranke, katerih privrženec je kandidat. Imena strank bodo omogočala prepoznavanje.

3. Drugače bodo potekale *volitve v družbenopolitične zbore.* Predpostavimo, da ste Ločan. DPZ v Škofji Loki bo imel v novi sestavi 23 članov. Omenjena mesta bodo poskušale zasesti posamezne stranke, zato bodo najpogosteje sestavile liste s triindvajsetimi kandidati. Tako boste imeli v Škofji Loki *načeloma* možnost izbirati vsaj med listami Demosa, ZSMS - liberalne stranke, ZKS - stranke demokratične prenove, listo Socialistične zveze, in še kom. Kom? Teoretično bi bilo mogoče, da vsaka od strank Demosa postavi svojo listo, in da poleg vseh teh list nastane tudi neodvisna državljanska lista. Pravimo teoretično, ker ni posebej verjetno, da bi bilo v očbini, kot je omenjena, mogoče najti tolikšno število ljudi za vse kandidature na različnih listah. Izbira bo kljub temu velika. Verjetno nas bo lahko celo zmedla. Ker gre za prve volitve po vojni in ker politične stranke še niso jasno profilirane, bo temu pač tako. Na naslednjih volitvah bo vse že bistveno bolj izčiščeno.

Kako konkretno boste izvolili svoje predstavnike? V primeru volitev na območju Škofje Loke boste imeli kot volilka ali volilec *triindvajset glasov* (ker je toliko sedežev v DPZ občinske skupščine), *ki jih boste lahko namenili eni stranki,* če boste obkrožili samo ime ene liste, lahko pa svoje glasove porazdelite, kakor hočete med posamezne kandidate/kandidatke različnih list.

Vsaka od list, ki bodo sodelovale na volitvah, bo imela v družbenopolitičnem zboru mesta glede na odstotke glasov, ki jih bo dobila njena lista. Lista, ki bi na volitvah dobila nekaj manj kot petdeset odstotkov glasov, bi imela v DPZ dvanajst mest. To pomeni, da bi mesta v zboru zasedlo prvih dvanajst imen z liste. Seveda bo pri določanju mest prišlo do preostankov. V tej točki bo na vrsti matematika in ob njeni nemoči žreb.

4. Je zapleteno? Upamo, da bo le šlo. Najtežji del sistema je za nami. Zdaj praktično poznamo tudi že obrise *volitev za DPZ republiške skupščine.* Kaže pa še nekaj dodati:
- vse večje stranke bodo tukaj nastopile v vsaki volilni enoti s svojo listo n to popolno;
- na listi bo manj kandidatov/kandidatk, ker imajo posamezne volilne enote pravico le do določenega števila mest v DPZ republiške skupščine. Volilna enota (sedma volilna enota; vseh je šestnajst), ki ji pripadajo bralci časopisa, obsega občina jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič, in voli sedem (7) delegatov. Liste, ki bodo popolne, bodo torej imele sedem kandidatov/kandidatk;
- ostanski glasov, ki bodo dali število mest, ki jih bo posamezna lista dobila glede na odstotek glasov, bodo romali v republiški fond ostanka. Na ravni republike bodo z matematiko in žrebom določili, komu pripadajo mesta, ki izhajajo iz preostanka. To lahko tudi pozabite.

5. Kaj kaže vedeti? *Zbori združenega dela.* Tu bodo volitve najbolj nepregledne, vendar dokaj pomembne. Posebej obe vrsti alternative (Demos in ZSMS - liberalna stranka) se bojita, da bo v njih prevladovala stara struktura, ki bo izvoljena po inerciji. Na republiški ravni je zato npr. ZSMS - liberalna stranka v zbor združenega dela predlagala veliko število uspešnih podjetnikov, kulturnikov in šolnikov ter bo verjetno uspela preprečiti ohranjanje starega v skupščini. Zdi pa se, da bo drugače v občinah. Tu bodo kandidati manj znani ljudje in zato bo 12. aprila potrebno tudi v šolah (volijo tudi učenci stari 18 let), na univerzi (volijo tudi študentje) in v vseh delovnih organizacijah voliti pametno in se prej pozanimati, kdo je kdo. Ne kaže pozabiti, da bodo izvoljeni predstavljali npr. tretjino republiške skupščine in recimo tudi tretjino (23) delegatov občinske skupščine Škofja Loka.

6. Zvezni zbor smo omenili že zgoraj, imate pa prikazanega tudi v shemi. Volitve za ta zbor bodo potekale v 14 volilnih enotah. Volilna enota št. 7 tudi v tem primeru obsega iste občine kot pri volitvah v DPZ republiške skupščine, volijo pa se trije delegati (celotna republika ima 30 delegatov). Formalno je sicer predvideno, kako bodo potekale volitve v ta zbor, vendar pa je tu še marsikaj nepredvidljivega.

IV. Predsednik in predsedstvo

Volili bomo predsednika/predsednico in predsedstvo. Kot kaže, bo ob volitvah prav okrog omenjenih funkcij največ dvignjenega prahu. Dejstvo, da obstaja veliko zanimanje predvsem za kandidate za člane predsedstva in kandidate za predsednika, opozarja

PREDSEDNIK IN PREDSEDSTVO
Predsednik + 4 člani predsedstva (Volitve so neposredne; volitve predsednika lahko v dveh krogih)

na rosno mladost naše demokracije. Če bi tolikšno pozornost temu, kdo bo predsednik, namenjali v državi s predsedniškim političnim sistemom (npr. v ZDA ali pa v Franciji), bi bilo to normalno. *Pretirana pozornost namenjena temu, kdo bo predsednik/predsednica Republike Slovenije pa opozarja na to, da se tako stranke kot mediji, še manj pa volilci, dokaj slabo zavedamo, da bo pomembneje od tega, kdo bo predsednik/predsednica Republike, to, kdo bo vodil parlament.* Predsedstvo ima majhno število mest (5) in nič kaj večje pristojnosti. Drži sicer, da v njem potrebujemo nekompromitirane in modre ljudi, vendar vreči vse čelne može strank v boj za predsedstvo in jih s tem izgubiti v parlamentu je nesmisel. Seveda je očitno, da pojem predsednika deluje na simbolni ravni in zato norimo okrog njega, toda to je neka druga in zapletena zgodba. Nam preostane, da povemo, kako ga bomo volili in tudi to, kako bomo volili člane predsedstva.

1. Zdi se, da bo na lističih kandidatov za člane predsedstva velika gneča. Vsak volilec ali volilka bo med, recimo, petnajstimi kandidati obkrožil/obkrožila največ štiri kandidate (4 + 1 je predsedstvo skupaj s predsednikom). Kandidati, ki bodo po seštevku glasov iz vseh volilnih enot zasedli prva štiri mesta, bodo postali člani predsedstva.

2. Kaj pa predsednik/predsednica? Kot kaže, bomo tudi na teh volilnih lističih imeli tri ali štiri kandidate/kandidatke. Prvič jih bomo volili že 8. aprila. Če bi eden od kandidatov dobil večino glasov volilcev, ki so oddali veljavne glasovnice, bi s tem postal predsednik/predsednica. V nasprotnem primeru pa bi v drugem krogu 22. aprila ponovno volili, le da bi bila tokrat na volilnih lističih le prva dva iz prvega kroga. Tisti, ki bo dobil večino, *bo* postal predsednik/predsednica.

Smo vzdržali? Seveda smo.

OBLAST SE NAM JE PREDOLGO VOLILA SAMA, DA BI NAM JO ZDAJ IZVOLILI DRUGI.

Mag. Slavko Gaber

TRŽIČ

KDO SMO, KAJ HOČEMO

I. OZDRAVIMO NAŠE REVNO GOSPODARSTVO IN ZAGOTOVIMO DELOVANJE JAVNIH SLUŽB

- Občinska oblast naj na področju gospodarstva deluje le posredno, torej tako, da se ukrepi nanašajo na vse gospodarske subjekte v občini enako.
- Oblast mora zagotoviti demokratično odločanje v skupščini, nadzor pri upravljanju in javno financiranje dejavnosti, ki so posebnega družbenega interesa v občini in prevzeti odgovornost za delovanje takih organizacij.
- Prestrukturiranje gospodarstva naj preneha biti fraza. Izvajati naj se začne deklarirana kadrovska politika, kajti le izobraženi in sposobni kadri so pogoj za prestrukturiranje in ozdravitev gospodarstva, doseganje večjega profita in človeka vrednih osebnih dohodkov.
- Strokovnjakom, ki se morajo zaradi neustrezne kadrovske politike voziti na delo v druge kraje, zagotoviti delo doma.
- Omejimo zaposlovanje tuje, nekvalificirane delovne sile.
- Z davčnimi olajšavami omogočimo razvoj drobnega gospodarstva in podjetništva.
- Investicije na industrijski coni Loka naj se usmerijo v kakovostno maloserijsko proizvodnjo v manjših podjetjih.
- Spodbudi naj se razvoj omrežja malih hidroelektrarn in prouči možnost izvedbe plinske elektrarne.
- Omogočimo konkurenčnost na področju trgovine in ukinimo monopolni položaj določenih trgovskih organizacij in s tem zagotovimo kulturno in kvalitetno ponudbo v trgovinah.
- Zagotovimo strokovno, učinkovito in zakonito delovanje upravnih organov, predvsem na področju, ki je izključno v pristojnosti občine, to je prostora, v katerem živimo.
- Uspešnost gospodarstva in strokovno vladanje je pogoj za delovanje družbenih dejavnosti, ki morajo biti enakopravne z gospodarstvom.
- Zagotovimo enakopraven položaj družbenih dejavnosti in delavcev zaposlenih v teh dejavnostih in normalne delovne pogoje za učence.
- Proučimo možnost ustanovitve srednje šole v Tržiču.
- Zahtevamo, da se takoj izdela razvojni koncept turizma v naši občini, kjer naj se vključi:
- ponovna oživitev mestnega jedra, za kar je pogoj zaprtje in ureditev Trga svobode, izgradnja kulturnega centra, popestritev trgovske, gostinske in storitvene dejavnosti v mestnem jedru in izgradnja hotela
- Ureditev sprehajališč in kulturnih ter naravnih znamenitosti (Dolžanova soteska)
- oživitev kmečkega turizma.

- Na področju kmetijstva se zavzemamo za takšne davčne pogoje, ki bodo omogočili normalen razvoj kmetijstva, posebej obmejnih in gorskih kmetij:
  - odpravo zemljiškega maksimuma
  - vrnitev nacionalizirane lastnine pravnim lastnikom.

JESENICE

SOCIALISTIČNA ZVEZA SLOVENIJE
SLOVENSKA POT

ZA SVOBODO, ZAUPANJE, DEMOKRACIJO LJUDI

INDUSTRIJA:
Na področju gospodarstva se bo Socialistična zveza zavzemala za že zastavljeno usmeritev v tržno gospodarstvo, enakopravnost lastnin ter neodvisnost in samostojnost gospodarskih subjektov ob polni lastni odgovornosti za poslovne rezultate. Socialistična zveza zahteva, da se v bodoče politika ne vmešava v gospodarsko področje.

PROMET IN TRGOVINA:
Socialistična zveza si bo zelo prizadevala, da bo ob zgraditvi Karavanškega predora zgrajena istočasno tudi avtocesta mimo Jesenic. Močno povečani glavni prometni tokovi morajo teči izven naših najgosteje naseljenih krajev. Za sprejem večjega pretoka tovora in oseb preko naše občine moramo razviti spremljajoče dejavnosti, v katerih bodo naši občani lahko dobili nove zaposlitve.

TURIZEM:
Socialistična zveza se bo zavzemala za nadaljnji razvoj turizma do optimalnih možnosti in v katerem bodo v tej dejavnosti občani našli zaposlitve. Ni je KS, kjer ne bi našli specifičnosti in izjemnosti. Vsaka KS si bo pripravila lasten program razvoja - to je njena pravica, vendar strokovno usklajeno z interesi krajanov in tudi širše - občanov.

UREJANJE PROSTORA:
Socialistična zveza se bo zavzemala za: - obnovo mestnega jedra in starih mestnih delov - ureditev mestnega središča s trgovskim centrom in tržnico - nadaljnji razvoj in vlaganja v turistična območja - za razvoj zimskega športa in športnih prireditev v Zgornjesavski dolini - za zaščito že tako skromnih kmetijskih zemljišč in razvoj hribovskih kmetij - za razvoj živinoreje, pašništva, revitalizacijo planin in planšarstva ter podpirala kmečki turizem - za očuvanje prirodnih lepot in čistost naravnega okolja.

VARSTVO OKOLJA:
Socialistična zveza bo sodelovala na področju zaščite okolja s krajani v KS in zahtevala od odgovornih organov dosledno varovanje naših skupnih interesov.

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA:
Na področju komunalne strukture se bo Socialistična zveza zavzemala za njen nadaljnji razvoj po materialnih možnostih in prioritetnih potrebah. Podpirala bo upravičene zahteve krajanov pri izgradnji nujno manjkajočih naprav, še prav posebno pa za izgradnjo manjkajočega telefonskega omrežja (nujnega v Radovni in Sr. vrhu) in reševanje perečih problemov odvisno od potreb posameznih krajevnih skupnosti naše občine.

STANOVANJSKA PROBLEMATIKA:
Na tem tako važnem življenjskem vprašanju za posameznika bo Socialistična zveza delovala po njenem osnovnem načelu, da je treba pomagati tistemu, ki je pomoči potreben. Zavzemali se bomo za družbeno pomoč socialno ogroženim, posebno skrb pa bo Socialistična zveza namenjala reševanju stanovanjskih vprašanj mladih družin. Razmere so takšne, da bodo prenekateri potrebni podpore za pridobitev družbene pomoči.

DRUŽBENE DEJAVNOSTI:
Na področju izobraževanja se bo Socialistična zveza zavzemala za takšno njegovo reformo, da se uveljavijo ponovno prednosti prejšnjega sistema - ponovna uveljavitev jeseniške gimnazije. Socialistična zveza se bo odločno zavzela za obnovitev monumentalne stavbe Gimnazije, da bo ob sedanjem Čufarjevem trgu v ponos mestu in občanov. Na področju kulture si bo Socialistična zveza prizadevala za ureditev knjižnice in normalnih pogojev njenega delovanja. Prizadevala si bo ohraniti sedanji nivo našega kulturnega življenja in njegov nadaljnji razvoj. Posebno bo podpirala nadaljnji razvoj vseh vrst ljubiteljskih dejavnosti. Telesno kulturo moramo, poleg tega kar že imamo, razširiti na množično telesno kulturo in rekreacijo, razumljivo ob podpiranju vseh vrst tekmovalnega in vrhunskega športa.

ZKS
STRANKA DEMOKRATIČNE PRENOVE

JESENICE DANES JESENICE JUTRI

1. TEMELJ RAZVOJA OBČINE JE ČLOVEK,
ki živi in dela v občini, njegova ustvarjalnost in inovativnost ter pripravljenost spoprijeti se z izzivi časa.

2. SKRB ZA RACIONALNO RABO PROSTORA,
ki je omejena dobrina, bo v središču naših aktivnosti.

3. MODERNA ŽELEZARNA - SESTAVNI DEL OBČINE
smo za preoblikovanje železarne v moderno podjetje, ki bo s svojimi izdelki in storitvami konkurenčno na domačem in tujem trgu.

4. NOVA DELOVNA EMSTA
bodo nastajala s prenavljanjem obstoječih in ustanavljanjem novih podjetij in enot drobnega gospodarstva, ki bodo kos razvitim v svetu. Zato so potrebni znanje, kvaliteta izdelkov in storitev.

5. JESENIŠKA OBČINA - TUDI DOLINA TURIZMA IN ŠPORTA
sestavimo niti številnih interesov na področju turizma in športa ter ponudimo gostom to občino pod geslom: "Turistična sezona traja vse leto."

6. AVTOCESTA IN PREDOR SOČASNO
v občini smo med prvimi začeli opozarjati, da morata biti predor in avtocesta odprta sočasno. Od tega ne odstopamo. Takoj pa zahtevamo posnetek sedanje stopnje onesnaženosti s prometom.

7. SODOBNI BLAGOVNO-PROMETNI TOKOVI
so in bodo tu, le izkoristiti jih moramo s programi ob mejah, na platojih ob predoru in avtocesti ter s povezanim železniškim in cestnim prometom.

8. VSI SMO BILI NEKOČ KMETJE,
zato bomo v kmetijstvu dali prednost družinskim, visokogorskim kmetijam in zavarovanju plodnih zemljišč.
Želimo materialno in moralno popraviti krivice iz preteklosti.

9. DRUŽBENE DEJAVNOSTI
so sestavni del razvoja, zato se morajo spreminjati v pregleden, učinkovit sistem z jasno zagotovljeno socialno varnostjo.
Potrebujemo zdrave, izobražene ljudi, zato moramo razvijati in spreminjati področja izobraževanja, zdravstvene zaščite, otroškega varstva, športa in rekreacije.

10. OHRANIMO KULTURNO IN NARAVNO DEDIŠČINO
od Rateč do Rodin. Spodbudimo kulturno ustvarjalnost vseh rodov.

11. ŽIVLJENJE V ZDRAVEM, ZA ČLOVEKA, PRIJAZNEM OKOLJU
brez onesnaževalcev zemlje, vode, zraka itd. Naloge: ureditev centralnega odlagališča odpadkov, nevarnih snovi, pitne vode, kanalizacije...
Mesto in ostali kraji v občini naj postanejo zeleni in čisti.

12. USTVARIMO RAZMERE ZA VRNITEV STROKOVNJAKOV
postanimo privlačna občina za inovativne, ustvarjalne posameznike. Ponudimo jim ustrezne pogoje za delo, stanovanja in uporabo znanja v novoustanovljenih podjetjih.

13. ZAGOTOVIMO SOCIALNO VARNOST VSEM OBČANOM
predvsem pa starejšim občanom, mladini, mladim družinam.
Podprli bomo izdelavo socialnega programa za občino Jesenice.

14. BREZ STANOVANJA NI PRAVEGA ŽIVLJENJA,
prednost pri dodeljevanju družbenih stanovanj naj ima mlada družina, tudi z možnostjo nakupa pod znosnimi pogoji.

15. NADZOR NAD TROŠENJEM SREDSTEV PRORAČUNA,
še posebej sredstev za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.
Namesto zaklonišč se raje odločamo za poslovne prostore in igrišča.

16. SODELOVALI BOMO
z vsemi, ki so za razvoj in urejenost občine, s sosednjimi občinami, v okviru delovne skupnosti Alpe - Jadran in z ostalimi v Sloveniji in Jugoslaviji.

KRANJ

SOCIALISTIČNA ZVEZA SLOVENIJE
SLOVENSKA POT

MI SAMI SMO PRIHODNOST

- Socialistična zveza želi postati del svobodne evropske socialistične misli.
- Naš cilj je družba bogatih posameznikov, katere značilnost bo demokracija, svoboda, pravičnost in solidarnost.
- Samo v Skupščini občine naj se sprejemajo odločitve o najpomembnejših skupnih vprašanjih občanov Kranja.
- Volilcem predlagamo, da izvolijo kandidate, ki so že doslej dokazali, da s svojim delom, strokovnostjo in doslednostjo lahko uveljavijo interese občanov in program Socialistične zveze.
- Zavzeli se bomo za krepitev vloge krajevne skupnosti pri urejanju prostora in varstva okolja ter pri izgradnji komunalnih objetkov in naprav. Zato bomo predlagali spremembo načina financiranja krajevnih skupnosti.
- Smo za neodvisnost in samostojnost gospodarskih subjektov brez vmešavanja politike. Zahtevali bomo izdelavo programa, ki naj zagotovi socialno varnost kadrovskim presežkom in nezaposlenim. Naš osnovni cilj je, da naj osebni dohodek ali pokojnina v celoti zadostita pokritje normalnih življenjskih potreb, sistem solidarnosti in socialne varnosti je lahko samo izjemna in dopolnilna oblika.
- Podpirali bomo inovativno usmerjene ljudi, ki bodo sposobni izoblikovati razvojno pot občine Kranj in vključevanje gospodarstva v razviti evropski sistem.
- Spodbujali bomo konkurenco in odprtost Kranja na vseh področjih, še zlasti pa na področju trgovine.
- Zavzeli se bomo za uresničitev stališč Problemske konference o turizmu, saj je razvoj turizma ena izmed naših razvojnih možnosti. Zato bomo predlagali izdelavo prostorske dokumentacije za območja, ki so primerna za nova turistična vlaganja (Mavčiče, Jezersko, Kokra, Preddvor, Kranj, Krvavec). Podpirali bomo nadaljnji turistični razvoj Krvavca v njegovem vznožju in s tem povezana infrastrukturna vlaganja.
- Podpirali bomo razvoj podjetništva in obrtništva, zato bomo zahtevali ustrezne prostorske rešitve v občini in stimulativno davčno zakonodajo.
- Zavzeli se bomo za spremembo prostorske zakonodaje, saj sedanja onemogoča hitro prilagajanje zahtevam podjetništva in premalo vključuje krajevne skupnosti.
- V Socialistični zvezi bomo:
  - spodbujali nadaljnjo revitalizacijo starega mestnega jedra, da bi mesto dobilo ponovno podobo in značaj Prešernovega mesta in postalo turistično ter kulturno zanimivo,
  - zahtevali čimprejšnji začetek izgradnje avtobusne postaje,
  - zahtevali opredelitev lokacije in izgradnje mestne tržnice.
- Branili bomo najplodnejša kmetijska zemljišča pred gradbenimi posegi in se zavzemali za krepitev in oblikovanje družinskih kmetij.
- Varovanje človekovega okolja bo naše vodilo pri presojanju vseh razvojnih vprašanj. Izgradnjo deponije posebnih odpadkov bomo podprli pod pogojem, da bo namenjena izključno kranjski industriji in zgrajena ob upoštevanju vseh predpisov za varovanje okolja.
- Zavzemamo se za tržne in ekonomske odnose v stanovanjskem gospodarstvu in za oblikovanje sistema družbene pomoči, še zlasti za mlade družine.
- Na področju komunalne infrastrukture nam je cilj preskrbljenost vseh občanov z vsemi osnovnimi infrastukturnimi dobrinami (voda, ceste, kanalizacija, telefon).
- Na področju izobraževalnega sistema smo samo za tako reformo, ki bo ponovno uveljavila pozitivne izkušnje bivšega izobraževalnega sistema.
- Nadaljevali bomo s prizadevanji, da postane Prešernovo gledališče v celoti poklicno in zavzeli se bomo za nadaljnji razvoj ljubiteljske kulture.

ZKS
STRANKA DEMOKRATIČNE PRENOVE

MI ZA KRANJ - PREŠERNOVO MESTO

Vrnili bomo Kranju dušo, tako da bomo:
- v Kranju oživili staro mestno jedro, dokončno uredili kompleks Kieselsteina in Pungarta
- Kranju vrnili mestni grb
- profesionalizirali Prešernovo gledališče.

Naš program investicij v družbeni standard, ki ga omogoča sedanji način in obseg financiranja, bo:
- v Delavskem domu knjižnica in koncertna dvorana
- učencem Iskrške šole telovadnico
- mladim mladinski center
- občanom in športnikom rekreacijski center in nove rekreacijske površine
- otrokom obnovljena otroška igrišča
- zdravim in bolnim novo lekarno, razširjeni Zdravstveni dom in Zobno polikliniko ter obnovitev medicinske opreme
- invalidom dostopno mesto z odpravo arhitektonskih ovir
- nezaposlenim invalidom invalidsko delavnico.

Naša občina mora biti urejena in zelena, zato bomo:
- zaščitili naravo in podpirali pridelavo zdrave prehrane
- v naslednjem štiriletnem obdobju zagotovili vsaki krajevni skupnosti povezavo z asfaltirano lokalno cesto
- rekonstruirali Smledniško, Savsko, Škofjeloško in Partizansko cesto in tako izboljšali kvaliteto in varnost prihodov na delo...
- vsakomur zagotavljali stalno, kvalitetno pitno vodo
- z izgradnjo kanalizacijskega omrežja povečali količine očiščenih odpadnih voda
- uredili kanjon Kokre
- Trg revolucije spremenili v Mestni park
- zasadili drevesa na Trubarjevem trgu in pred Prešernovim gledališčem
- predlagali drugačno urbanistično ureditev širšega mestnega jedra in zato bomo:
  . proti predlaganim rešitvam avtobusne postaje in
  . proti velikemu stanovanjskemu naselju Britof - Voge
- postavili sodobno tržnico
- plinificirali mesto
- Prešernov gaj spremenili v kulturni spomenik

Kranj se ubada s **kadrovskimi presežki v industriji in z naraščanjem brezposelnosti,** zato bomo:
- z davčno politiko, z oblikovanjem posebnih razvojnih skladov in ustreznimi prostorskimi pogoji, spodbujali zaposlovanje v obrti, zasebnem podjetništvu in drugih oblikah drobnega gospodarstva
- ustvarili druge možnosti za večje naložbe zasebnega kapitala od drugod.

Naš cilj je manj obrambe in več zaščite, zato bomo v okviru sedanjih sredstev:
- povečali delež za zaščito in reševanje ob naravnih in drugih nesrečah
- povečali delež za delovanje organizacij in društev posebnega pomena za zaščito in reševanje ter za urejanje telefonije in cest v odmaknjenih zaselkih
- zmanjšali delež za dejavnost Teritorialne obrambe

Kranj je z **informacijami** slabo pokrit in zato se bomo zavzemali, da Gorenjski glas postane dnevnik, in izboljšali informiranje s popolno pokritostjo občine z radijskim in TV signalom.

MI V SLOVENSKEM PARLAMENTU

V slovenski skupščini bodo naši delegati predlagali in zahtevali:
- tehnološko, ekološko, intelektualno in kulturno obnovo Kranja kot starega industrijskega središča
- ustanovitev skladov za trajno pomoč za nezaposlene zaradi ukinitve delovnih mest
- takšno zaposlovalsko politiko, ki bo delavcu omogočila, da se prekvalificira in prezaposli
- dveletno oprostitev prispevkov za dodatno zaposlene pri obrtnikih in podjetnikih in novoustanovljenih podjetjih
- postopno 10 % zmanjševanje občinskih, republiških in zveznih prispevkov in davkov
- bistveno poenostavitev predpisov in postopkov, ki občanom grenijo življenje
- zmanjšanje obveznosti do zveznega proračuna in za preoblikovanje sklada za nerazvite
- da se skrajša vojaški rok in poveča delež vojaških obveznikov, ki služijo vojaški rok na območju Republike Slovenije in Zagrebškega armadnega območja
- da se zaradi spremenjenih razmer v svetu in Evropi zmanjša mirnodobni in vojni sestav JLA in Teritorialne obrambe
- tak sistem solidarnostne politike pri gradnji stanovanj, kjer se bodo kot prioriteta upoštevale mlade družine in strokovnjaki
- v zdravstveni politiki preusmerjanje sredstev v preventivo
- zasebne zdravstvene, kulture, telesnokulturne in izobraževalne storitve
- uvedbo nacionalnega prispevka za vsakega otroka
- podaljšan porodniški dopust
- ustrezne pogoje za varstvo ter šolanje otrok
- ustvarjanje možnosti za krajši delovni čas za matere
- razbremenitev šolskih programov naj učenci, dijaki in študentje radi hodijo v šolo

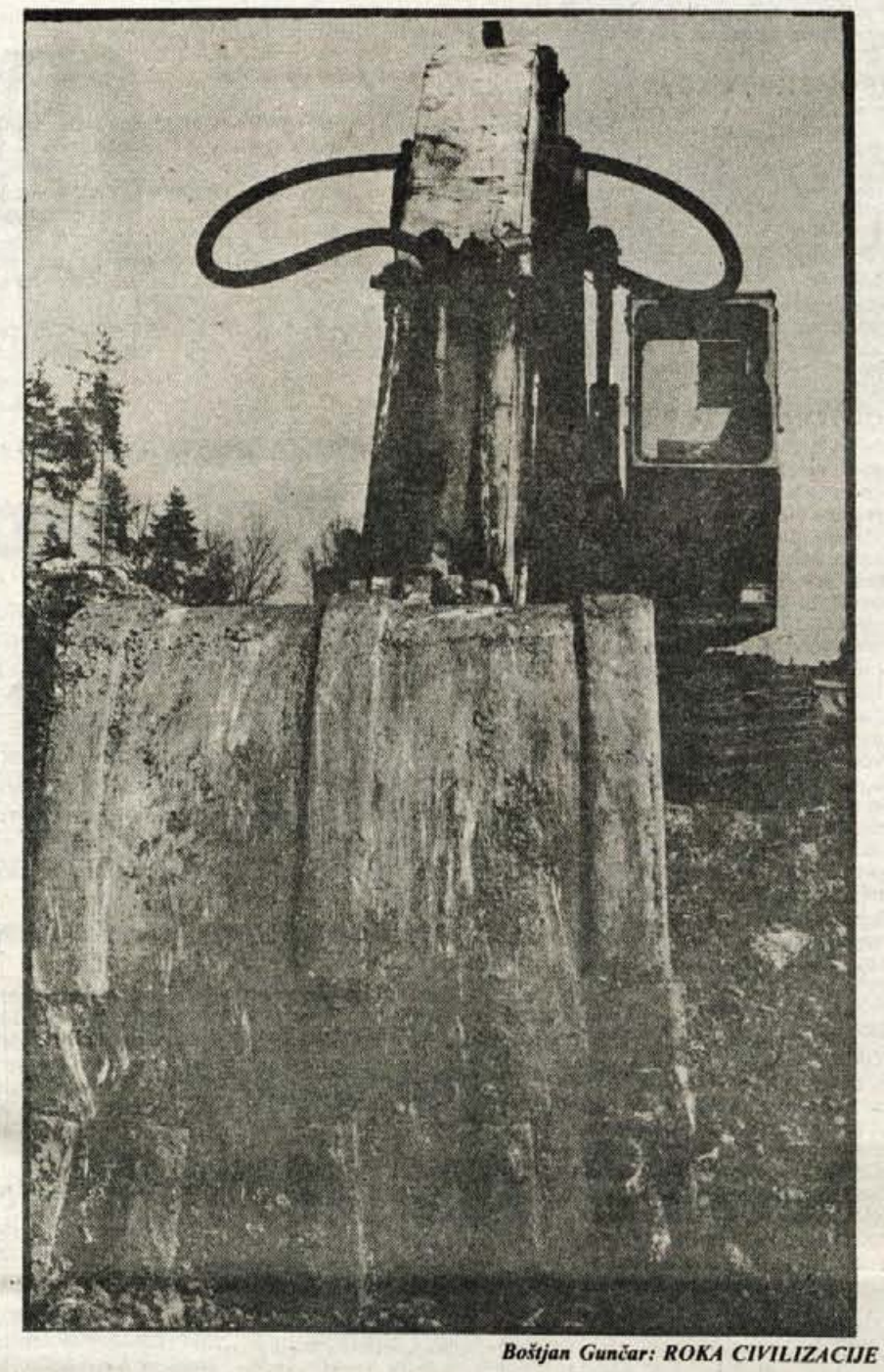

Boštjan Gunčar: ROKA CIVILIZACIJE

Odprte strani

Urednikova beseda

Današnje Odprte strani začenjamo z razmišljanjem Zorana Poliča o spravi, sredico smo odprli zapisu z Glasove preje - pripravila ga je Lea Mencinger - na kateri so si misli izmenjavali Ciril in Jaša Zlobec ter Viktor Žakelj. Na zadnji strani so odmevi na prispevke v prejšnjih številkah.

Prihodnji teden bo osrednja tema Odprtih strani gradnja gorenjske avtoceste. Vabimo k sodelovanju.

Leopoldina Bogataj

ZORAN POLIČ:

O narodni spravi

Že pred leti sem pisal o spravi, ki jo je sprožila Spomenka Hribar. Zastavil sem vprašanje, za kakšno spravo se pravzaprav zavzemajo nosilci. Če gre za ljudi, ki so med vojno ali po njej pobegnili iz Slovenije zaradi strahu pred novo oblastjo, ali za njihove potomce, je vsakršna potreba za spravo odveč, ker se mirno lahko vsak čas vrnejo in vključijo brez vsakršnih očitkov v naše redno življenje. Enako mora veljati tudi za potomce vseh, ki so se po partizanskih kriterijih pregrešili zoper življenje in čast za svobodo slovenskega naroda borečih se Slovencev. Tudi oni ne morejo nositi grehov svojih očetov. Drugače pa je s temi očeti, če so njihove roke umazane s partizansko krvjo.

Tega svojega stališča nisem spremenil, ne glede na vse bolj navzočo propagando s strani nekaterih posameznikov in političnih strank, da se enakopravno ocenjuje delež partizanov in belogardistov v zadnji vojni in s tem v slovenski politični zgodovini.

Značilno je zato, da se v zvezi s spravo stalno govori o povojnem pomoru belogardistov in o žrtvah dahavskih procesov.

Predvsem menim, da je tako povezovanje žalitev za žrtve dahavskih procesov, ki so prišli v okupatorska taborišča zaradi svojega delovanja v OF, ne pa zoper njo.

Tudi svoj pogled na te strahotne zmote pretekle politične dejavnosti sem v svojih člankih javno pojasnil. Nisem se pri tem skušal opravičevati kot "tožilec v kočevskem procesu", kar mi Spomenka Hribar mimogrede podtakne v svojem pismu, objavljenem v Novi reviji št. 92 (december 1989). Namen tega je verjetno bil, da bi lažje obračunala, v istem pismu, z nekaterimi mojimi stališči o spravi oziroma o poboju belogardistov. Ta kritika bi seveda nekoliko drugače izzvenela, če bi bila objavljena moja stališča v celoti (kot so bila nekoč v mojih člankih).

V kočevskem procesu nisem bil ne tožilec, ne kako drugače udeležen, kar je razvidno iz javne objave tega procesa, (tožilec je bil Jernej Stante, pravnik) sem pa prepričan, da lahko sam proces še danes dokazuje, kako smo v najtežjih vojnih časih vendarle vodili računa o čim doslednejšem uveljavljanju pravnega reda.

Ko govorim v svojih člankih o odgovornosti za storjena nerazumna dejanja in jih priznavam kot napake, pa seveda ne pomeni, da pristajam na to, da bi razgovor o spravi in njenih zgodovinskih koreninah pričeli in ga izključno vezali na poboje v Rogu ali na dahavske žrtve. To je tako enostransko in dejal bi, celo zlonamerno, da je povsem očita namera, naprtiti vso odgovornost za globoka nasprotja v slovenskem narodu izključno Zvezi komunistov oziroma delno tudi OF. Ne da bi se podrobneje spuščal v prikaz dogajanj iz časov NOB, vendarle postavljam vprašanja vsem, ki vežejo svoja prizadevanja za spravo predvsem na (neupravičen) poboj vseh vrnjenih belogardistov leta 1945.

Ali so tedaj razmišljali o tem, kako premišljeno in zločinsko so nasprotniki OF pobijali nedolžne ljudi samo zato, ker so se uprli okupatorju in delali za OF.

Ni bilo naključje, premišljen zločin je bil uboj krščanskega socialista Aleša Stanovnika, pa nihče ne skuša ugotavljati, kdo in zakaj ga je poslal pred puške. Premišljeno in po zahtevi vodilnih ljudi iz tabora nasprotnikov OF so bili brez procesa streljani trije člani iz vodstva sokolske organizacije Podgornik, Lubej, Porenta, ne da bi uspeli po vojni razčistiti, zakaj in po čigavem nalogu so bili ubiti. Kulturniki slavijo danes pesnika Balantiča (in prav je, da lahko Slovenci prebirajo njegove pesmi), ki je padel med belogardističnimi borci na Turjaku, pesnika in pisatelja Moškriča, ki so ga belogardisti zverinsko mučili in pobili, pa bi najraje pozabili.

Morda sem ob vseh teh imenih toliko bolj prizadet, ker so bili vsi od Aleša Stanovnika do Moškriča moji sodelavci v OF, poznal sem jih kot predane, kulturne, za slovensko svobodo goreče ljudi, ki se niti niso imeli priložnosti srečati s prelivanjem krvi, pa so morali umreti.

Toda ne le to, kaj je s težkimi mučenji Slovencev po zaporih, v Ljubljani pod komando Locka, Casarja, Žebota in tovarišev, pa žrtve Urha, črne roke, poboj intelektualcev pod Turjakom 1945. leta, itd. itd. Ali ne zahteva vse to globljih posegov v preteklost in ne le v leto 1945 in po njem?

In končno, kar se sprave tiče, to ni izum zadnjih let. Najpristnejši poizkus s strani OF je bil storjen leta 1942, ko so Izvršni odbor OF, posebej pa krščanski socialisti in Kocbek sam, napisali ljubljanskemu škofu Rožmanu, kot idejnemu nosilcu belogardizma, najmanj pet pisem s predlogom za sodelovanje (torej za spravo), ali najmanj za nevtralno spremljanje ljubljanske škofije (in s tem mnogih katoličanov) vojnih dogajanj v Sloveniji.

Rezultat je bil prav nasproten od želenega in zato zametki državljanske vojne vse izrazitejši. Zato pa tudi poti do sprave ni bilo, ker so jo odklonili prav tisti, katerim bi bila danes v največjem interesu.

Verjemite mi, da bi bila politika OF in sploh politični položaj v Sloveniji povsem drugačna, če bi škof Rožman ponujeno roko sprejel, ko je že ostali politikantsko nastrojeni vodje in nasprotniki Z.K. in OF niso želeli.

Predvsem bi preprečil, da duhovščina ljubljanske škofije mobilizira slovenske fante v belogardistične enote in da mnogi duhovniki tudi z orožjem uveljavljajo "božjo besedo" v slovenski deželi. In končno, če bi se tako vedel, ne bi prišlo (po mojem globokem prepričanju) do potrebe za pobegom iz dežele in ne za vračanje nekih belogardističnih borcev.

Zdi se mi za to, da bi bilo za slovensko politično življenje (naj bo še tako strankarsko razvejano) daleč najpomembnejše zadolžiti zgodovinarje za objektivno raziskavo preteklosti, potrebno bi bilo, zaradi prihodnjih rodov in upravičene zgodovinske pomembnosti NOB nadaljevati z objektivnim prikazovanjem tistih časov, popraviti krivice dahavskim žrtvam in tudi materialno poskrbeti zanje in za svojce vseh ubitih, za vse, kjer je mogoče pokazati grobove in omogočiti svojcem, da jih obiskujejo. Vsem pa, ki so pobegnili v tujino in bi se radi vrnili, pa niso bili med krvniki slovenskih borcev za svobodo, je treba sporočiti, da se lahko mirno vrnejo v domovino. Predvsem pa mora veljati za vse potomce pobeglih, da se lahko vrnejo, ker ne nosijo nikakršne krivde za spopad očetov. Prepričan sem, da bi pri njih vzbujalo težek dvom in celo prizadetost, če bi vezali njihovo življenje in delovanje v domovini na neko spravo, ker bi to pomenilo, da so bili ali so z nekom v sporu, da so tudi oni nečesa krivi, kar pa ne zgodovinsko, še manj pa generacijsko ni sprejemljivo. Sprava je žalitev tudi za partizane, ki naj bi danes, potem ko so slovenski skupnosti žrtvovali najlepša leta svojega življenja, svojo mladost, svoje tovariše, ki jih je na desetine in stotine popadalo v belogardističnih zasedah in v spopadih ne le z okupatorsko vojsko, temveč v mnogih primerih v spopadu z okupatorjevimi pomočniki, ki so celo Hitlerju prisegli, da mu bodo zvesto služili, potem ko so s svojim bojem v zavezniških vrstah zagotovili svetovni ugled in spoštovanje Jugoslaviji in Sloveniji, priznali, da je bil ta boj nesmiseln in da je treba ponižno ponuditi roko njihovim včerajšnjim krvnikom. Ne, dragi moji, to ni sprava, to je odpoved najvelicastnejšim dejanjem Slovencev v NOB, to je odpoved zgodovinski resnici sploh in prav tako deležu, ki so ga partizani doprinesli v slovensko sago, ki govori, kako so Slovenci v stoletnih naporih iskali poti in načinov za ohranjanje svojega človeškega dostojanstva in svoje navzočnosti med svobodoželjnimi narodi Evrope.

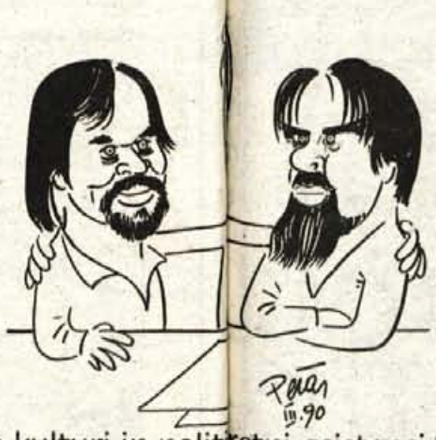

Družinsko besedovanje o kulturi in politetni asistenci Viktorja Žaklja

Ciril Zlobec pr Jaša Zlobec

Bled - Brez dvoma je dobršen del poslušalstva zad e preje v Grand hotelu Toplice na osmomarčevski večer prišlo poslušat nekaj, kar naj bi bilo podobn mu dvoboju dveh generacij, ki vsaka iz svojih izkušenj in prepričanosti v svoj prav iskrivo prebada nas zašiljenimi besednimi argumenti in to tem slaje, ker marsikaj ostrega takšnih duelov vajena besedovalca seta. Ne le zato, ker sta v različnih strankah, pa ne, ker jo to zadnja moda na Slovenskem, pač pa sta že različnega političnega prepričanja. Da pa le nista v vsem tako vsaksebi, se je v pogovoru pogostoma ko da niso njune najtesnejše vezi izključno sorodstvene. Z besedno spretnim Žakljevim izzivanjem i njem zdaj v malce razburkane vode našega političnega vsakdana, pa spet vodenja v mirne zalive, kje literatura, ki sta ji oba zapisana, je bilo poslušalstvo deležno vrste iskrivih odgovorov, prizadetih razmiš venski narodni usodi od nekdaj pa tudi za jutri, in vseh ostalih vročih tem današnjega časa, s katerimi bca tako rekoč dnevno ukvarjata - kot človeka, kot Slovenca, kot politika, pa tudi kot pesnika, urednika.

Oče in sin

Viktor Žakelj je na začetku pogovora omogočil svojima gostoma, da sta poslušalcem dala vedeti, kako ljubo jima je besedovati skupaj - na vse mogoče teme, morda še najmanj na tisto temo, ki se tudi v literaturi pogosto pojavlja - namreč na temo očetje in sinovi.

JAŠA ZLOBEC: Pred leti sva se že pogovarjala o tem, da bi skupaj napisala knjigo. Vendar mislim, da je v Sloveniji preveč znan sindrom očetov in sinov. Znanih je veliko usod, tudi tragičnih, kar bi lahko razlagali s problemom majhnega naroda - enostavno je premalo prostora za dva iz iste hiše. Temu problemu sem se že v mladih letih uspel izogniti z izrazito samostojnim življenjem. Prav ta različnost, ko sva z očetom ubirala vsak svoja pota, nama je omogočilo, da sva ohranila prijateljske odnose brez kakšnih podzavestnih problemov rivalstva med očetom in sinom.

CIRIL ZLOBEC: Naj začnem in obenem ponovim s starim Dumasom, da, moj sin je in bo ostal do konca življenja tudi moje najboljše življenjsko delo. Res je, da sva še v času študenstke revolucije, Jaša je bil eden od vodij tega gibanja, veliko govorila, kaj mladi hočejo, zakaj jih starejši ne razumemo; takrat sva prišla na misel, da bi skupaj napisala roman, vsak eno poglavje, nekakšno polemiko med nama. Toda sin se je zelo zgodaj poročil, odšel od doma pri dvajsetih, se osamosvojil in se hitro vživel v svoj svet. Vajen sem bil, da sva vsak večer, ko je bil še doma, predebatirala dogodke tistega dne, tako njegove kot moje. Rabil sem celo desetletje, da sem prebolel ta njegov odhod od doma. Toda zdaj prihaja k nam že njegov šestnajstletni sin poln energije, kljubovanja, željan razpravljanja. Veriga rodov se pač veselo vrti in vse je zelo v redu.

Viktor Žakelj: Kaj je bilo težje - izgubiti sina kot sina ali ugotoviti, da ima sin že zelo zgodaj drugačne poglede na politiko, narod, ima drugačne estetske nazore?

CIRIL ZLOBEC: Prav gotovo sva vsak drugače čustvovala. Toda opazoval sem, kaj se dogaja v drugih odnosih med očeti in sinovi in to me je že zgodaj opozorilo, da se ne smem vtikati v sinovo življenje. Tudi ko se je obnašal tako, da se je meni zdelo narobe, sem trikrat premislil, namesto da bi mu očital. Največ slabega bi naredil, če bi ga vzgajal in usmerjal po svojih željah. Ko je bil vpleten v študentsko gibanje, sem poslušal očitke, da hodi moj sin kriva pota in da bi ga bilo treba zapreti, če ga ne spravim k pameti. Toda raje bi dopustil, da gre v zapor in pride ven čez leta kot pokončen mož, ne pa, da mu sam lomim hrbtenico z nauki. To je bilo vseskozi moje osnovno vodilo v življenju in upam, da se mu doslej nisem izneveril.

Slovenstvo in literatura

Viktor Žakelj: Ob branju literature Cirila Zlobca ne gre prezreti, da je narodnjak, in to v žlahtnem pomenu besede. Biti narodno čuteč pa ni bilo vedno nekaj zaželenega. Ali zato misel v eni od knjig - Lepo je biti Slovenec, ni pa lahko? Danes sicer vsi že jemljejo slovenstvo kot temo za lastno promocijo.

CIRIL ZLOBEC: Mislim, da mimo slovenstva slovenski ustvarjalci nikoli ne bomo mogli, vsaj sam ne vidim tistega srečnega dne. Želim pa si take usode slovenskega naroda, upam, da ne zveni preveč patetično, ko ne bo treba nobenemu pisatelju, nobenemu Slovencu razmišljati o slovenstvu in slovenski zavesti. To bodo normalne razmere. Normalno pa je takrat, ko človek živi za delo, za stroko, za osebne ambicije in je narodno življenje, kot bi rekel Štih, normalen seštevek individualnih človeških življenj in seveda uspehov, dosežkov posameznih strok, področij. Žal pa je naš geopolitičen položaj tak, da smo se prisiljeni nenehno ukvarjati z nacionalnim vprašanjem. Mene bremeni tudi to, da sem bil rojen na Primorskem v razmerah takratne fašistične Italije; šele z dvajsetim letom sem prvič vstopil v slovensko šolo, potem ko je za menoj že bila partizanščina in vem, kaj je zame in za Primorce pomenila takrat literatura v svojem jeziku. Občutek za pomembnost literature, ki definira neko občutje skupnosti, je bil na Primorskem gotovo bolj živ kot drugod, zato je pri meni ta motiv odgovornosti do naroda drugačen kot pri tistih, ki so živeli v centralnem slovenskem prostoru. Ni naključje, da sem se leta 1983 tako zagreto zoperstavil uvedbi programskih jeder. Ta tema je bila in je še izredno nevarna.

Viktor Žakelj je isto vprašanje zastavil tudi Jaši Zlobcu: Mlajša generacija pa teži k osvoboditvi od vseh ideologij, tudi nacionalnih, ali ni tako?

JAŠA ZLOBEC: Ne bi hotel biti za vsako ceno v opoziciji, toda nikdar nisem razumel ne Josipa Vidmarja ne očeta, ko govorita - srečen sem, ponosem sem, da sem Slovenec. Mislim, da so nam nacionalne pravice najbolj krnili slovenski oblastniki sami. Ne mislim pestovati nacionalnega čustva kot nekaj najvišjega, to je neproduktivno. Nacionalne pravice so po moje ene od pravic in nič večje od drugih. Kam pelje malikovanje lastnega naroda, lahko danes vidimo pri Srbih in Hrvatih. Kar poglejmo, kako se zadnja leta manipulira na Slovenskem z nacionalno zavestjo.

Oblastniki se predstavljajo, da edini skrbijo, ščitijo, varujejo narod pred "hudobnim jugom": opozicija v svojih nastopih in deklaracijah pa nenehno opozarja, da so oblastniki izdali narod, le opozicija da skrbi zanj. Slovenci pa včasih kot čreda zadovoljno drvijo enkrat za enimi, pa za drugimi. Ob tem pa ne opazijo - pa ne rečem, da ni iskrenega prizadevanja za narod - da se ob tem hote ali nehote prikriva pomanjkanje pravih projektov, pa pomanjkljivosti in napake. Kako lahko lažna ali iskrena skrb za narod zamegli prava vprašanja, se je na primer pokazalo ob procesu proti četverici, ki se je naenkrat spremenil v veliko zadevo o suverenosti slovenskega naroda. V bistvu pa je bil proces priložnost za neprimerno hitrejšo in radikalnejšo demokratizacijo, kot pa je bila potem izvedena.

Zdaj smo pred volitvami, vsi igrajo na nacionalno karto, medtem pa ekonomija razpada, sistem razpada: v imenu naroda so pa za vse krivi Srbi, pa generali in v tem smislu naprej. Zgodovina uči, v kakšne katastrofe so lahko oblastniki pahnili narode, ni treba daleč po primere. Za Slovence bi bilo skrajno zaviralno, če bi ob nekritični nacionalni evforiji pozabili, da nas čaka ogromno konkretnih, oprijemljivih nalog, manj zanosnih na prvi pogled.

Povezana z albanskim vprašanjem

Viktor Žakelj: Oba Zlobca sta vpletena v tako imenovano albansko vprašanje. V Jugoslaviji obstaja več razlogov, zakaj bi se Slovenci vpletali v ta problem: iz humanih razlogov, iz političnih - ker naj bi šlo za obliko protesta zoper podivjani srbski boljševizem in so ob tem Albanci in človeške pravice postranska stvar in kot tretji razlog - šlo naj bi le za prikrito formo slovenskega nacionalizma. Kaj pravita na to?

JAŠA ZLOBEC: V Beogradu se natančno ve, da sem šef albanskega lobija v Ljubljani in da s tem blazno služim. Toda pustimo neresnosti. Zakaj sem se začel s tem ukvarjati? Pred leti sem na nekem pesniškem srečanju govoril z albanskim kolegom, kasneje mi je pisal, pošiljal informacije, o katerih preprosto nisem mogel molčati. Mislim, da je treba opozarjati na to, kar se dogaja z Albanci tudi zaradi naših koristi: katastrofa bi bila za nas, če bi se obnašali, kot da Kosovske drame za nas ni. Bil sem kar dober prerok že pred časom, saj nas Kosovo danes tepe po glavi že čisto konkretno - od problema naših vojakov dalje. Srbsko vodstvo zelo premeteno uporablja Kosovo za vzvod obvladovanja in blokiranja cele Jugoslavije; zanj je to španska stena, za katero se dejansko pripravlja na odcepitev, s seboj pa bi rada potegnila kar največji kos Jugoslavije. Skratka z brezbrižnostjo do Kosova, to je bila tudi naša značilnost v osemdesetih letih - tako slovenske politike kot alternative - je zaenkrat konec.

CIRIL ZLOBEC: Mislim, da oba s sinom, glede zavzemanja za te ljudi potrebnih pomoči, sodiva v kategorijo usmiljenih poslušalcev, če drugega ne. Slišal sem vrsto pretresljivih usod, lani me je najbolj pretresla usoda profesorja iz Kumanova, kjer so enostavno ukinili razrede z albanskimi učenci, profesorje pa odpustili in jim tudi drugje onemogočili zaposlitev. Zdaj je zdomec, potem ko je razbijal kamenje na cesti, da je preživljal družino. Ob vsem tem je najhujši občutek nemoči, nič ne morem pomagati, le poslušam lahko. Strinjam pa se z Jašo, vsi se nekako nelagodno počutimo ob tem, da smo se Slovenci pred leti do albanskega vprašanja obnašali, kot smo se: tudi zato, ker nismo čutili dovolj moči za spopad, le na usodo smo se zanašali, naj nam prizanese s podobnim ravnanjem. No, to napako so pred nami delali tudi drugi narodi v preteklosti.

Viktor Žakelj: Ali ne obstaja ob tem tudi druga resnica, srbska, črnogorska, makedonska?

JAŠA ZLOBEC: Seveda obstaja, vsaka resnica ima dve plati. Razumljivo, da se Srbi na Kosovu počutijo ogroženi, kot se vsaka manjšina kjerkoli. Tudi slovenska manjšina v Italiji se bo vedno tako počutila, čeprav bodo sprejeti vsi zaščitni zakoni. Največja pa je zmota, da se stvari na Kosovu lahko rešujejo z nasiljem. Kosovski Srbi se obnašajo podobno kot Sudetski Nemci, za katere se je končalo tako, da so jih preprosto iz Sudetov izselili. Mislim, da to zgodovino srbski intelektualci poznajo. Toda, kot se rado dogaja, ko se tega zaveš, postaneš le še bolj agresiven, saj si tega enostavno nočeš priznati, postaneš popolnoma iracionalen. Zato takšno iracionalno vedenje Srbov na Kosovu. Pri tem ne gre pozabiti, ga je na Kosovu imela konflikte z Albanci večina Srbov, ki so bili tja naseljeni, kolonizirani med obema vojnama, ne gre za Srbe na tako imenovanih stoletnih ognjiščih na Kosovu. Danes je težko to medsebojno sovraštvo zaustaviti, prihodnost je enostavno v tem, da se vse to enkrat neha. Bo pa težko, jasno, in še težje, ker mora Miloševićeva ekipa zaradi svojega fiaska na Kosovu podžigati k vedno večjim skrajnostim - da bi dokazala, kako je odločna in da nekaj počne.

V tem trenutku smo Slovenci pri Albancih oboževani kot narod, da je včasih že kar neprijetno. Razlog je v tem, ker se je v Sloveniji zlomil informacijski obroč, ki ga je Beograd spletel okoli Kosova in ga prodajal Jugoslaviji in svetu. V Sloveniji pa so se stvari zlomile v Cankarjevem domu. Pred tem so Albanci, od preprostih ljudi do doktorjev znanosti, živeli v prepričanju, kako so od boga in hudiča pozabljeni, da se z njimi lahko počne, kot se komu zahoče. In se tudi je: vemo, da so jih med obema vojnama 300.000 deportirali v Turčijo, po vojni pa 200.000. Zaradi občutka nemoči je bila apatija naroda grozljivo velika. Zdaj, ko je Slovenija glasno povedala, kaj si misli o Kosovu, je nastopilo zanje strahovito olajšanje: še je nekdo, ki brez koristi zase in le zaradi človeške solidarnosti skrbi zanje. To jim pomagalo do nove višje samo vesti, kar se kaže v njihovih p zadevanjih za demokracijo, stranke. Mislim, da gre pri r bitju izolacije okoli Kosova zgodovinsko zaslugo Slovence

Ali osebna nestrpnost kdaj kroji nagrade?

Jaša Zlobec: **Osebna nestrpnost ali prijateljstvo v veliko primerih hočeš, nočeš pripelje tudi do estetske strpnosti oziroma nestrpnosti pri kriterijih za dodelitev literarnih nagrad. V primeru Prešernove nagrade, je problem v tem, da je nagrada vprašljiva in problematična, ker temelji na principu boljševistične in stalinistične prakse: le z navišjo nacionalno nagrado si lahko vstopil v Pantheon velikih, brez nje si ostal zunaj. Mislim, da bi bilo treba nagrado v najkrajšem času spremeniti; že to, da se podeljuje za vsa področja ni ustrezno, morala bi biti samo literarna. Druga področja že imajo svoje nagrade.**

Ciril Zlobec: **Teoretično se popolnoma strinjam, vendar je Prešernova nagrada nastala tudi zaradi neke potrebe v slovenskem narodu, da je izoblikoval neko obliko potrjevanja samega sebe in nagrado dvignil v nerealne in visoke nacionalne in prestižne kategorije. Če pa je nagrada, kot je Prešernova, povzdignjena v sam najvišji trenutek slovenskega kulturnega praznika, je obenem tudi izraz slovenske kulturne zavesti. Je obenem simbol ambicij slovenskega naroda, ki se še vedno skuša definirati skozi kulturo. Sem pa zato, da bi se podeljevala le za literaturo.**

Jaša Zlobec: **Prešernova nagrada ima skrajno problematično preteklost, sprva so jo dobivali izključno tako imenovani državni pesniki in pisatelji. Mislim, da je slovenski narod dozorel in ne potrebuje tega mističnega zanosa. Spremenjena nagrada bi bila samo dokaz, da smo začeli normalno živeti.**

Ciril Zlobec: **Ne bo se spremenila, poznam resne kandidate, ki bodo vse naredili, samo da ostane - vsaj dokler je sami ne dobijo. Jaz ji glede na izkušnje obetam še dolgo življenje.**

Jaša Zlobec: **Še partija je šla z oblasti, se je spremenila, pa se ne bi Prešernova nagrada! Se je prevečkrat izkazalo, da imam jaz prav.**

Manipulacija z nacionalnim čustvom?

Ciril Zlobec: **Ne bi se strinjal s tem, da je nacionalno čustvo nekaj škodljivega, nekaj takega, s čimer se da manipulirati. V tej družbeni, da ne rečem narodni stiski, je po mojem nacionalno čustvo edino čustvo, misel, ki zmore nekakšno osveščanje. Cela vrsta ukrepov, ki je pred leti šla skozi naše skupščine, ne da bi se delegati zavedali, kaj sprejemajo, saj so bili prikazani kot izključno ekonomski, upravni, postopkovni problemi - šlo pa je dejansko za pretakanje kapitala iz Slovenije, poskus vzpostavitve federalne oblasti nad samostojnostjo republik... Ko je vse to začelo učinkovati, se je vrnilo kot bumerang, slovenski človek se je začel spraševati, kaj to pomeni. Našel je neko logiko, toda pri tem je prišla tudi slovenska nacionalna zavest kot negativen pojav nehote do izraza. Zdaj je jasno, da se slovenska oblast čisto preprosto ta trenutek ne more ohraniti, če ne upošteva faktorja slovenske nacionalne zavesti. Opozicija prav tako ne more računati na nikakršen uspeh, če tega ne upošteva. Tako je, pa če nam je všeč ali ne.**

Kaj so revoluci za zgodovino člo veštva?

Viktor Žakelj: Danes revo cije razlagamo drugače. Lo smo se spominjali obletni francoske revolucije, ki zdaj tudi v literaturi še ve no problematizira. Kaj pomenile revolucije v zgod vini človeštva?

JAŠA ZLOBEC: Vse revoluci tudi francoska, vsi nasilni p vrati z leti izgubljajo sv avreolo, svoj pozitivni zgod ki naboj. Današnja defini francoske revolucije nika ni zgolj pozitivna, do neke e je ponekod celo zaustavi azvoj; nekatere stvari bi se nirnejši način brez revoluci kazale lahko kot plodnejše. i ob oktobrski revoluciji se es sprašujemo, ali je bila ako pozitivna, ali ni morda mila v nesrečo del sveta. To rez nje bi tudi delavstvo na odu ne dobilo svojih sindi ih in drugih pravic. Revo e postajajo zdaj le del benega dogajanja v zgodo ne štrlijo več kot zmagovi tilniki na poti emancipaci oveštva.

zadeva NOB, mislim, da se bolj poudarja pozitivna na osvobodilni ravni, tem pa pozlata revolucije. Za generacijo to ni več te ni problem. Zgodovina naj odi, kaj je bilo na eni, kaj rugi strani, življenje pa naj dalje. Do ene vrste sprave, iritve, izraz je nepomem mora priti, že prihaja in udi prišlo. Doslej smo bili ni ta štiri leta jemati kot j ekstremnega, vso drugo ensko preteklost pa po kri odrivali vstran in trgali inuiteto, ki ni bila samo a. S prepiri je končno treba ti. Treba je razumeti, da so zmagovalci opiti zmage, ženci pa zagrenjeni, in da gotin generacija, ki je to ivela, ne bo mogla izbrisati. a, za božjo voljo, naj s tem obremenjujejo še svojih k in vnukov. Take zakore nosti v preteklost Slovenci tavno ne potrebujemo več.

ihaja obdobje zočaranja

tor Žakelj: **Slovenski etniki so v preteklosti v h za narodovo zgodovino dnih trenutkih močno so ovali: po eni strani je to edica neidentificirane esti, da pesnik, pisatelj ži v sebi poklicno univer nost s političnim uveljanjem. Ali bo vzpostavitev amentarne demokracije, tičnega pluralizma in ga, kar je s tem poveza vrnila slovenskega umeka umetnosti?**

L ZLOBEC: Bojim se, da vsi aj živimo v iluziji. Vsak enski pisatelj v določenih utkih začuti tragičnost svo položaja, če živi izključno pisatelj: nenadoma je izčen iz spomina občestva. Le drugo, tretjerazredni pisatelji živijo kot pisatelji, saj se ne morejo povzpeti v širši prostor slovenske zavesti, za vse druge nepolitičnost ne velja. Tudi tako opevana slovenska kulturnost je takšna: pesniki smo celo fetišizirano cenjeni, nismo pa brani, vsaj ne primerno. Najbrž bo še v prihodnje potrebno, da slovenski ustvarjalec svojo umetnost veže na svoj družbeni status. Danes ne moreš obstajati v zavesti javnosti, če nisi osebnost; osebnost pa se ne oblikuje samo skozi umetniško ustvarjanje ali pa le izjemoma. Če se obraz ustvarjalca pojavi na TV ekranu, ima to mnogo večji odmev, kot če napiše še tako odlično knjigo. Brez osebnostne uveljavitve, pa ni umetniškega uspeha. Žal je to surova logika.

Poskušal bom biti prerok. Parlamentarni sistem, kakršenkoli že bo, bo prinesel slabše obdob- je od sedanjega. Absolutno zagovarjam sedanjo smer razvoja, toda še povsod se je izkazalo, da so ostrim lomom v družbah sledila poslabšanja razmer, mi ne bomo izjema. Mi smo mojstri afirmacije po negativni plati. Poglejte, kaj počno vse stranke (razen naše socialistične), kako se skušajo uveljavljati - direktno ali z namigovanjem, da so drugi slabi. Slovencem se je težko uveljavljati s pozitivnim programom, kajti za temi programi ne

Nisem član ZSMS, simpatizer

Jaša Zlobec: **Nisem član ZSM njen simpatizer, sem pa na njen iz preprostega razloga - vedno n dina njenim avtorjem in urednik je držala dežnik vsem alternati litičnih pogojev in to v času, ko tičnih točk; dejansko je bilo ne no konservativni Sloveniji zago gačnih. ZSMS je stranka, ki inovativne stvari v slovenski pro rance. Tudi v novem programu pa je tista stvar, ki je pri nas n nekem smislu pomeni tudi tole kar izhaja iz zavesti, da smo v vljenjskih in družbenih v resnici nici zatirana manjšina, otroci drugače usmerjeni, vsak se la manjšin. Govoriti o imaginarn sprotno politično rabo. Vsi smo svoji življenjski funkciji. ZSM bude, da bi se ovedli te izvorne s tem sebe in svojo integriteto.**

Družinsko besedovanje o kulturi in politretni asistenci Viktorja Žaklja

Ciril Zlobec pr Jaša Zlobec

Bled - Brez dvoma je dobršen del poslušalstva zad e preje v Grand hotelu Toplice na osmomarčevski večer prišlo poslušat nekaj, kar naj bi bilo podobn nu dvoboju dveh generacij, ki vsaka iz svojih izkušenj in prepričanosti v svoj prav iskrivo prebada nas zašiljenimi besednimi argumenti in to tem slaje, ker marsikaj ostrega takšnih duelov vajena besedovalca seta. Ne le zato, ker sta v različnih strankah, pa ne, ker jo to zadnja moda na Slovenskem, pač pa sta že različnega političnega prepričanja. Da pa le nista v vsem tako vsaksebi, se je v pogovoru pogostoma ko da niso njune najtesnejše vezi izključno sorodstvene. Z besedno spretnim Žakljevim izzivanjem i njem zdaj v malce razburkane vode našega političnega vsakdana, pa spet vodenja v mirne zalive, kje literatura, ki sta ji oba zapisana, je bilo poslušalstvo deležno vrste iskrivih odgovorov, prizadetih razmis venski narodni usodi od nekdaj pa tudi za jutri, in vseh ostalih vročih tem današnjega časa, s katerimi bca tako rekoč dnevno ukvarjata - kot človeka, kot Slovenca, kot politika, pa tudi kot pesnika, urednika.

dokazala, kako je odločna in da nekaj počne.

V tem trenutku smo Slovenci pri Albancih oboževani kot narod, da je včasih že kar neprijetno. Razlog je v tem, ker se je v Sloveniji zlomil informacijski obroč, ki ga je Beograd spletel okoli Kosova in ga prodajal Jugoslaviji in svetu. V Sloveniji pa so se stvari zlomile v Cankarjevem domu. Pred tem so Albanci, od preprostih ljudi do doktorjev znanosti, živeli v prepričanju, kako so od boga in hudiča pozabljeni, da se z njimi lahko počne, kot se komu zahoče. In se

lidarnosti skrbi zanje. To jim pomagalo do nove višje samo vesti, kar se kaže v njihovih p zadevanjih za demokracijo, stranke. Mislim, da gre pri r bitju izolacije okoli Kosova zgodovinsko zaslugo Slovence

Kaj so revoluci za zgodovino člo veštva?

Viktor Žakelj: Danes revo cije *razlagamo drugače*. La smo se spominjali obletni

ki naboj. Današnja defini- francoske revolucije nika- ni zgolj pozitivna, do neke e je ponekod celo zaustavi- azvoj; nekatere stvari bi se nirnejši način brez revoluci- kazale lahko kot plodnejše. i ob oktobrski revoluciji se es sprašujemo, ali je bila ako pozitivna, ali ni morda mila v nesrečo del sveta. To rez nje bi tudi delavstvo na odu ne dobilo svojih sindi- ih in drugih pravic. Revo- e postajajo zdaj le del benega dogajanja v zgodo- ne štrlijo več kot zmagovi- etilniki na poti emancipaci- oveštva.

zadeva NOB, mislim, da se bolj poudarja pozitivna na osvobodilni ravni, tem- pa pozlata revolucije. Za o generacijo to ni več te- ni problem. Zgodovina naj odi, kaj je bilo na eni, kaj rugi strani, življenje pa naj dalje. Do ene vrste sprave, iritve, izraz je nepomem- mora priti, že prihaja in udi prišlo. Doslej smo bili ni ta štiri leta jemati kot j ekstremnega, vso drugo ensko preteklost pa po kri- odrivali vstran in trgali inuiteto, ki ni bila samo a. S prepiri je končno treba ti. Treba je razumeti, da so zmagovalci opiti zmage, ženci pa zagrenjeni, in da gotin generacija, ki je to ivela, ne bo mogla izbrisati. a, za božjo voljo, naj s tem obremenjujejo še svojih k in vnukov. Take zakore- enosti v preteklost Slovenci tavno ne potrebujemo več.

ihaja obdobje zočaranja

tor Žakelj: Slovenski etniki so v preteklosti v n za narodovo zgodovino dnih trenutkih močno so- vali: po eni strani je to edica neidentificirane esti, da pesnik, pisatelj ži v sebi poklicno univer- nost s političnim uveljav- njem. Ali bo vzpostavitev amentarne demokracije, tičnega pluralizma in ga, kar je s tem poveza- vrnila slovenskegaume- ka umetnosti?

L ZLOBEC: Bojim se, da vsi aj živimo v iluziji. Vsak enski pisatelj v določenih utkih začuti tragičnost svo- položaja, če živi izključno pisatelj: nenadoma je iz- čen iz spomina občestva.

Le drugo, tretjerazredni pisatelji živijo kot pisatelji, saj se ne morejo povzpeti v širši prostor slovenske zavesti, za vse druge nepolitičnost ne velja. Tudi tako opevana slovenska kulturnost je takšna: pesniki smo celo fetišizirano cenjeni, nismo pa brani, vsaj ne primerno. Najbrž bo še v prihodnje potrebno, da slovenski ustvarjalec svojo umetnost veže na svoj družbeni status. Danes ne moreš obstajati v zavesti javnosti, če nisi osebnost; osebnost pa se ne oblikuje samo skozi umetniško ustvarjanje ali pa le izjemoma. Če se obraz ustvarjalca pojavi na TV ekranu, ima to mnogo večji odmev, kot če napiše še tako odlično knjigo. Brez osebnostne uveljavitve, pa ni umetniškega uspeha. Žal je to surova logika.

Poskušal bom biti prerok. Parlamentarni sistem, kakršenkoli že bo, bo prinesel slabše obdob-

stoji tako kot drugje v svetu kapital ali delavski razred, znanost, tehnologija.

S to demokratizacijo, večstrankarstvom se je pojavilo neko nesorazmerje med možnostmi nadaljnjega življenja in sprememb ter med pričakovanji, ki so neprimerno večja od možnosti za uresničitev. Pričakujem obdobje razočaranja. Drug drugega pa bomo obsojali, kdo je kriv. V tem smislu sem velik pesimist. No, sam sem prav tako ostal v tej nori igri, klecnil sem pred prepričevanji in ostajam v politiki.

Trganje vezi

Viktor Žakelj: V Jugoslaviji se hitro *trgajo gospodarske* vezi. Že *davno prej pa* so se trgale kulturne vezi. Je to posledica *dokončnega spoznanja, da so si Srbi in Slovenci* še bolj vsaksebi, kot pa je že mislil Cankar?

JAŠA : Mislim, da smo bili vedno dosti bolj vsaksebi, kot smo mislili. Slovence nas je vključno s Cankarjem družila s Srbi romantična ideja, izpeljanke iz panslavizma v jugoslavizem. Toda večnacionalna država nujno pripelje do centralizacije na škodo manjših narodov. Generacija mojega očeta je v petdesetih letih živela v levičarski iluziji o neki socialistični jugoslovanski skupnosti in zato ni naključje, da so se med njimi stkale izredno intenzivne človeške vezi. Ne le, da se je ogromno prevajalo, veliko se je hodilo na razna pesniška srečanja, skratka živelo se je v občutku izrazite enotnosti.

Pri moji generaciji te vrste enotnosti seveda ni bilo, bila je druge vrste enotnost, enotnost

Manipulacija z nacionalnim čustvom?

Ciril Zlobec: **Ne bi se strinjal s tem, da je nacionalno čustvo nekaj škodljivega, nekaj takega, s čimer se da manipulirati. V tej družbeni, da ne rečem narodni stiski, je po mojem nacionalno čustvo edino čustvo, misel, ki zmore nekakšno osveščanje. Cela vrsta ukrepov, ki je pred leti šla skozi naše skupščine, ne da bi se delegati zavedali, kaj sprejemajo, saj so bili prikazani kot izključno ekonomski, upravni, postopkovni problemi - šlo pa je dejansko za pretakanje kapitala iz Slovenije, poskus vzpostavitve federalne oblasti nad samostojnostjo republik... Ko je vse to začelo učinkovati, se je vrnilo kot bumerang, slovenski človek se je začel spraševati, kaj to pomeni. Našel je neko logiko, toda pri tem je prišla tudi slovenska nacionalna zavest kot negativen pojav nehote do izraza. Zdaj je jasno, da se slovenska oblast čisto preprosto ta trenutek ne more ohraniti, če ne upošteva faktorja slovenske nacionalne zavesti. Opozicija prav tako ne more računati na nikakršen uspeh, če tega ne upošteva. Tako je, pa če nam je všeč ali ne.**

tudi je: vemo, da so jih med obema vojnama 300.000 deportirali v Turčijo, po vojni pa 200.000. Zaradi občutka nemoči je bila apatija naroda grozljivo velika. Zdaj, ko je Slovenija glasno povedala, kaj si misli o Kosovu, je nastopilo zanje strahovito olajšanje: še je nekdo, ki brez koristi zase in le zaradi človeške so-

francoske revolucije, ki zdaj tudi v literaturi še ve no problematizira. Kaj pomenile revolucije v zgo vini človeštva?

JAŠA ZLOBEC: Vse revoluci tudi francoska, vsi nasilni p vrati z leti izgubljajo sv avreolo, svoj pozitivni zgo

je od sedanjega. Absolutno zagovarjam sedanjo smer razvoja, toda še povsod se je izkazalo, da so ostrim lomom v družbah sledila poslabšanja razmer, mi ne bomo izjema. Mi smo mojstri afirmacije po negativni plati. Poglejte, kaj počno vse stranke (razen naše socialistične), kako se skušajo uveljavljati - direktno ali z namigovanjem, da so drugi slabi. Slovencem se je težko uveljavljati s pozitivnim programom, kajti za temi programi ne

Nisem član ZSMS, pač pa simpatizer

Jaša Zlobec: **Nisem član ZSMS - liberalne stranke, pač pa njen simpatizer, sem pa na njeni listi kot neodvisni kandidat - iz preprostega razloga - vedno mi je krila hrbet, tako kot Mladina njenim avtorjem in urednikom, če so imeli težave. ZSMS je držala dežnik vsem alternativnim skupinam brez vsakih političnih pogojev in to v času, ko to še ni prinašalo nobenih političnih točk; dejansko je bilo nepopularno takrat v tradicionalno konservativni Sloveniji zagovarjati svoboščine spolno drugačnih. ZSMS je stranka, ki je že deset let vnašala izrazito inovativne stvari v slovenski prostor in izrazito širila meje tolerance. Tudi v novem programu je to ohranila: prav toleranca pa je tista stvar, ki je pri nas najbolj primanjkuje. Liberalen v nekem smislu pomeni tudi toleranten, dopuščujoč drugačnost, kar izhaja iz zavesti, da smo vsi v svojih različnih vlogah, življenjskih in družbenih v resnici del manjšine. Ženske so v resnici zatirana manjšina, otroci, stari ljudje, invalidi, spolno drugače usmerjeni, vsak se lahko znajde v vlogi člana teh manjšin. Govoriti o imaginarni večini je poenostavljanje za sprotno politično rabo. Vsi smo manjšinci in vsi smo ogroženi v svoji življenjski funkciji. ZSMS že leta sistematično goji pobude, da bi se ovedli te izvorne manjšinskosti, jo zavarovali in s tem sebe in svojo integriteto.**

v našem študentskem gibanju - od Ljubljane, do Zagreba in Beograda. Toda tudi to je bila iluzija in tudi ta se je razbila: hrvaški Maspok je bil nacionalno ekskluziven in z njim ni bilo mogoče najti skupnega jezika.

Ko so me pri 21 letih vrgli iz partije, kar takrat ni bila ravno prijazna stvar, so navedli pet razlogov: med drugim, ker sem se upri brutalnemu obračunavanju z Maspokom in množičnemu zapiranju na Hrvaškem, se pravi, da sem imel za danes popolnoma legitimno stališče, drugi razlog - bil sem proti demokratičnemu centralizmu, tretji razlog - bil sem za redefinicijo neuvrščene politike itd. Skratka razlogi daleč od leninističnih pogledov na svet. Takrat je čas izredni hitro tekel, nato pa se je zdelo, da se je kar ustavil vsaj za deset let - nikdar več se potem ni ponovilo jugoslovanstvo iz generacije naših staršev, niti levičarski internacionalizem.

Kakšna pa naj bi bila tretja Jugoslavija?

Viktor Žakelj: Ne *da bi se posebej spuščal v formo* - kaj bi bilo tisto skupno tretji Jugoslaviji, *če smo panslavizem* opustili?

CIRIL ZLOBEC: Reforma Jugoslavije oziroma sprememba Jugoslavije je v tem: skupaj lahko ostane le, če se poprej sesuje. Jugoslavija v svoji dejanski podobi že nekaj časa živi najmanj kot konfederacija. Odnosi med republikami so brez povezave. Ker se na vseh političnih ravneh, zlasti zveznih, še vztraja na krpanju federacije, deluje državna politika že zdavnaj zunaj realnosti. Jaša ima prav - avnojske države ni več, federativne tudi ne, konfederativne pa še ne priznamo. Tu je razlog za številne nesporazume. Jugoslovanskim narodom se mora omogočiti, da se ponovno odločijo: če so se po prvi svetovni vojni, če so se vsaj formalno na Avnoju odločali, se je treba tudi zdaj. Prepričan sem, da narodi ne bodo za neko skupnost kar tako, izkušnje iz preteklosti so poučne. Kot Primorec sem vzgojen v jugoslovanstvu, vedno sem bil prepričan, da je to bila najboljša oblika za našo varnost in prihodnost. Zdaj ne mislim več tako.

Strinjam se z Jašo, da je neodgovorno govoriti o odcepitvi, ne da bi vedeli, kako posebna stvar je to. Sicer pa je treba priznati dejansko stanje - ni enega elementa za skupno življenje, tisoč pa jih je za razpad. Pojdimo narazen, pa takoj sedimo k pogovoru, kaj nas lahko druži za zelo rahlo tvorbo, tretjo Jugoslavijo. Če pa to ni mogoče, pojdimo dejansko narazen.

Viktor Žakelj: Velike ideologije so pokopane, niso prinesle sreče ne narodom ne posameznikom. Ali je mogoče neko državno skupnost graditi na nekih ekonomističnih, koristoljubnih, skrajno prozaičnih relacijah? Če ni velike povezujoče ideje, je isto, kot *da nimamo skupnega interesa?*

JAŠA ZLOBEC: Res je. Za vsako ceno iskati nekaj skupnega, bi bila najbrž slaba dota. Ko se odpira perspektiva vključevanja v Evropo, pustimo zdaj, kakšna je realna možnost. Težko je pričakovati od Slovencev, da bi v imenu nekega na silo iskanega interesa iskali skupne točke s Srbijo. Srbski narod, če poznamo srbsko literaturo od poezije do dramatike, še ni izživel svojih romantičnih vizij naroda. S takim narodom je potem težko živeti skupaj v eni

državi. V državi morajo vladati enaki zakoni, mi v Jugoslaviji pa živimo v tako različnih razmerah, da je iluzorno misliti o sožitju. Tu so razlike, ki so v tem trenutku nezdružljive.

JAŠA ZLOBEC: Jugoslavija še dolgo ne bo imela možnosti, da bi kakorkoli vstopila v Evropo. Nasprotja v državi so zelo močna, pri tem je konflikt med Slovenijo in Srbijo daleč naj-

O odcepitvi neodgovorno

Jaša Zlobec: **Govoriti o odcepitvi Slovenije in ponujati referendum, ne da bi prej napisali vsaj stavek, kako se vse skupaj zamišlja, je vse prej kot odgovorno dejanje, predvolilna poteza skratka. Mislim, da mnogim Slovencem še zdaj ni jasno, da nova srbska oblast izrazito dela na odcepitvi Srbije, pri tem naj bi potegnila za sabo kar največji kos Jugoslavije. Slovenija jih ne zanima, mislim, da bi nam celo pomagali k odcepitvi, da bi potem lažje obračunali z ostanki Jugoslavije. Mislim, da je z Jugoslavijo definitivno konec, tako z avnojsko, kot federativno in z unitarno.**

Viktor Žakelj: *Če sem prav razumel, so Srbi s svojim nacionalnim mitom, s svojo duhovno samozadostnostjo, neevropskostjo, agresivnostjo v položaju kot Nemci po prvi svetovni vojni?*

manjši problem, tudi Kosovo ni največji problem. Glavni problem je nerešljivo nasprotje med Srbi in Hrvati in še dolgo časa bo tako. Problem se je dokončno zaostril v stari Jugoslaviji, med vojno še bolj in kasneje samo miroval do leta 1971

CIRIL ZLOBEC: Če bi bil sin srbskega naroda in bi bili odnosi, kot so, bi bil prav gotovo za osamosvojitev Srbije. Srbija se obnaša, kot se, samo zaradi tega, ker kljub vsemu še sanja o nadvladi v tem geografskem prostoru - to je ta "nemški" kompleks. Mi pa obratno sanjamo, da nam bo ta prostor zagotovil mirno nacionalno prihodnost. Živimo popolnoma drugačen kompleks in ta kompleks se dogaja na istem prostoru in je med seboj v totalnem sporu.

Tudi misel na Evropo 92 ni za nas tako strašno optimalna. Ta Evropa ima zdaj 35, 40 držav, narodov pa še več in čisto nemogoče je, da bi vsi narodi igrali kakšno pomembno vlogo razen tiste, kot jo že zdaj. Če bi bila Jugoslavija razumna tvorba, bi bili morda malo manj neopaženi, kot bomo. Taka, kot je, ni v naslednjih stotih letih nobene možnosti, da bi se v tem jugoslovanskem sklopu v Evropi kaj bolje počutili.

- zaradi Titove karizme in njegove absolutne moči. Ne poznam ne na srbski ne na hrvatski strani nikogar, ne skupine ne posameznika s kakšnim realnim programom o razrešitvi tega vprašanja v zelo kratkem času. Za Slovence ni nobena perspektiva, da bi čakali, kdaj bodo Srbi in Hrvati razrešili njihov konflikt, da ne govorim še o Kosovu, pa o Makedoncih, Črnogorcih, Muslimanih. Čakati, da bodo te stvari urejene, in da bomo potem šli skupaj v Evropo? Tega še dolgo ne bodo znali urediti. Čakanje pa pomeni lahko, da bomo le še bolj izolirani, kot je na primer danes Albanija. V Jugoslaviji so problemi res neskončno zablokirani.

Zdaj se sicer kaže neka rezervna možnost, govori se o Evropi narodov, Evropi regij: tu je perspektiva za Slovence, da se vključimo v evropske razvojne tokove. Glede tega nisem ravno pesimist, zaradi radikalnih sprememb, ki so se zgodile v tako kratkem času v Evropi, se

Ne skupaj, ne narazen

Ciril Zlobec: **V takih pogojih, kot so v Jugoslaviji sedaj, ne vidim možnosti nadaljnjega skupnega življenja. Ne vidim pa tudi možnosti odcepitve. Vidim pa možnost, da se Slovenija organizira notranje tako gospodarsko kot tudi po vseh drugih segmentih javnega in duhovnega življenja. Tako pripravljena lahko počaka na vsako rešitev, ki bo ali izsiljena ali pa se bo pokazala kot edina možnost. Doslej Slovenija še ni izmerila svojih dejanskih moči niti gospodarskih niti duhovnih: kaj smo Slovenci kot narod in kot družba zmožni iz sebe napraviti v tem modernem okviru Evrope. Dolgo smo živeli le kot projekcija svoje negativitete - to so nam vzeli, to nam preprečujejo - nikoli pa nismo znali zakoličiti meje možnega in načrtovanega, to je bila napaka. Šele zdaj se v slovenski skupščini govori, kar bi morali slišati že zdavnaj. Ne glede na strankarstvo in na nekompatibilnost med strankami, ki ne pristajajo na kakršnokoli sodelovanje, bi morali zdaj začrtati koordinate slovenske eksistence - in to s konsenzom obvezujočim za vse. To bi bila končno tudi preskušnja naše nacionalne zrelosti, temelj slovenskega dostojanstvenega preživetja v jugoslovanskem kontekstu.**

Viktor Žakelj: Veliko se govori o dilemi - vstopiti v Evropo po državni poti ali pa naj vstopijo narodi?

bo nujno moral spremeniti dosedanji projekt Evropa 92, poiskati bo treba drugačne temelje; ti bodo za Slovenijo bolj ugodni.

Lea Mencinger
Slike: Franc Perdan

Odmevi

Grobišče brez križa ali zvezde

Vse težje in neprijetneje je iz dneva v dan poslušati izmišljene laži, ki posebno globoko prizadenejo in žalijo borce za svobodo naroda in njegovo ohranitev.

Spomnimo se tistih časov, ko je nacifašistična soldateska ošabno in strumno korakala po naši domovini kot neomejen gospodar nad življenjem in smrtjo našega naroda. Brez milosti je pomendrala in strgala našo zemljo s pomočjo izdajalske kapitulantske politike. Okupator je našo domovino razkosal in jo razdelil na tri okupacijska ozemlja: nacistične Nemčije, fašistične Italije in fašistične Hortijeve Madžarske. Ne čutimo nobene potrebe do ponavljanja znanega. Sodba narodu je bila izrečena, treba jo je bilo le uresničiti, kar bi pomenilo neizogibni zgodovinski konec slovenskega naroda. V tem času se je naš narod srečal s svojo najtežjo usodo in nesrečo v vsej svoji več kot tisočdvestoletni zgodovini.

Komunistična partija Jugoslavije je v težkih in usodnih dneh našla pravo pot z drugimi domoljubnimi strankami in organizacijami v okviru Osvobodilne fronte, da je edina rešitev in možnost odločitev za oboroženi boj za narodno ohranitev in osvoboditev. Po zmagovito zaključeni štiriletni osvobodilni vojni in revoluciji, z vojaško zmago nad okupatorjem in domačo izdajo, v skupnem boju z ostalimi jugoslovanskimi narodi, so se odprle nove poti življenja za vse jugoslovanske narode v njihovi novi državi po ceni ogromnih žrtev, vojnih opustošenj, nadčloveških naporov, trpljenja in solza.

Navesti velja samo en primer od številnih, da nam je konec vojne zapustil 170.000 mladoletnih otrok brez obeh staršev, kolikim pa je vzel enega hranitelja, ni bilo nikdar točno ugotovljeno.

Z resnično dobrim namenom bi vam priporočili, gospod Alfred Šprager, in obenem tudi pozvali RTV Ljubljana, da v enem izmed svojih programov vključi film Na svoji zemlji (oče Orel). Mogoče vam bodo pri gledanju tega filma postale stvari iz časa takratnih dogodkov jasnejše, seveda, ker jih vi zaradi svojih let niste mogli doživljati in doživeti.

To je bil čas dilem in človeških travm. To je bil čas velikih odločitev, čas herojstva, tudi omahovanj in odprtega izdajstva, čas, ko se je vzporedno z oboroženim osvobodilnim bojem rušilo staro in se rojevalo novo. To je bil čas ene same alternative: biti ali ne biti. Čas verovanja z dejanji. (Nobena vera brez dejanj ni vera.) To je bil čas, ko je resnica, namočena v krvi, odrivala laž. To je bil čas vere v človeka, njegovo človeško plemenitost in tudi zverstvo, ki jim zgodovina ni našla podobnega primera. To je bil čas brezupa, maščevanj in odpuščanj. To je bil čas, ko so bili odkriti tudi človeški nesmisli, anomalije, človeške stiske, žalosti, jeze in sle po maščevanju. To je bil čas, ko se je v krvi kovalo bratstvo in edinstvo vseh jugoslovanskih narodov kot najtrdnejše vezi, ki jo je treba ljubosumno čuvati in ohraniti.

Mi smo za sedanje družbene razmere hudo zaskrbljeni, ker rastejo bojevite politične strasti revanšizma, nečlovečnosti, nepoštenosti, laži in svetohlinstva. V skrbeh smo, kdo bo tisti, ki bo naredil konec skrajno škodljivi praksi, da je lažje tistemu, ki laže, kot pa tistemu, ki pošteno misli in zavzeto dela. Zaskrbljeni smo, kdo bo tisti, ki bo narodu vrnil pridobljeno oblast, ki mu je bila odvzeta. Vedno smo se zavzemali za to, da se ne zameglijo in zamolčijo nepravilnosti in slabe strani (poleg večine lepih in svetlih plati) takratnega časa. Prav gotovo je, da določene nepravilnosti mečejo senco na čistost narodnoosvobodilnega boja in revolucije. Narodnoosvobodilna vojna je bila v vseh ozirih pravična vojna, vsako drugačnejše tolmačenje in ocene pomenijo sovražni akt proti svojemu narodu in vsem narodom Jugoslavije.

Napočil je čas, gospod Alfred Šprager, ki ne more več dopuščati raznih političnih izživljanj frazerjem, birokratom, tudi ne Stranki demokratične prenove, idejnim fanatikom, kakor ne birokratskim oblastnikom, ki so eni od glavnih producentov sedanje grešne politične zmedenosti in neljubih kriznih težav družbe.

Narod sicer ve, v katerem grmu je zajec, težava je le v tem, ker se vedno ne ve, kakšne barve je.

Problemi takšni ali drugačni bodo med ljudmi vedno odprti. Menimo, da bo realni program katere koli stranke tisti program, ki bo zajemal dilemo, kako delati in več delati ter racionalno razmišljati, posebno pri utrjevanju in gradnji realnih osnov gospodarske politike. Te politike ne bo mogoče realizirati brez enotnih Slovencev in vseh ostalih jugoslovanskih narodov, seveda če ne bodo ovirani od novih Judežev.

Gospod Šprager, moramo vam reči, da dialoga za narodno izdajo pravzaprav ni. Vojni zločin je zločin, ki se ne more drugače prekvalificirati. Vsaka drugačnost pomeni spodbudo za nove še hujše zločine, predvsem pa bi bila povzročena dvojna krivica nedolžnim žrtvam zločincev. Mi smo v treh primerih v preteklosti ponudili roko pomirnico, seveda zapeljani in zmanipulirani nevednosti, nikakor pa ne zločincem, ki so bili načrtovalci in ideologi vojnih zločinov. Milost in odpuščanje lahko deli le zmagovalec, ne pa poraženec. To se pravi, da v vsakem primeru velja znana resnica, da je kači potrebno streti glavo, ne rep. Zgodovinske izkušnje nam govorijo, da konzervativna desnica po svojem notranjem karakterju ne spreminja svojih stališč in je v našem primeru bila glavni krivec za prelitje toliko krvi.

Kdo sedaj in kako brani slovensko samobitnost, v veliki stiski naroda, v teh sedanjih družbenih okoliščinah je vprašanje. Zgodovina prizna samo resnice, hudo se moti tisti, ki pod masko skriva svoje pravo lice in misli, da ne bo prepoznan.

Ni naš cilj in želja, da bi vas žalili ali da bi vas človeško prizadeli. Naša želja je le, da vam pomagamo priti do prave resnice, ki jo želite odkriti s člankom v Gorenjskem glasu, dne 20. februarja 1990, pod naslovom Grobišče brez križa ali zvezde. Zaradi jasnejše predstave se moramo vrniti nazaj v čas takratnih dogodkov, ki so se za vaščane vasi Dovje, Mojstrana, vključno z vasico Belca in Podkuže tragično vrstili drug za drugim od začetka okupacije do konca vojne.

16. decembra 1941 je bila vstaja vaščanov omenjenih vasi proti okupatorju; znana je pod imenom Gornjesavska vstaja. Zaradi vstaje je bilo maščevanje okupatorja za vaščane tragično. Okupator je po zatrti vstaji aretiral 90 vaščanov, od teh jih je 12. februarja 1942. leta 9 ustrelil kot talce v znani begunjski gestapovski mučilnici. Ostale je odgnal v taborišča Dachau in Mathausen. 30 od teh se ni več vrnilo, svoj mučeniški konec so zaključili v krematorijih lagerjev smrti.

Narodna izdaja je 4. avgusta 1944 kriva za smrt 7 partizanov nad kmetijo Sedučnik na kraju pod Brevantom. V narodnoosvobodilnem boju je žrtvovalo svoja življenja za svobodo svojega naroda 40 borcev omenjenih vasi.

20. septembra 19544 je bila požgana vas Srednja Radovna. Okupator je v tem zločinu v goreče hiše zmetal živih 5 mladiletnih otrok, med njimi tudi sedemmesečnega dojenčka. Poleg otrok je bilo zmetano v ogenj še 24 vaščanov. Tudi temu zločinu je botrovala narodna izdaja. Navedli bi lahko še številne druge primere okupatorskih zločinov in domače izdaje nad vaščani Mojstrane, Dovij in Belce.

Pri zaključnih operacijah med 4. in 5. majem 1945 je bila obstreljevana vas Mojstrana. V teh spopadih je bilo ujetih 10 SS-ovcev, ki jih je vojaško sodišče obsodilo na smrt z ustrelitvijo. Ustreljeni SS-ovci so bili pokopani na kraju pešpoti, ki vodi v Mlačce, tako namreč ta kraj imenujejo vaščani. Kar se tiče postreljenih SS-ovcev, je bila to pravična sodba in dostojna poravnava računov neusmiljenih SS-ovskih zločincev. Vojne namreč takrat še ni bilo konec. Enota, ki se je takrat bojevala z umikajočimi se okupatorskimi enotami, je prav gotovo upoštevala pri sodbi razmere, v katerih se je bojevala.

Prav gotovo ste se, gospod Šprager, vrsto let vozili na delo na Jesenice ali ob drugih priložnostih mimo spominskega obeležja na belem polju med vasema Hrušica in Dovje - Mojstrana, na tem kraju je bilo leta 1942 ustreljenih 45 talcev iz vasi Hrušica, ravno tako po zaslugi domače izdaje.

Zato vam, gospod Šprager, priporočamo: če se nekdo, enako velja tudi za vas, razpisuje o dogodkih, ki niso resnični ali da se jih ni sam udeležil, bi mu dobronamerno svetovali, da naj bo vsak ob opisovanju teh dogodkov voden z resnico. Če se imate namen v prihodnje še puščati v opisovanje takšnih dogodkov, smo vam vedno na rapolago, da vam ponudimo pomoč z avtentično dokumentacijo, s katero razpolagamo in jo boste lahko sami preverjali na podlagi resničnih dokazov.

Za vse, kar sva napisala kot odgovor na vaš članek, sprejemava vso moralno, politično in kazensko odgovornost. In na koncu nam želiva, gospod Šprager, trdnega zdravja in uspešnega dela v občinski upravi Jesenice in eventualnega sodelovanja z našo organizacijo. Ob tej priložnosti vam tudi želimo volilne uspehe v stranki, ki jo zastopate.

Predsednik OOZB NOV Jesenice
Stanislav Križnar
Predsednik KOZB NOV Dovje Mojstrana
Justin Talar

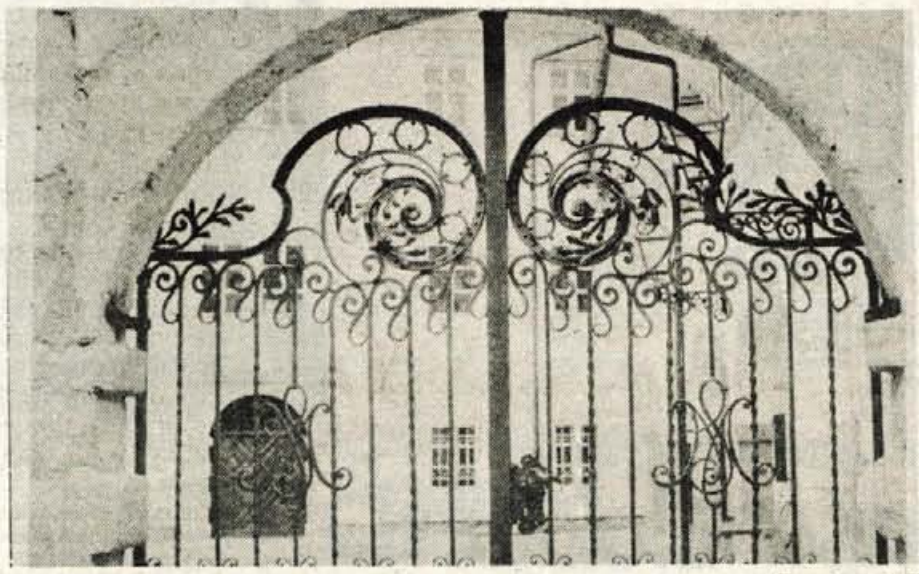

Foto: Igor Fučka

Pokopljimo mrtve, popravimo krivice živim!

V "sklepih o preteklosti" slovenskih demokratskih komunistov smo med ostalim prebrali: "Pokopljimo mrtve, popravimo krivice živim!" Izvedeli smo tudi, da je Skupščina SR Slovenije na pobudo Sveta za zaščito človekovih pravic in svoboščin ter Republiškega odbora Zveze borcev NOV osnovala skupino, ki naj bi raziskala izvensodno usmrtitev slovenskih domobrancev po osvoboditvi leta 1945. Torej prvi korak za "pokopljimo mrtve", pa še nedorečen korak za dachavce, kjer je zaenkrat uspelo le "popravimo krivice živim".

Kot predlagatelj pobude za ustanovitev združenja nekdanjih slovenskih jetnikov jugoboljševizma sem prejel mnogo želja tako nekdanjih jetnikov kot svojcev nekdanjih jetnikov, izvensodno usmrčenih po osvoboditvi. Oboji si želijo poprave krivic, slednji predvsem s "pravico do smrti in grobov" za svoje usmrčene svojce. O uresničitvi te pravcie lepo svetuje gorenjski zgodovinar Jože Dežman, poznavalec vprašanj "dobrih" in "slabih" žrtev vojne in revolucije. Zapisal je: "... Pot ne bo enostavna... Mrtve je treba spoštljivo prešteti in razglasiti za mrtve. To je delo sodišč in matičnih uradov... Pri tem jim lahko zgodovinarji s podatki ... pomagamo." Torej sodišča in notranja uprava naj začnejo to uresničevati, ne pa zgodovinarske raziskave, kamor nas hočejo vsi, tako mrtve kot tudi žive, odriniti. Mi, še živi jetniki ter svojci pobitih jetnikov, smo še vedno živi in smo del naše sedanje žive domovine, ne pa nekakšni razstavni predmeti iz preteklosti v muzeju revolucije. Da je to z mrtvimi res hudo težavno, nas dokazuje rehabilitacija dachavcev ter postavitev kenotafa na Žalah, namesto odkritja grobov in njihovega zaznamovanja. Tudi že tretjič uničena lipa na Žalah, zasajena v znamenje vsem zamolčanim grobovom boljševiških žrtev, tako vojnim nasprotnikom - domobrancem kot tudi dachavcem (ob zasaditvi lipe še ni bil postavljen kenotaf) in golootočanom. Žalne slovesnosti so bile za ene in druge. Tiste strahopetne "zdrave sile", ki uničujejo lipo kot znamenje za črne in rdeče žrtve brez grobov, v svoji maloumnosti ne pomislijo, da spuščajo vodo na mlin zagovornikom "državljanske vojne" v nasprotoju z "narodnoosvobodilno vojno". Saj je vsekakor dejanje še trajajoče državljanske vojne uničevanje spominske lipe domačim boljševističnim žrtvam, medtem ko se nihče do sedaj ni dotaknil blizu stoječega pomnika okupatorskim avstrijskim vojakom ali celo za tem pomnikom stoječega lesenega križa, znamenja za grobove nemških okupatorskih vojakov. Grobovi in znamenja za okupatorjeve vojake izgleda nikogar ne motijo, čeprav so nas oni ponemčevali, selili, napadali, zapirali, pobijali, pokončevali v taboriščih in zažigali naše domove, pa tudi sekali glave.

V tekmi za demokracijo in slovenstvo tako stare kot nove stranke ponujajo bolj "mrtvim" kot "živim" tristo čudes. Vse od skupnega spomenika "mrtvim" na eni in drugi strani pa do "spravne maše". Lepo in prav! Še največ obljubljajo komunisti, moti le to, da je v njihovem novem vodstvu tudi borčevski "nespravaški" jastreb, na svojih zborovanjih pa kažejo kot medvede svoje ostarele nekdanje voditelje, zaradi katerih moramo pravzaprav danes govoriti o "jugoboljševističnih" jetnikih in žrtvah!

Pokop mrtvih bo še dolgo trajal! Zato je potrebno pohiteti s popravo krivic živim, če in kjer je to mogoče. Vsi še živi jetniki so bili tedaj obsojeni na suženjsko "prisilno delo", pobrano iz Hitlerjeve "Kazet" in Stalinove "Gulag" prakse z osnovo v boljševiški ruski zakonodaji. Vkljub jugoslovanskim podpisom skoraj vseh konvencij o človekovih pravicah nam je še do danes ostala sled tega prisilnega dela v naši kazenski zakonodaji. Prisilno delo je sedaj pravzaprav sramežljivo preimenovano v "delovno obveznost". Tedanja vsemogočna jugoboljševiška Udba, ki je obvladovala jetnike in tudi njihove svojce vse od aretacije, preiskave, obsodbe do suženjskega dela pa še po prestani kazni, je suženjsko delo spretno izkoriščala tako na svojih deloviščih kot z vnovčevanjem suženjske delovne sile pri raznih delodajalcih. Skrajni nečloveški primeri suženjskega dela so se dogajali v kamnolomih Golega otoka, pa na podzemeljskih deloviščih v "zamolčanem" delu Kočevskega. Tam so bili suženjsko izkoriščani celo uradno že usmrčeni jetniki, kot nekateri dachavci in štajerski gestapovci. Udba oz. krovno Ministrstvo za notranje zadeve SRS je uporabljalo suženjsko delovno silo jetnikov kot razumniške prevajalske storitve ter arhitektno-gradbene storitve v KPD in CZ Ljubljana. Fizične storitve pa je uporabljalo predvsem v lesarskih in kovinarskih obratih v KPD Ig Ljubljana in KPD Maribor. V Škofji Loki je imela Udba oz. Minot svojo tovarno - Kovinsko podjetje Motor Škofja Loka, ki je izdelovalo gasilske črpalke in razne kovinske izdelke ter čevlje. Vse te delavnice in tovarna so svoje izdelke prodajale, razen seveda funkcionarjem Udbe, ki so jih dobili po smešno nizkih simboličnih cenah (kot npr. sam notranji minister B. K. fino kovane rešetke in okovje za okna in vrata za svojo hišo ob morju). Jetniki so delali v težkih pogojih za simbolično neznatno "žepnino". Suženjsko delo glavnine jetnikov pa je Udba uporabljala na zunanjih deloviščih oz. "delovnih taboriščih" tako za svoje potrebe (Kočevska Reka, Žale, Tacen) kot za potrebe raznih podjetij (Kidričevo, Litostroj, Medvode in dr.), katerim je suženjsko delo jetnikov prodajala. Za to delo ne samo, da ni bil nihče nič plačan, tudi pri delu dobljene telesne poškodbe in okvare niso plačane! Niti ni delo priznano v pokojninsko zavarovanje, kar je poglavitna težava za prerano ostarelo in obolelo generacijo jetnikov, ki jim je enostavno bil za vedno odvzet del življenja.

Kot svojci vseh jetnikov so po tedanjem boljševističem pojmovanju o "rodbinski skupinski" krivdi bili prizadeti predvsem svojci jetnikov, ki so bili izvensodno usmrčeni po osvoboditvi. Vse do danes visi "rodbinska skupinska" krivda z vsemi posledicami nad njimi! Krajevna oblast je ranvala z njimi, kot ravnajo s črnimi Afrikanci v Južni Afriki. Tudi materialno so bili povsem zapostavljeni za drugimi občani in so ponekod še danes!

Zato predlagam naslovu v svojem imenu nekdanjega jetnika v dogovoru s še drugimi jetniki in njihovimi svojci, da se prouči in uredi vprašanje plačila suženjskega dela in priznanja v delovno dobo vsem jetnikom. Pri tem bi bilo potrebno proučiti in upoštevati tudi materialno soodgovornost koristnikov suženjskega dela oz. njihovih naslednikov, kot RSNZ. Ljubljana, Podjetja Snežnik Kočevska Reka, Titovih zavodov Litostroj Ljubljana, Elektrogospodarstva Slovenije Maribor, Tovarne aluminija Kidričevo, Podjetja Marmor Goli otok.

Prav tako je potrebno proučiti in urediti vprašanje odškodnine za materialne krivice svojcem vseh izvensodno usmrčenih jetnikov po osvoboditvi vse do golootočanov!

Tovariško pozdravljam!
Zdenko Zavadlav

V Ljubljani, 5. marca 1990

V vednost in ravnanje:
Svet za zaščito človekovih pravic in svoboščin pri RK SZS Ljubljana, Komensk ega 11

RADOVLJICA

SOCIALISTIČNA ZVEZA SLOVENIJE
SLOVENSKA POT

VSAKOMUR PRAVICA DO LASTNEGA PREPRIČANJA IN DELA

1. NAŠ POGLED NA PRIHODNJI RAZVOJ DRUŽBE

Sodobna socialistična misel in praksa bosta izhodišči za organiziranje in soodločanje socialistov pri ustvarjanju takšne družbe in države, ki bosta omogočali boljše in lepše življenje. Ne želimo le prenove, temveč obnovo po vzoru sodobne, razvite Evrope.

Takoj pa zahtevamo odločno in učinkovito reševanje slovenskega gospodarstva, ureditev vloge in položaja Slovenije v Jugoslaviji, zaščito socialne varnosti zaposlenih in upokojencev ter miren in strpen prehod v novo politično in gospodarsko ureditev brez revanšizma, podtikanj in spodbujanja medsebojnega sovraštva.

Le civilizacijske vrednote, kot so: človekove pravice, tržna ekonomija, socialna varnost in sporazumevanje na podlagi enakopravnosti, nam lahko zagotovijo višjo kvaliteto življenja.

2. ZAHTEVAMO CELOVIT IN SKLADEN RAZVOJ OBČINE

Nismo in ne bomo obljubljali blagostanja že jutri, ker vemo, da to ni mogoče, ker vemo, da bi bilo to zavajanje mnogih, ki so danes v resnični življenjski in socialni stiski. Naši kandidati socialisti, ki jih boste volili, bodo vztrajali pri javnem in strokovnem odločanju.

Pomagajmo domačim ljudem. Spodbujanje razvoja in napredka ter socialna varnost ljudi sta osnovna vzvoda razrešitve današnje krize. Ne samo za bodoče rodove, ampak tudi za nas so potrebna delovna mesta v uspešnih podjetjih. Predlagamo ustanovitev razvojnega sklada v občini, da bomo lahko podprli nove domače projekte in zaposlovanje mladih.

Varujmo okolje in ohranimo naravno in kulturno dediščino. Socialisti zahtevamo: izdelavo katastra onesnaževalcev okolja v občini in sanacijo virov onesnaževanja, ureditev deponije na Črnivcu, sanacijo kamnoloma na Jelovici, izgradnjo čistilne naprave v Radovljici, zavarovanje vodnih virov, predvsem v Radovni, maksimalno zaščito okolja pri gradnji avtoceste, moratorij za vse posege v prostoru, ki niso strokovno preverjeni in sprejeti s strani prizadetih občanov, zaščito starih vaških in mestnih jeder ter ohranjanje kmetijskih površin.

Zasebna pobuda naj bo gonilna sila razvoja na številnih področjih. Torej, proč z ideološkimi predsodki in strahom pred bogatenjem posameznikov. Za to se bomo zavzemali še posebej pri razvoju turizma, trgovine, obrti in dejavnosti, kjer družbeni sektor že doslej ni bil učinkovit.

Ustvarimo boljše pogoje za življenje in gospodarjenje kmetov. Podpirali bomo racionalno in svobodno povezovanje kmetov, aktivnosti pri oskrbi in ureditvi manjših krajev ter prizadevanja za obogatitev kulturnega in družabnega življenja na vasi. Želimo doseči večjo družbeno skrb za visokogorske kmetije in obstoj šole na Koprivniku.

Ljudje hočejo cenejše in učinkovitejše javne službe. Prav imajo. Zahtevamo boljše organiziranje komunalnega, cestnega in stanovanjskega gospodarstva ter šol, vrtcev in zdravstvenih domov. Že doseženi družbeni standard v občini želimo dograjevati, naša posebna skrb pa bo namenjena razvoju srednješolskega centra v občini.

Obogatimo naš prosti čas. Socialisti bomo ostali zvesti tradiciji spodbujanja razvoja kulture in športa. Društva in družbene organizacije bodo tudi v prihodnje deležne naše vsestranske podpore.

3. NAŠA TRADICIJA IN PERSPEKTIVA JE VPLIVNA KRAJEVNA SKUPNOST

Podpiramo zahteve krajanov po večji samostojnosti in vplivu krajevne skupnosti. Zavzemali se bomo za demokratično in javno dogovarjanje o vseh vsakdanjih in življenjsko pomembnih vprašanjih. Smo proti odtujevanju ljudi v krajevnih skupnostih zaradi različnih ideologij, strank in višjih ciljev.

4. SMO ZA VSE DOBRO, A NE ZAVRAČAMO VSEGA IZ PRETEKLOSTI

V socialistični zvezi smo proti razvrednotenju vsega, kar so dosegli in ustvarili mnogi z delom in s prostovoljnim aktivizmom. Nasprotujemo vsesplošnemu razvrednotenju NOB. Mir in sožitje morata biti v interesu vseh, ne glede na svetovni nazor ali strankarsko pripadnost. Storili bomo vse, da v skupščini ne bo slišati le glasu posameznih strank, pač pa tudi glas neopredeljenih. Zbori krajanov in javne razprave nam bodo tudi v prihodnje v pomoč pri sprejemanju pomembnejših odločitev v skupščinskem sistemu.

Slovenski socialisti se uvrščamo v družbo evropskih socialističnih in sredinsko levih strank, ki so po razpadu realsocializma in ločevalnih zidov ustvarile osnove za današnje združevanje Evrope, za jutrišnji razvoj celine.

Slovenski socialisti obljubljamo samo tisto, za kar smo prepričani, da zmoremo!

ZKS
STRANKA DEMOKRATIČNE PRENOVE

NOBENA NOČ NI TAKO DOLGA, DA NE BI DOČAKALI JUTRA

Najboljši sistem za vse čase in vse svetove, ki s(m)o ga gradili od osvoboditve sem, je preživet, zapitek bodo plačevale generacije ki pri tem niso sodelovale in tiste, ki so sodelovale zgolj kot sopotnik, opozarjajoč na nevzdržnost enoumnega in brezumnega ravnanja oblastnih mogočnežev, ki še do danes niso spoznali, da je nujno oblastvovati drugače. Reforme, ki nam jih ponujajo, so edinstven primer latovščine in nesmislov, saj je več kot očitno, da reforme lahko speljejo samo neobremenjeni ljudje, s konkretnim, kratkim programom, ki nas bo popeljal v boljši jutri. Prav tu ima ZSMS realno možnost, da del oblasti prevzame nase, saj le na ta način lahko "ravnanje po starem" spravimo v ropotarnico. Zavedamo se, da brazgotin preteklosti ne moremo odpraviti čez noč, smo pa prepričani, da imamo za ozdravitev najboljši recept in najkrajše zdravljenje.

Temeljna načela našega programa se glasijo:

1. VSAK NAJ ŽIVI IN SE RAZVIJA OD SVOJEGA DELA

Zato bomo:
- zaprli finančne pipe za odliv akumulacije v druge dele države
- priprli finančne pipe vsem proračunskim porabnikom
- zaprli finančne pipe neuspešnim programom v občini
- ukinili monopol nad delovnim mestom in omogočili konkurenčnost povsod tam, kjer to ni z ustavo izrecno prepovedano
- zagotovili, da bo z akumulacijo razpolagal tisti, ki jo bo ustvarjal
- vse elemente socialne varnosti občanov prenesli iz podjetij na državo

2. GOSPODARSKO RAZVITA IN EKOLOŠKO ČISTA OBČINA

Razvoja občine Radovljica si ne predstavljamo drugače kot z enakomernim policentričnim razvojem, pri katerem bomo zlasti zagotovili:
- šolski center, ki mladih ne bo poneumljal, ampak jih usposobil in ki bo živel s krajem
- zaposlitev tistim strokovnjakom, ki sedaj migrirajo, v domačem okolju in omejitev priseljevanja nekvalificirane delovne sile iz drugih delov države
- aktivno in organizirano preživljanje prostega časa
- razvoj visokogorskih kmetij z vključujočo infrastrukturo
- razvoj drobnega gospodarstva, pri katerem bodo vse vrste lastnin v enakopravnem položaju
- razvoj turizma, ki bo temeljil na obnovi propadajočih vil na Bledu in bo presegel oblikesindikalnega turizma ter "srbsko folkloro"
- ekološko čista podjetja in ostra kaznovalna politika za onesnaževalce

3. ZA DEMOKRACIJO IN PRAVNO DRŽAVO

ki si jo predstavljamo:
- z na neposrednih in tajnih volitvah izvoljenimi poslanci, ki bodo resnično postali najvišji organ oblasti
- z demokracijo (ne demokratizacijo) in pravno državo, v kateri se bo državljan lahko pred politiko zatekel na sodišče, ne pa, da so sodišča člen v političnih igrah
- z občino prijaznih, vljudnih in učinkovitih uslužbencev in funkcionarjev
- z odgovornim in zakonitim ravnanjem upravnih organov ter z javnostjo dela
- z informacijskim sistemom, ki bo temeljil na kakovostnih, strokovnih, a poljudno razloženih in pravočasnih informacijah.

ZKS
STRANKA DEMOKRATIČNE PRENOVE

ZA DELO IN ŽIVLJENJE V NOVI KONFEDERACIJI

VOLILCEM SE ZAVEZUJEMO:

Izvoljeni delegati naše stranke se bodo v občinski skupščini z vsemi legalnimi sredstvi zavzemali za uresničitev programa.

GOSPODARSTVO JE POTREBnO ZDRAVLJENJA, NE DAVLJENJA

Takoj in namensko bomo zmanjšali obremenitve iz dohodka gospodarstva, ki so v pristojnosti občine, ter isto zahtevali tudi na republiški ravni.

Zagotovili bomo pogoje za realno rast družbenega proizvoda v občini vsaj za 1 % letno.

GOSPODARJENJE Z DRUGAČNIM PRISTOPOM IN DRUGAČNIM MODELOM

Ta stranka se ne bo vpletala v poslovne odločitve gospodarstva. Podjetjem, ki bodo zašla v objektivne poslovne težave, pa bomo z vsemi legalnimi sredstvi pomagali v tolikšni meri in toliko časa, kolikor bo pomoč razvojno smiselna.

Spodbujali bomo razvoj podjetništva na vseh področjih življenja in dela. S ciljem čim boljše organiziranosti bomo ob družbeno-socialnih oblikah dejavnosti podpirali razvoj podjetništva tudi na področju zdravstva, otroškega varstva in socialnega skrbstva. Naravni prirastek do leta 2000 bo ob normalnih pogojih zadoščal za zagotavljanje enostavne reprodukcije. Zato bomo zagovarjali samo kapitalno, ne delovno intenzivne investicije, ki bodo zagotavljale čistejše okolje. Ker bo konkurenčnost našo industrijo prisilila v zmanjševanje delovnih mest, vidimo reševanje zaposlitve poleg terciarnega področja tudi v kmetijstvu.

Ne bomo zagovarjali razvoja mimo in na račun potreb kraja, vendar morajo biti te potrebe usmerjene naprej.

NOVA DELOVNA MESTA ZA MLADE

Mladi morajo priti do dela. Spodbujali bomo zaposlovanje mladih v podjetništvu, obrti in preko ustrezne davčne politike. Nova delovna mesta vidimo v krepitvi terciarnega sektorja trgovini, turizmu...

ZAPOSLOVANJE JE V OBČINI VROČA TEMA

Zato se ne zavzemamo za novo zaposlovanje iz drugih okolij, republik.

Prav tako nasprotujemo odpuščanju delavcev po liniji najmanjših problemov ali predvsem zato, ker so iz drugih okolij, ženske... Kriterij za odpuščanje za vse in za vsakega je lahko le nedelo.

Pri pojavu tehnoloških viškov bomo glasovali za odločitve, da so le-ti najprej vprašanje podjetij, zatem šele skupnosti.

TUDI KMETIJSTVO NAJ REŠUJE ZAPOSLENOST

Povprečna kmetija v občini je premajhna za zagotavljanje normalnega standarda v družini, če ni organizirana kot dvojna ekonomija: kmetija - turizem, kmetija - obrt, kmetija - gozdarstvo. Zavzeli se bomo, da se do izvirne zadružne lastnine vzpostavi pravičen lastninski in eksistenčno odgovoren odnos, k čemur štejemo tudi izvirne pravice bivših agrarnih skupnosti. Ne samo zadružno, tudi upravno bomo kmetom pomagali v učinkovito lastno organiziranost. Kmetom je treba omogočiti, da bodo lahko resnično kmetje.

PRAVA POMOČ JE LE KONKRETNA POMOČ

V okviru občine bomo formirali servis za oblikovanje in usmerjanje novih podjetij. V skupščini občine bomo dosegli, da bo oblikovana realna kapitalna in lastniška osnova za razvoj ter napredek podjetništva.

Zagovarjamo formiranje in kapitalno krepitev občinskega sklada za razvoj obrti in malega gospodarstva. Podpiramo vsako utemeljeno pobudo za vračilo lastnine, ki je bila odvzeta mimo predpisov ali krivično.

ORGANIZIRANOST OBČINE JE NEUSTREZNA

Občina mora postati komuna, da služi občanom, in ne le politična institucija, ki služi zgolj političnemu sistemu. Niso vse krajevne skupnosti dejansko enako pomembne in močne. Zavzemamo se za rešitev pobud za večjo bazensko avtonomnost pri odločanju.

Do leta 1992 bomo občutno zmanjšali sedanjo občinsko upravo.

RACIONALNA RABA PROSTORA

Zagovarjamo, da je pod enakimi pogoji prostor dostopen vsakomur po opredeljenem namenu. Zato bomo zagotovili, da bo ob ustrezni zaščiti okolja bodoči srednjeročni plan tržna ponudba prostora z možnostjo razvoja, vendar ne na škodo kmetijskih površin. Prostor bomo izrabljali tako, da bodo imeli najprej korist krajani sami.

GRADNJA INFRASTRUKTURE JE ZA NAŠ RAZVOJ NUJNA

Če že avtocesta na naši zemlji mora biti, jo bomo ekonomsko izkoristili. Zato bomo zagotovili pospešeno gradnjo avtoceste in preprečili tranzit na obstoječi cesti, sicer bo to ekološka in prometna katastrofa.

Vztrajali bomo na izgradnji maksimalne zaščite okolja ob avtocesti brez cestninske postaje na brezjanskem polju. Pri izgradnji cest v občini imata prednost cesti Radovljica - Kropa in blejska obvoznica. Ti dve vprašanji bosta rešeni v naslednjem mandatu. Rešitev prometa skozi Radovljico za Lesce je nesmisel, moramo ga odpraviti.

BREZ NAPRAV SE VODA NE DA ČISTITI

Čistilne naprave so za občinski razvoj nujnost. Zavzemamo se za postopno, strokovno in zmožnostim primerno graditev čistilnih naprav. Dosegli bomo izdelavo katastra onesnaževalcev okolja ter program sanacije.

DRUŽBENE DEJAVNOSTI SO ZA NAS IN SO NAŠE DEJAVNOSTI

Večji poudarek bomo dali dopolnilnemu izobraževanju; le-ta je tudi pogoj za razvoj. Tako kot smo reševali vprašanje gradnje osnovnih šol se bomo zavzeli tudi za gradnjo srednje gostinske-ekonomske šole. Ti učenci si lahko služijo kruh tudi doma.

Zdravstveni dom v Bohinju je potreben obnove.

Stanovanj le toliko, kolikor jih občina potrebuje.

Socialna varnost mora biti realna varnost in socialna pomoč resnična družbena pomoč ter zato namenjena le tistim, ki jo potrebujejo in zaslužijo.

OHRANILI BOMO KULTURNO DEDIŠČINO

Krepili bomo splošen odnos do kulture in vse kulturne dediščine. Do leta 1995 bo prednost v kulturi namenjena Linhartovemu mestu in Linhartovi hiši.

Ohranili bomo tudi pridobitve in tradicije NOB, ki so se vživele na našem prostoru ali so že del naše stvarnosti.

ZDRUŽUJE NAS DELO

Vsi državljani Slovenije, tudi neslovenci ali priseljenci, so enaki. Tisti, ki so na začasnem delu v občini, pa so gostje. Zavzemamo se za enakopravno in enakovredno življenje za vsakogar, da je le pripravljen delati in se legalno preživljati.

ŽIVLJENJE SI BOMO RAZGIBALI SAMI

Družbenim organizacijam in društvom bomo zagotavljali pogoje za njihovo delovanje ter vključevanje občanov v njihove aktivnosti.

NE SAMO ZELENI, TUDI MI SMO ZELENI

Z odlokom je treba zaščititi drevesa v urbanem okolju. Vsako posekano drevo je treba nadomestiti z dvema novima.

Vodo, ki smo jo onesnažili, bomo morali sami tudi očistiti. Za zaščito vode ne zadošča več le devet kamnov.

ČE NI ZAUPANJA V OBLJUBE, NAJ BO V DOBRA DELA IN POGUMNE ODLOČITVE!
KAR NEKAJ JIH LAHKO POKAŽEMO!

ŠKOFJA LOKA

ZKS
STRANKA DEMOKRATIČNE PRENOVE

Za lepši jutrišnji dan v suvereni Sloveniji

VOLILCEM SE ZAVEZUJEMO:

da bodo izvoljeni delegati naše stranke **v občinski skupščini** delovali za uresničitev tega programa:

DO NARAVE IN ČLOVEKA PRIJAZEN RAZVOJ

Mesto Škofja Loka bomo plinificirali do leta 1994, kar bo bistveno prispevalo k zboljšanju kvalitete okolja.

Skupaj s podjetji, ki prekomerno onesnažujejo vodo, bomo do leta 1995 sanirali onesnaževalce in zgradili potrebne čistilne naprave, da bodo naše reke zopet čiste.

DRUGAČEN MODEL GOSPODARJENJA

Spodbujali bomo razvoj podjetništva na vseh področjih življenja in dela, tudi na področju šolstva, zdravstva, otroškega varstva in socialnega skrbstva.

PREDNOST DONOSNIM PODJETJEM

Spodbujali bomo odpiranje majhnih gospodarskih enot in razvoj zanemarjenega gostinstva in turizma.

ŠKOFJA LOKA

GOSPODARSTVO NAJ BO KOS IZZIVOM RAZVITEGA SVETA

Zavzemali se bomo za učinkovito gospodarstvo, konkurenčno proizvodnjo in intenzivno vključevanje v Evropo.

PODPORA RAZVOJU HRIBOVITIH OBMOČIJ IN PODEŽELJA

S ciljem izboljšanja hribovskih kmetij bomo spodbujali vlaganja v razvoj hribovitih območij.

RAZVOJNA PRENOVA ZA VIŠJI ŽIVLJENJSKI STANDARD

Približali se bomo kvaliteti življenja razvitih sosednjih držav.

Smo za stimulativnejše nagrajevanje in napredovanje sposobnih kadrov in zmanjšanje odliva kadrov iz občine.

RACIONALNA RABA PROSTORA

Dosegli bomo manj administriranja in več razvojno premišljenih odločitev pri urejanju prostora.

KREPILI BOMO VLOGO KS PRI REALIZACIJI NJIHOVIH PROGRAMOV

Nadaljevali bomo z izgradnjo cest v obe dolini in odročne kraje ter izgradnjo telefonije.

Prizadevali si bomo za razrešitev problema škofjeloške obvoznice.

ZA VEČJO ODGOVORNOST DRŽAVE IN JAVNO FINANCIRANJE

Vsem občanom bomo omogočili enake pogoje v zdravstvu, šolstvu, otroškem varstvu in socialnem skrbstvu. Zgradili bomo zdravstveno postajo v Žireh in vrtec v Železnikih.

OHRANIMO KULTURNO DEDIŠČINO

Nadaljevali bomo z obnovo kulturnih spomenikov ter obnovo in oživljanjem starih mestnih in vaških jeder. Prioriteto do leta 1995 ima obnova gradu v Škofji Loki.

RAZGIBAJMO ŽIVLJENJE

Društvom bomo zagotavljali pogoje za njihovo delovanje in vključevanje občanov v njihove aktivnosti.

V republiški skupščini se bodo delegati naše stranke zavzemali za uresničitev naslednjih nalog:

ODGOVORNI SMO VSI, A NE VSI ENAKO

V zvezi z Rudnikom urana Žirovski vrh bomo v skupščini R Slovenije podprli vsako odločitev, ki bo temeljila na strokovnih argumentih z upoštevanjem energetske bilance RS ter ekonomskih in ekoloških posledicah za Škofjo Loko.

BREZ STANOVANJA NI DOMA

Mlada družina mora dobiti stanovanje z možnostjo nakupa pod znosnimi pogoji.

BOLJŠE GOSPODARJENJE S STANOVANJI

Zagotovili bomo možnost nakupa družbenih stanovanj sedanjim najemnikom.

ZSMS

ZA OBČINO ŠKOFJA LOKA, OBČINO TURIZMA, ZASEBNE POBUDE IN MODERNE INDUSTRIJE, OBČINO 1000-LETNE TRADICIJE, LEPE NARAVE IN ŠPORTA

ZSMS - liberalna stranka se tudi v občini Škofja Loka zavzema za družbo, v kateri bomo ljudje končno živeli brez žrtvovanja za velike interese. Vsakdo, ki bo poskušal nasilno posegati v zasebno življenje posameznika, bo v nas naletel na odkritega nasprotnika. Niti kladivo partije in razreda niti nakovalo imaginarnega narodovega interesa nas ne bosta pripravila do tega, da bi zatajili interese ljudi. Za liberalno stranko je človek, ki s svojim ravnanjem ne ogroža soljudi, nedotakljiv!

Omejeni s prostorom Vam naš, sicer obširnejši program, ponujamo v obliki napol igrivega sprehoda:

1. Se strinjate z nami, da nihče ni požrl vse modrosti in pravičnosti tega sveta in da se mora zagnanost obrusiti v strokovni in javni razpravi?
2. Si želite župana, ki bo imel za sabo učinkovito občinsko upravo? Naši kandidati so na vaši strani!
3. Če želite nageljne na občinskih oknih in prijazne obraze za uradniškimi okenci, si želite isto kot ZSMS - liberalna stranka.
4. Ni nujno, da je prestrukturiranje industrije zgolj prazna beseda. Naša stranka se bo zavzemala za majhna, prilagodljiva, okolju prijazna podjetja.
5. Želite tvegati kot podjetnik, pa se nimate na koga obrniti? ZSMS - liberalna stranka si bo prizadevala za ustanovitev sklada za spodbujanje podjetništva.
6. Ste za kolikor je mogoče hitro odprtje obrtne in podjetniške cone? Našim delegatom bo to ena prioritetnih nalog!
7. Če si tudi vi želite Škofjo loko, kot ponosno tisočletje staro mesto, kulturni spomenik mednarodne vrednosti na volitvah potrdite pravilnost naše usmeritve.
8. Brezposelnost! Ne pristajamo na nepremišljena ter nepotrebna odpuščanja in zahtevamo družbeno skrb za socialno varnost delavcev.
9. Verjamete, da lahko del težav, ki jih bo preneslo prestrukturiranje starega gospodarstva, reši usmeritev Škofje Loke na področje turizma? Mi smo v to prepričani in bomo v skupščini zahtevali, da se nemudoma pristopi k izdelavi temeljite in konkretne študije, ki bo nakazala najboljše alternative razvoja turizma.
10. Ste za razvoj kmetijstva v smeri družinskih kmetij, kmečkega turizma in proizvodnje zdrave hrane?
11. Tako pri politiki zaposlovanja kot tudi odpuščanja bomo odločno nasprotovali vsakršni diskriminaciji žensk. Če menite, da je ženski mesto v kuhinji in pri otrocih, ste žal že prepričani!
12. Mnogi verjamejo, da upokojencem zadostuje bedna pokojnina. Mi predlagamo zvišanje pokojnin s kapitalizacijo pokojninskega sklada.
13. Vam kašelj, bronhitis in druge bolezni otrok, ki so posledica onesnaževanja okolja, ne pridejo do živega? Liberalci hočemo zdravo okolje in zdrave ljudi!!
14. Ste prepričani, da vojašnica sodi v Škofjo Loko. Potem mi nismo vaša stranka!!
15. Želite kupovati v konkurenčnih zasebnih trgovinah? ZSMS - liberalna stranka je na vaši strani.
16. Tako, kot obravnavo v šolskih učbenikih, zasluži škofjeloški pasion tudi uprizoritev na loških ulicah.
17. Če se vam stemni pred očmi, ko slišite za intelektualce in kulturnike, volite kogarkoli samo ZSMS - liberalne stranke ne!
18. Ne obljubljamo vam rajskih vrtov, obljubljamo pa vam urejen grajski vrt.

Vemo, da želite živeti veselo, varno in urejeno - volite ZSMS - liberalno stranko.

TRŽIČ

SOCIALISTIČNA ZVEZA SLOVENIJE
SLOVENSKA POT

ODPRIMO TRŽIČ

Kaj bomo delali?

1. Strpno, dialoško, javno in kulturno bomo z drugimi strankami in zvezami oblikovali skupščino, ki bo odprta občanom, njihovim hotenjem in problemom.
2. Odpirali bomo Tržič podjetništvu predvsem v tistih dejavnostih, kjer so dane naravne možnosti (različne oblike turizma), in za tiste programe, ki zahtevajo kvalitetno znanje.
3. Ob uvajanju tržnega gospodarstva bomo poskrbeli za socialni program, ki bo:
   — zaščitil standard delavcev, ki predstavljalo tehnološke in ekonomske presežke,
   — omogočil človeka vredno življenje mladih, ki iščejo zaposlitev,
   — spodbujal prekvalifikacije, dokvalifikacije in izobraževanje delavcev z namenom, da si pridobijo možnosti za novo zaposlitev,
   — omogočal invalidom aktivno delovno in družbeno življenje,
   — omogočil starejšim občanom in udeležencem NOB varno starost.
4. Prizadevali si bomo, da bo skupščina sprejela program varstva okolja, ki bo zajemal:
   — ohranitev neoporečne vode, čistega zraka in zdrave zemlje,
   — tako kmetijsko in gozdarsko dejavnost, da bo ponovno vzpostavljeno zdaj že porušeno naravno ravnovesje,
   — selitev nevarne industrije v industrijsko cono,
   — plinificiranje urbanih središč (Tržič - mesto, Ravne, Bistrica),
   — tako urejanje prostora, ki bo upoštevalo potrebe občanov in zahteve po ohranjanju ekološkega ravnovesja.
5. Znanje postaja prednost in razvojna nuja. Zavzemali se bomo za šolo po meri učencev:
   — razbremenjevanje učencev in učiteljev s programi in dejavnostmi, ki ne spadajo v šolo,
   — uvajanje novih oblik in metod dela, ki bodo povečevali kvaliteto izobraževanja,
   — povečanje vpliva staršev na uresničevanje programa življenja in dela šole,
   — povečanje deleža družbenega proizvoda v korist vzgoje in izobraževanja.
6. Podpirali bomo odprtost sredstev javnega obveščanja tako, da bo mogoče predstaviti različna mnenja, predloge in interese tako občanov kot gospodarstva, strank in zvez.
7. Prizadevali si bomo za kvalitetno preskrbo občanov: kvalitetne izdelke, kulturno postrežbo, prilagojen delovni čas, vpliv občanov.
8. Podpirali bomo hitrejši razvoj manjših krajevnih skupnosti, vasi in zaselkov predvsem pri urejanju cest, vodovodov, kanalizacij, avtobusnih postajališč, trgovin, PTT omrežja in podobno.
9. Zavzemali se bomo za razvoj kulturnih (kulturni center, ljubiteljska kultura) in telesnokulturnih dejavnosti (rekreacija, tekmovalni šport). Varovali bomo naravne, kulturne in tehnične dediščine.

SPOŠTUJMO RAZLIČNOST MNENJ

TRŽIŠKA INDUSTRIJA JE BILA DESETLETJA DOLGO DOBRA MATI

Zdaj je zrela za postopno preoblikovanje. Zato bomo spodbujali in podpirali take tehnološke, inovativne in intelektualne spremembe, ki bodo v naš prostor vnašale znanje, prodornost in sodoben način razmišljanja.

S strokovno pretehtanimi rešitvami, ki bodo prijazne okolju, bomo podpirali razvojne možnosti podjetništva in drobnega gospodarstva.

S preoblikovanjem starih in odpiranjem novih delovnih mest bomo omogočali zaposlitev strokovnjakom in tržiški mladini.

KMET JE STOLETJA OHRANJAL TRŽIŠKO KRAJINO

Zavzemali se bomo za enakopravnost vseh lastnin. Zaradi posebnega pomena hribovskih kmetij za ravnovesje v naravi, bomo z dodatnimi ukrepi podpirali to dejavnost.

Zagotovili bomo trajno zaščito kakovostnih kmetijskih zemljišč.

NE BOMO ODKRIVALI ŽE ODKRITEGA

Lučaj čez mejo imamo zglede, kako se je potrebno v podobnem okolju lotevati trgovine, gostinstva in turizma.

Zato bomo omogočali odprtost, zdravo konkurenčnost in primerno agresivnost v ponudbi.

Z gradnjo turistično gostinskih kapacitet v mestnem jedru, z nadaljnjo izgradnjo penzionskega turizma in postopnim vsebinskim bogatenjem ponudbe (kulturni center, športna dvorana, igrišča, sprehajalne poti, smučarski poligon v Lomu) bomo ustvarjali pogoje, da bo Tržič postal vsestransko zanimiv.

Zahtevali bomo, da pride bistriški grad v tržiške roke.

TRŽIČ — SODOBNA, UREJENA IN ČISTA OBČINA

Uspešno in celovito delovanje komunalnega sistema nam bo prva in glavna naloga za delovanje v občinski skupščini in njenih izvršilnih organih. Z nadaljnjo gradnjo in odpravljanjem ozkih grl bomo vsem občanom dolgoročno zagotavljali zdravo in pitno vodo.

Nadaljevali bomo z izgradnjo kanalizacijske mreže in vztrajali pri izgradnji centralne čistilne naprave za odpadne vode.

Poskrbeli bomo, da se bo program modernizacije cest v občini zaključil.

Zgradili bomo plinovod skozi Tržič in postopno vpeljali plin v industrijo in gospodinjstva.

Z nadaljnjim razvojem telefonije bomo odstranili vse preostale bele lise v občini. Na celotnem območju Tržiča bomo omogočili sprejemanje več TV programov.

Z večjo kontrolo in ostrejšimi sankcijami bomo zaščitili vodo, zrak in zemljo.

STARI TRŽIČ JE KULTURNI SPOMENIK

Z obnavljanjem starega mestnega jedra, njegovim kulturnim in ekonomskim oživljanjem bomo zagotovili, da bo Tržič imel občanu in obiskovalcem kaj ponuditi.

Graditi bomo pričeli obvoznico in parkirne površine ter tako zaprli mestno središče za promet.

ZA VSESTRANSKI RAZVOJ ČLOVEKA

Zavzemali se bomo za socialno pravično družbo, ki vsem omogoča ustrezne razvojne možnosti:
— pravico otrok do lepega in brezskrbnega otroštva,
— sodobne učnovzgojne programe za mladino na vseh stopnjah brez ideoloških primesi,
— ustrezno in sposobnostim primerno zaposlovanje mladih,
— humane delovne razmere in spodbujanje ustvarjalnosti,
— materialno varno in duhovno bogato starost,
— solidarnost vsem delovno manj zmožnim in pomoči potrebnim skupinam ter posameznikom,
— ustrezno zdravstveno zaščito slehernega človeka.

Posebno pozornost bomo posvetili vsem tistim kulturnim dejavnostim, ki bogatijo življenje občanov, vnašajo vanj nove kulturne in civilizacijske vrednote, odpirajo Tržič navzven (čevljarski in smučarski muzej, razstave fosilov in mineralov) ter ohranjajo naravno in kulturno dediščino.

Podpirali bomo razvoj telesnokulturnih dejavnosti z vidika zdravega življenja vseh prebivalcev in vrhunskega športa, ki temelji na bogati tržiški tradiciji.

SPOŠTUJEMO RAZLIČNOST MNENJ

Naša skrb bo namenjena vsem prebivalcem občine. Priznavali bomo argumente drugače mislečih in si prizadevvali za uresničevanje skupnih ciljev.

TO SO NAŠI TEMELJNI CILJI, ZA KATERE SI BOMO PRIZADEVALI, DA JIH BOMO OB ZADOSTNI PODPORI JAVNOSTI SPOSOBNI ODGOVORNO URESNIČITI.

DEMOS

TRŽIŠKI PROGRAM

Ker je v **v Tržiču največ mest odločanja zasedenih po partijskem kriteriju,** ki je izganjal že tako redke strokovnjake, zahtevamo **depolitizacijo občinske uprave, javnih služb in strokovnih struktur v gospodarstvu.**

S preureditvijo (racionalizacijo) občinske uprave in stalnim nadzorom nad izrabo sredstev proračuna hočemo vplivati na **razbremenjevanje gospodarstva.**

Prepričani smo, da je precej občinskih funskcij lahko neplačanih - torej volunterskih (predsednik skupščine...).

Hočemo zmanjšati **aparat in stroške SLO** (zmanjšati število zaposlenih v komiteju, racionalizirati ali povsem ukiniti vojaške vaje...). Le tako bo ostalo nekaj sredstev za izboljšanje komunalnega, gospodarskega, prosvetnega in kulturnega stanja.

Končati moramo agonijo tržiškega gospodarstva, ki ga v najbolj kritičnih časih še vedno usmerjajo kvazistrokovnjaki s partijsko politično izobrazbo.

Hočemo zaustaviti in preprečevati beg strokovnjakov iz občine ter jih vključiti v pripravo in izvedbo **novih razvojnih programov.** S tem bomo zviševali strokovno kadrovsko zasedbo, ki je trenutno sramotno nizka, v gospodarstvu in na drugih področjih. Z razbremenjevanjem gospodarstva hočemo ohraniti obstoječa produktivna delovna mesta in omogočati novo zaposlovanje.

Spodbujali bomo **še živahnejši razvoj zasebne obrti in malih podjetij,** saj izhajamo iz ugotovitev, da je osnovni problem našega gospodarstva slabše gospodarjenje s kapitalom v družbeni lasti kot pa s privatnim.

Posebno pozornost namenjamo trgu (trgovine, gostinski lokali...) brez omejitev in z dejansko konkurenco, ki bo prisilila tudi **monopoliste (Mercator) v pravo tržno obnašanje (nižje cene, boljša založenost...).**

Slovenijaturist predstavlja pomladanske programe

Pestra izletniška ponudba

Kranj,9.marca-Štiri mesece je, odkar je Slovenijaturist v Kranju odprl svojo turistično poslovalnico. Kranjčani in Gorenjci smo se v tem času že navadili tudi na njihovo ponudbo, saj so poleg Alpetourja, Kompasa in nekaterih zasebnih agencij še popestrili turistično ponudbo.

Kot je na petkovem pogovoru povedala direktorica sektorja za turizem pri Slovenijaturistu Tončka Uršičeva, imajo za letošnjo pomlad in poletje pripravljenih vrsto zanimivih izletov, med katerimi je zlasti veliko zanimanja za pot z zelenim vlakom v Benetke, za izlete v San Marino, Salzburg in München. Pestra je tudi prvomajska ponudba z izleti v Rim, Barcelono in Grčijo, ki so v tej ponudbi še posebno skrbno pripravljeni in po ugodnih cenah. Te dni že pripravljajo poletni katalog s cenami. Po prvih informacijah bo apartma za štiri osebe v Zadru ali Novalji stal od 3 tisoč dinarjev dalje. Tudi letos niso pozabili na prijetne počitnice v klubu Vesela družba, pa tudi muzejski vlak je pripravljen za nove izlete.

V. S.

Kranjski sejem rabljenih avtomobilov

Skromna ponudba in visoke cene

Kranj, 11. marca - Letošnjo prvo sejemsko nedeljo so na kranjski sejem rabljenih avtomobilov lastniki pripeljali le blizu osemdeset jeklenih konjičkov. Kljub temu da pomlad prihaja tudi na avtomobilski trg, pa je bilo na sejmu precej več opazovalcev, kot pa sklenjenih kupčij. Največ zanimanja je bilo za manjše in srednje velike avtomobile, ki jih je bilo na sejmu tudi največ. Opazili smo predvsem večje število starejših vozil, medtem ko ni bilo niti enega z letošnjo letnico. Kljub najavam o pocenitvi avtomobilov, pa tega na trgu rabljenih avtomobilov še ni opaziti, cene Fiatov 126 P in Yugov Koral se celo malenkostno zvišujejo, v rahlem upadu pa so cene Renaultov 4.

Cene rabljenih avtomobilov na sejmu v Kranju:

Tip vozila	maloprod. cena novega vozila	letnik 1989	letnik 1984	letnik 1981
Renault 4	69.569	—	—	—
Yugo Koral 45	81.000	66.500	33.250	—
Yugo Skala 55	88.600	—	—	23.100
Golf Diesel	194.800	—	—	52.500
Fiat 126 P	56.992	42.350	20.360	15.400

— vse cene so povprečne cene s sejma
— cenam rabljenih avtomobilov je potrebno prišteti še posebni prometni davek, za čas lastništva do enega leta 15 odstotkov, za dve leti 10 odstotkov, za več kot dve leti pa davka ni.
— /ni bilo ponudbe

M. Gregorič

Trgovina LILA z barvami v Gorenjah
Po barve, lake in čistila v LILA - Preteklo sredo so čisto na koncu Gorenj, tik pred nadvozom, odprli prvo trgovino v Gorenjah sploh in prvo zasebno trgovino v kranjski občini, kjer se bo dobilo vseh vrst barv, lakov, čistil, premazov za les, zid in kovino, vključno z avtolaki, pa tudi domače apno za beljenje stanovanj. Lastnik Janez Zupan, pleskar po poklicu, se je odločil, da bo poleg delavnice za barvanje kovin odprl še trgovino, kjer bo prodajal vse našteto. Foto: F. Perdan

SPLAČA SE POZANIMATI

Tokrat smo se odločili, da ne bomo primerjali cen živil na tej in oni strani Alp, ampak bomo povpraševali le domače trgovce. Opažamo namreč, da tudi v naših trgovinah lahko za isti denar dobimo različne količine sladkorja, olja, moke... Splača se pozanimati in primerjati, smo si dejali in se pozanimali v trgovinah kranjskih Živil, škofjeloške Loke in zasebnice Nade Jelovčan v Diskontu v Virmašah pri Škofji Loki.

	Živila	Loka	N. Jelovčan
pivo	6,80	5,70	5,60
radenska	5,20	4,40	4,30
kava (10 dkg)	12,40	11,30	9,70
moka	6,20	5,80	4,80
olje	17,40	16,70	16,00
sladkor	12,30	11,70	11,30

KOLIKO JE VREDEN DINAR

Koliko je vreden dinar?		
država		velja za srednji tečaj
Avstrija	100 šilingov	99,4682
ZR Nemčija	100 mark	700,0000
Italija	100 lir	0,9456
ZDA	1 dolar	11,9839

ČRNA BORZA

MANJ POVPRAŠEVANJA PO MARKAH

D Predvidena monetarna unija Zahodne in Vzhodne Nemčije je prinesla tudi pri naših nakupovalcih deviz dvom v trdnost nekdaj tako zaželene valute. Tako je pri naših črnoborzijancih te dni največje povpraševanje po švicarskih in francoskih frankih, pa tudi avstrijskih šilingih. Preplačila so en odstotek glede na srednji tečaj, kar je še vedno nekaj ugodneje kot na bankah.

država	devize	dinarji	predplačilo
Avstrija	100 ATS	100,4	1 %
ZRN	100 DEM	707,00	1 %
Švica	100 CHF	800,00	1 %
ZDA	1 USD	12,00	1 %

KAKŠEN MEHRWERTSTEUER?

Tujim kupcem v Avstriji (seveda tudi Jugoslovanom) tamkajšnji trgovci za nakupe nad 1000 ATS vračajo davek, tako imenovani mehrwertsteuer (MWST). Ta je za hrano in brezalkoholne pijače 10 odstoten, za vse ostale izdelke (npr. belo tehniko, kozmetiko, oblačila..) pa 20 odstoten. Z na meji potrjenim računom lahko ob naslednjem obisku trgovine dobite nazaj šilinge, nekateri trgovci pa imajo pogodbe z mejno banko in lahko dobite denar že na avstrijskem mejnem prehodu.

CENE SADNIH SADIK

Te dni je precejšnje povpraševanje po sadikah sadnih dreves, tako da nekaterih že primanjkuje (npr. češnje, marelice), druge pa imajo po drevesnicah precej podobne cene. Cene v drevesnici Kmetijskega zavoda Ljubljana so:

jablane	30 din
hruške na kutini	30 din
hruške na posredovalki	40—45 din
slive	35 din
breskve	35 din
leske	30 din
ribez	10 din

NOVO PODJETJE

marles hiše maribor p.o.

ŠE NAPREJ ZA VAS

kvalitetno
hitro
zanesljivo
nudi stanovanjske hiše
od 50 do 200 m²
pri takojšnjem plačilu
vam odobrimo 10 % popust

Informacije: **Marles hiše Maribor p. o.**, 62000 Maribor, Limbuška c. 2, telefon: (062) 39-441, telefax: (062) 36-323 telex: 33-143

Jože Pogačar, 61240 Kamnik, Ul. L. Stiasnyja 12, telefon: (061) 831-094

Saj mi res, pa je!

LOKA SVOJIM KUPCEM V SVOJIH PRODAJALNAH

Artikel	Redna MP cena	Znižana MP cena
Vino Grajsko črno 1/1 SVL	14,80	12,60
Vino Laški rizling 1/1 SVL	20,00	17,00
Pivo Grand 1/2 Union	6,70	5,70
Mineralna voda RADENSKA 1/1	5,20	4,40
LOKA KAVA pražena — 1 kg	123,30	111,00
LOKA KAVA mleta — 1 kg	125,40	112,90
Moka tip 500 5/1 SENTA	6,10	5,50
Moka tip 500 2/1 SENTA	6,20	5,60
Moka tip 500 1/1 SENTA	6,40	5,80
Olje jed. CEKIN 1/1 KŽK	18,60	16,70
Sladkor kristal prosti	11,50	10,30
Sladkor kristal 1/1, 2/1, 5/1	13,00	11,70

trgovsko podjetje
LOKA
ŠKOFJA LOKA

A-S DOMŽALE

AVTOSEJEM V TRZINU

V OBRTNO INDUSTRIJSKI CONI V TRZINU OB CESTI LJUBLJANA–CELJE ORGANIZIRA AS DOMŽALE, p. o. VSAKO SOBOTO IN NEDELJO SEJEM RABLJENIH AVTOMOBILOV.
AS DOMŽALE, p. o. NUDI NA SEJEMSKEM PROSTORU TUDI STROKOVNO CENITEV VOZIL IN MOŽNOST OGLAŠANJA TER KOMISIJSKO PRODAJO VOZIL.
VSTOP JE PROST.

★★★★★
Spomladanski strokovni sejem...

GAST '90
KLAGENFURT/CELOVEC

17. do 22. marca

22. MEDNARODNI STROKOVNI SEJEM GOSTINSTVA IN TURIZMA, PREHRAMBENE INDUSTRIJE IN INDUSTRIJE PIJAČ

AVSTRIJSKI SALON AVSTRIJSKIH VIN
VINSKI SEJEM
hala 12

... za hotelirje in gostince, šefe kuhinj, in vodilne uslužbence v turizmu!

21.221 strokovnih obiskovalcev 1989, podatek preverilo Združenje za preverjanje sejemskih podatkov!

INFORMIRATI · PREVERITI · PRIMERJATI · KUPITI!

Odprto vsak dan od 9. do 18. ure!

POSEBNE RAZSTAVE · STROKOVNE PRIREDITVE

Vstopnice po 50 din lahko kupite na Gorenjskem sejmu v Kranju.

Klagenfurter Messe Betriebsges. m. b. H., Valentin-Leitgeb-Straße 11, A-9021 Klagenfurt, Österreich. Telefon 99 43-463/56 8 00-56, teleks 422268 km a, telefaks 99 43-463/56 8 00-28

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Bliža se planiški praznik

Obe tekmi na Bloudkovi lepotici

Ljubljana, 15. marca - V dolini pod Poncami je pomlad, vendar organizacijski komite Planica zatrjuje, da finale svetovnega pokala v smučarskih skokih od 23. do 25. marca bo. V petek bo uradni trening, v soboto in nedeljo pa dve tekmi. Organizatorji imajo zalogo naravnega snega, kadar pa le vreme dopušča, pa delajo umetnega.

Sedaj je že znano, da se bo oba tekmovalna dneva prireditev začenjala ob 10. uri in da bosta obe tekmi na stari, sicer obnovljeni 120 metrski Bloudkovi velikanki. Organizacijski komite Planica je vse posle glede prodaje vstopnic in nalepk ter organizacije obiskov Planice prepustil Kompasu. Vstopnice in nalepke so že na voljo v vseh poslovalnicah. Organizacijo obiska Planice pa prevzema Kompas Turizem na Titovi 12 v Ljubljani, kjer dajejo tudi vsa pojasnila. V soboto in nedeljo bodo organizirani posebni izleti v Planico z avtobusi. Najmanjše število za izlet je 40 potnikov, cena je 50 dinarjev, prijaviti se je mogoče v vseh poslovalnicah, ob prijavi pa je treba plačati 30 odstotno varščino, ostalo pa najkasneje osem dni pred odhodom v Planico.

Planica komite sporoča, da bo mogoč ogled treninga v petek, 23. marca. Mogoči bodo skupinski obiski, predvsem za šolsko mladino, posamična vstopnina pa bo za otroke 10, za odrasle pa 20 dinarjev. Sobota, 24. marca, bo prvi tekmovalni dan. Nalepka za osebna vozila (všteta je vstopnina in parkirnina) stane 150 dinarjev, za kombije 300 dinarjev, za male avtobuse (razen Kompasovih v okviru posebnih aranžmajev) 700 in za velike avtobuse 1400 dinarjev. Za obiskovalce, ki bodo prišli pod Ponce peš, pa je vstopnina 20 dinarjev za otroke in 35 dinarjev za odrasle. V nedeljo, 25. marca, bodo cene enake.

Za vse tiste, ki bi radi prišli z osebnimi vozili v Planico, je prometni režim poenostavljen. Nalepke bo mogoče kupiti pri bolnišnici na Jesenicah ali pa v Planici, pred vstopom v dolino pa bodo tudi prodajali karte za tiste, ki bodo prišli v dolino pod Poncami peš.

J. Košnjek

Novinarji smučajo na Kaninu

Gorenjci tokrat brez zmage

Bovec, 15. marca - Na Kaninu se končuje smučarsko tekmovanje novinarjev, kamor je odšla tudi ekipa Gorenjskega glasa: Danica Dolenc, Darinka Sedej, Gorazd Šinik, Štefan Žargi in superveteran Igor Slavec. Zmage za Gorenjce tokrat ni bilo, vendar je naše moštvo, kot je v četrtek zjutraj povedala Darinka Sedej, zadovoljno z doseženim. Gorazd Šinik je bil drugi v veleslalomu med člani, dobro je tudi tekel in bil v kombinaciji drugi. Štefan Žargi pa je bil v veleslalomu 11. med 125 smučarji. Igor Slavec je bil med superveterani 4. v veleslalomu in 4. v kombinaciji, kolega Lado Stružnik iz kranjskega dopisništva Dela pa je bil četrti med veterani. Med članicami, startalo jih je 60, je bila v veleslalomu Darinka Sedej 8. med članicami, Danica Dolenc pa 6. med veterankami.

J. K.

Olimpijska kandidatura treh dežel

Možnost leto 2002

Mednarodni olimpijski komite je zavrnil kandidaturo Slovenije, Furlanije Julijske Krajine in Koroške za skupno organizacijo zimskih olimpijskih iger leta 1998. Kandidatura ni skladna z veljavno olimpijsko zakonodajo, ki dovoljuje organizacijo iger samo enemu prireditelju. Ta odločitev v bistvu ni presenetljiva, saj Italija ni bila enotna (kandidirala je tudi Aosta), prav tako pa MOK meni, da bi skupna kandidatura organizacijo še zapletala. Možnost prirediteljev skupne olimpiade je torej leto 2002, ko se utegne tudi razmišljanje v MOK spremeniti.

Kandidati za organizacijo zimskih olimpijskih iger leta 1998 so: Aosta (Italija), Jaca (Španija), Nagano (Japonska), Oestersund (Švedska), Aalt Lake City (ZDA) in Soči (Sovjetska zveza). Kdo bo organizator, bo odločeno na zasedanju Mednarodnega olimpijskega komiteja junija leta 1991 v Birminghamu.

J. K.

Vaterpolo

Kranjčani še upajo

Kranj, 15. marca - Jutri se bo nadaljevalo tekmovanje v I. zvezni vaterpolski ligi. Kranjski Triglav, v prejšnjem kolu je bil poražen v Beogradu s Partizanom z 18 : 5, igra to soboto v bazenu Tivoli v Ljubljani z Jugom iz Dubrovnika. Kranjčani so zadnji, brez točke. Njihov položaj je nezavidljiv in nekateri menijo, da nimajo za obstanek v ligi nikakršnih možnosti več. Pri Triglavu še niso obupali. Angažirali so novega trenerja, Bruna Siliča iz Splita. Novi trener je optimist, saj meni, da se Triglav še lahko ogne zadnjemu mestu in takojšnjemu izpadu iz lige. Za igranje v play outu pa so še vedno možnosti, vendar je treba premagati slabše nasprotnike in osvojiti vsaj 6 točk.

J. K.

Tečaj za vaditelje teka na smučeh

Ljubljana, 13. marca - Smučarska zveza Slovenije - Zveza vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja in fakulteta za telesno kulturo Ljubljana razpisujeta tečaj za pridobitev naziva "vaditelj teka na smučeh". Tečaj bo izveden v dveh delih: prvi del bo aprila, drugi, zaključni pa decembra. Skupno bo tečaj obsegal 55 ur in bo zaključen z izpiti. Pogoj za prijavo je dopolnjena starost 16 let in obvladanje klasične in drsalne tehnike teka na smučeh. Znanje bo preverjeno pred začetkom tečaja. Prijave sprejema Smučarska zveza Slovenije - ZVUTS Ljubljana, Parmova 33, do 20. marca. Tečaj bo organiziran, če bo vsaj 15 prijav.

J. K.

V končnici slovenske košarkarske lige igrajo tudi Ločanke in Kranjčanke

Trdo delo naj se obrestuje

Škofja Loka, Kranj, 14. marca - Konec tega tedna se v prvi slovenski ženski košarkarski ligi začenja končnica prvenstva, tako imenovani play off. Med ekipami, ki so se v rednem delu prvenstva uvrstile na prva štiri mesta in igrajo v play offu, sta tudi ekipi Odeja - Marmor iz Škofje Loke in KK Kranj.

Za slovensko žensko košarkarsko ligo je značilno, da so ekipe, ki v njej nastopajo, po kvaliteti zelo neizenačene. Med njimi tako izstopajo ekipa ID Ježice B, ekipa Mavrice - Ilirije in v letošnji sezoni tudi dve gorenjski ekipi: KK Odeja - Marmor in KK Kranj. Zaradi pravil (ID Ježica s prvo ekipo nastopa v državnem prvenstvu), pa v končnici prvenstva igra peto uvrščena ekipa Induplati Mengeš. Ločanke so se po rednem delu prvenstva uvrstile na drugo mesto, Kranjčanke pa na tretje. Tako prav medsebojni obračun med košarkaricami Kranja in košarkaricami Odeje - Marmorja pomeni za zmagovalke boj za prvo mestop v ligi in napredovanje v prvo B zvezno ligo.

Igor Dolenc, trener ženske ekipe KK Odeja - Marmor: Naša ekipa je relativno mlada, saj sta v njej le dve izkušeni igralki: Polona Maček in Olga Baligač. V rednem delu lige smo bili najboljša ekipa pri igri v obrambi, saj smo v povprečju na tekmo dobivali le 51 točk. Dvanajst deklet trenira petkrat tedensko, lahko pa rečem, da so zelo prizadevna, da se zelo trudijo. Upam, da se nam bo trdo delo tudi obrestovalo, saj računamo, da bi lahko segli po naslovu republiških prvakinj. **To nedeljo, 18. marca, ob 11.15 uri igramo tudi v finalu republiškega kadetskega prvenstva, kjer imamo prav tako možnosti za naslov republiških prvakinj. Tekma bo v ŠRC Ježica z ekipo Marlesa iz Maribora.** Lahko rečem, da je delo v vodstvu kluba dobro, da so se finančne razmere uredile in lahko normalno treniramo. Seveda pa smo daleč od profesionalizma, kajti sam opravljam delo trenerja v prostem času in tudi vsa dekleta hodijo v šolo. Vsi pa imamo s košarko veliko veselja."

Polona Maček, igralka KK Odeja - Marmor in najboljša strelka v ligi: "Košarko sem začela igrati že v osnovni šoli, predvsem zato, ker so jo igrale tudi prijateljice. Sedaj je postala del mene, navadila sem se življenja s košarko in športom, zato sem se tudi odločila za študij na Fakulteti za telesno kulturo. Zadnje dni smo vneto trenirale, bile smo tudi na štiridnevnih pripravah v Poreču, in upamo, da se nam bo uspelo uvrstiti v finale končnice republiške lige. Seveda pa računamo tudi na pomoč navijačev na sobotni tekmi."

Prva tekma v končnici prvenstva med ekipo KK Odeja-Marmor in KK Kranj bo v soboto, 17. marca, ob 19.uri v športni dvorani na Podnu v Škofji Loki, druga tekma pa bo v sredo, 21. marca, ob 20. uri v športni dvorani na Planini. Če bo rezultat izenačen, bo tretja tekma drugo soboto v Škofji Loki.

Tone Erlah, trener košarkarske ekipe KK Kranj: "Prav zaradi neizkušenosti mlade ekipe smo lani izpadli iz prve B ženske košarkarske lige. Igranje v slovenski ligi pomeni kaljenje za naše mlade igralke in tretje mesto po rednem delu se mi zdi realno. Imeli smo težave s poškodbami. Tako sta bili poškodovani Alenka Podrekarjeva in Janja Merlakova. Če pa bi ekipa imela starejšo, izkušeno igralko, bi lahko pokazala še precej več. Če se bomo po medsebojnih tekmah z ekipo KK Odeja - Marmor uvrstili v finale, bomo najbrž naleteli na trenutno najboljšo ekipo v ligi, košarkarice Ilirije. Vendar končnice prvenstva so nepredvidljive in tako lahko računamo tudi na naslov prvakinj v slovenski ligi."

V. Stanovnik

UNION
UNI
BREZ ALKOHOLA

UNION
UNI
BREZ ALKOHOLA

Smučarski skoki

Našim alpski mladinski pokal

Kranj, 12. marca - Naši mladinci, smučarski skakalci so dosegli v tekmovanju za alpski pokal, v katerem tekmujejo mladinci iz šestih "alpskih držav", odmeven uspeh. Na finalnem tekmovanju, ki je bilo v bavarskem smučarskem središču Breutenberg, sta prvi dve mesti osvojila Jugoslovana, člana smučarskega kluba Iskra Delta Triglav iz Kranja, Sašo Komovec, ki je zmagal, in Tomaž Knafelj, ki je bil drugi. Točke so osvojili še Samo Gostiša, ki je bil 8., Franci Rogelj, ki je bil 13. in Marjan Kropar, ki je osvojil 15. mesto. V končni uvrstitvi je zmagal med skoraj 60 skakalci Avstrijec Rathayer, drugo mesto pa delita Kranjčana Knafelj in Komovec, četrti pa je Petek, ki na zadnjih tekmah ni nastopal. Naši mladinci so ekipno prvič zmagali. Zbrali so 326 točk, Avstrija pa jih je 237.

J. K.

Vabila, obvestila

Tržiško pionirsko namiznoteniško prvenstvo - Namiznoteniška sekcija TVD Partizan Križe pod vodstvom prizadevnega Janeza Muzika je že priredila osnovnošolsko prvenstvo v namiznem tenisu. Sodelovalo je 20 najboljših igralk in igralcev na Osnovni šoli Kokrškega odreda v Križah. Zmagali so Mateja Muzik in Aljaž Mali v mlajši skupini do 4. razreda in Ana Muzik ter Matjaž Stritih v skupini do 8. razreda. **V soboto (jutri), 17. marca, pa bo v Križah na sporedu občinsko šolsko prvenstvo za pionirje, tako ekipno kot posamično.**

J. Kikel

Občni zbor Športnega društva Brezje nad Tržičem - Športno društvo Brezje nad Tržičem vabi člane in prijatelje na občni zbor, ki bo jutri, 17. marca, ob 19.30 v Domu družbenih organizacij na Brezjah. Pred začetkom bo krajši koncert kvinteta Bratje Zupan, po občnem zboru pa bo pogostitev za člane društva, srečelov in zabava s plesom.

J. Kikel

Košarkarski spored - V ženski slovenski košarkarski ligi je ligaški del tekmovanja končan, sedaj pa se začenja play off, v katerem igrata tudi Odeja Marmor in Kranj. V moški košarkarski ligi pa bo jutri na sporedu zadnje kolo. Kranjčani bodo igrali s Heliosom v Domžalah. Imajo vse možnosti, da se v primeru ugodnega izida v Ljubljani uvrstijo med najboljša slovenska košarkarska moštva.

Rokometni spored - Rokometaši škofjeloškega Šeširja igrajo jutri ob 19. uri z Rudarjem v Trbovljah. To je v bistvu derbi lige, saj je Rudar tudi bori za prva mesta v slovenski rokometni ligi.

Odbojkarski spored - V dvorani radovljiške osnovne šole bo jutri ob 16.30 tekma II. slovenske odbojkarske lige zahod za moške med mladinci Bleda in Triglavom. Odbojkarice Bleda gostujejo v zahodni skupini II. zvezne odbojkarske lige v Kočevju, v II. slovenski odbojkarski ligi zahod za ženske pa igarjo mladinke Bleda v nedeljo, 18. marca, ob 10. uri v šolski telovadnici na Bledu s Partizanom iz Sežane. V prvi slovenski ligi igrajo odbojkarice Triglava iz Kranja doma s Pionirjem. V moški slovenski odbojkarski ligi igrajo Blejci jutri ob 19. uri v telovadnici na Bledu z Braslovčami.

J. K.

TEHNIČNI BIRO JESENICE
Projektiranje in konstruiranje strojno metalurških naprav
Jesenice, Kidričeva 41

Komisija za delovna razmerja podjetja Tehnični biro Jesenice objavlja prosta dela in naloge

VODJA RAČUNOVODSTVA

Pogoji:
— visoka šola ekonomske ali komercialne usmeritve in 3 leta delovnih izkušenj
ali
— višja šola ekonomske ali komercialne usmeritve in 4 leta delovnih izkušenj
— usposobljenost za opravljanje finančnih poslov v zunanji trgovini
— usposobljenost za delo na računalniku

Delo bomo združili za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidate vabimo, da pisne prijave z dokazili pošljejo v 15 dneh na naslov: Tehnični biro Jesenice, Kidričeva 41, 64270 Jesenice.

Na podlagi 5. člena Odloka o podeljevanju priznanj v občini Kranj (Uradni vestnik Gorenjske, št. 12/79) Skupščina občine Kranj

RAZPISUJE
nagrade občine Kranj za leto 1990

ZA NAGRADE OBČINE KRANJ SE LAHKO PREDLAGA:

— občane, skupine občanov, družbene organizacije in društva, krajevne skupnosti ter delovne in druge organizacije za delo in dejanja, ki v občini zaslužijo splošno priznanje in odlike in za izredne uspehe pri delu ter za zgledna dejanja, ki imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine,
— občane, skupine občanov, družbene organizacije in društva, krajevne skupnosti ter delovne in druge organizacije občine Kranj pa tudi drugih občin, če so njihovi uspehi pri delu oziroma dejanja pomembna za območje občine Kranj.

V skladu z 10. členom odloka so pobudniki lahko politične organizacije, družbene organizacije in društva, delovne in druge organizacije ter krajevne skupnosti.

Obrazložene pisne pobude za podelitev nagrad morajo biti predložene Komisiji za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Kranj **najkasneje do 15. aprila 1990.**

Nagrade bodo podeljene ob občinskem prazniku, 1. avgusta.

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ
Komisija za odlikovanja in priznanja

TV SPORED

PETEK

16. marca

8.55 Video strani
9.00 Poročila
9.05 TV mozaik
9.05 Spored za otroke in mlade
10.50 Svetovni pokal v alpskem smučanju: Are: supervele-slalom (ž)
13.00 Video strani
16.20 Video strani
16.30 TV dnevnik 1
16.40 Poslovne informacije
16.50 TV mozaik
18.15 Spored za otroke in mlade
19.05 Risanka
19.12 Propagandna oddaja
19.15 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Tajna služba, francoska dokumentarna serija
21.15 J. le Carre: Kotlar, krojač, vojak, vohun, angleška nadaljevanka
22.10 TV dnevnik 3
22.30 Oči kritike
23.00 Ciklus filmov Sama Peckinpaha
Streli popoldne, ameriški film
0.45 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
17.50 Regionalni programi TV Ljubljana - Studio Maribor
19.00 Domači ansambli: Gorenjci, ponovitev
19.30 TV dnevnik
20.00 Koncerti simfoničnega orkestra slovenske filharmonije, prenos iz CD
21.00 Vprašajte zvezni izvršni svet
22.00 Svetovni pokal v alpskem smučanju - superveleslalom (ž), posnetek iz Ara
22.40 Satelitski programi - poskusni prenosi

1. program TV Zagreb

8.30 Otroška oddaja
9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Šolski program
12.30 Poročila
12.40 Prezrli ste, poglejte
13.25 Kvizkoteka
14.45 Poročila
14.55 Ponovitev nočnega programa
17.00 TV dnevnik
17.20 Izobraževalna oddaja
17.50 Oddaja za otroke
18.20 Številke in črke
18.40 Risanka
18.45 Muppet show
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik 2
20.00 Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
21.00 Zvezdni prah, zabavna oddaja
21.40 TV Dnevnik
22.00 Slike časa, oddaja o kulturi
23.00 Šport danes
23.05 Noč z vami
1.10 Poročila

SOBOTA

17. marca

8.20 Video strani
9.00 Izbor tedenske programske tvornosti
10.00 Ku-ku, lutkovna igrica
10.20 Mladi Sherlock, zadnji del nadaljevanke
10.45 Pogledi
11.50 Are: Svetovni pokal v alpskem smučanju - smuk (m)
13.35 Oči kritike, ponovitev
15.15 Video strani
14.55 Sonce vzhaja, ameriški film
16.25 EP, Video strani
16.30 TV dnevnik
16.40 Poslovne informacije
16.45 Risanka
16.55 Beograd: DP v košarki - Partizan : Cibona, prenos
18.30 EPP
18.35 Poslednja oaza, dokumentarna oddaja
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.20 EPP
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Utrip
20.14 Propagandna oddaja
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.30 Kolo sreče
22.05 TV dnevnik
22.25 EP video strani
22.30 L. Greer: Lepi upi, francoska nadaljevanka
23.25 Hotel Jezero, angleški film
0.50 Videostrani

2. program TV Ljubljana

15.00 Videonoč, ponovitev
18.30 Kako biti skupaj, oddaja TV Beograd
19.30 TV dnevnik
20.10 Zamejci v CD - Porabje, prenos
20.15 Filmske uspešnice Mc Q., ameriški film
23.00 Satelitski programi — poskusni prenosi

1. program TV Zagreb

8.50 TV koledar
9.00 Izbor šolskega programa
10.35 Čebelica Maja
11.00 Saga o Forsythih, angleška nadaljevanka
13.00 Prezrli ste, poglejte
14.30 Ciklus filmov Walta Disneyja
16.00 Sedem TV dni
16.45 TV dnevnik
17.00 Narodna glasba
17.30 Boljše življenje
18.15 Sedmi čut
18.30 Prisrčno vaši, dokumentarna oddaja
19.10 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.15 Sunset boulevard, ameriški film
22.00 TV dnevnik 3
22.15 Zlata palma, zabavna oddaja
23.00 Športna sobota
23.25 Noč z vami
1.30 Poročila

NEDELJA

18. marca

8.30 Video strani
8.45 Otroška matineja
10.05 Lepi upi, francoska nadaljevanka
11.00 Alo, alo, humoristična oddaja
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Video strani
14.10 Dediščina Guldenburgovih
14.50 Križkraž, ponovitev
16.25 Video strani
16.30 TV dnevnik
16.40 Poslovne informacije
16.45 Kralj potepuhov, ameriški film
18.50 Risanka
19.00 TV mernik
19.15 TV okno
19.20 EPP
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Brata po materi, nadaljevanka
20.55 Propagandna oddaja
21.00 Super Podarim - dobim
22.35 TV dnevnik
22.50 Sova: Magnum, ameriška nanizanka
23.34 Video strani

2. program TV Ljubljana

10.00 Danes za jutri, oddaja za JLA
13.00 Nedeljsko športno popoldne
19.30 TV dnevnik
20.00 Biblija, angleška dokumentarna serija
20.50 Judje v Sloveniji, dokumentarna oddaja
21.30 Satelitski programi - poskusni prenosi
21.45 Športni pregled

1. program TV Zagreb

9.20 Poročila
9.25 Rakuni, ponovitev risane serije
9.50 Nedeljsko dopoldne za otroke
11.00 Kmetijska oddaja
12.00 Resna glasba
13.15 Bertinijevi, serijski film
14.00 Poročila
14.05 Nedeljsko popoldne
16.05 Po letu 2000, poljudnoznanstvena serija
17.05 Igrani film
18.45 Rakuni, risana serija
19.10 TV sreča
19.30 TV Dnevnik
20.00 Neka čudna dežela, igrana serija
21.00 Glasbena parada Radenci '90
21.30 TV dnevnik
21.45 Športni pregled
22.30 Poročila v angleščini
22.35 Noč z vami
0.40 Poročila

PONEDELJEK

19. marca

9.05 TV mozaik
10.05 Zrcalo tedna
10.35 Video strani
15.25 Video strani
15.35 Sova Magnum, ameriška nanizanka, ponovitev
16.25 EP, video strani
16.30 TV dnevnik
16.40 Poslovne informacije
16.50 Mozaik, ponovitev
16.50 Super Podarim - dobim
18.20 Video strani
18.25 Spored za otroke in mlade
18.40 Miti in legende islamskih ljudstev
18.55 Risanka
19.24 EPP
19.15 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.05 M. Jesih: Zrcalo, drama TV Ljubljana
21.05 Volitve '90: Predvolilna tribuna
21.25 Osmi dan
22.15 TV dnevnik
23.00 Sova Magnum, ameriška nanizanka
23.50 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.55 Pustolovščina - slikarstvo, izobraževalna serija
19.30 TV dnevnik
20.00 Po sledeh napredka
20.30 Sedma steza
20.45 Prljavo kazalište, glasbena oddaja
21.50 Satelitski programi - poskusni prenosi

1. program TV Zagreb

8.20 TV Koledar
8.30 Gozdne zabave, oddaja za otroke
9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Šolski program
12.30 Poročila
12.40 Prezrli ste, poglejte
14.45 Poročila
14.55 Noč z vami, ponovitev nočnega programa
17.00 TV dnevnik
17.20 Nekaj več, izobraževalni program
17.50 Gozdne zabave, oddaja za otroke
18.05 B. Čopič: Črček išče sonce, oddaja za otroke
18.20 Številke in črke, kviz
18.40 Risanka
18.45 Dokumentarno zabavna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.05 Ciklus komedij Branislava Nušića
21.10 Zunanja politika
21.40 TV Dnevnik
22.00 Poročila v angleščini
22.05 Nočni program
0.05 Poročila

TOREK

20. marca

8.55 Video strani
9.05 Spored za otroke in mlade
12.00 Video strani
14.50 Video strani
15.00 Nemščina — »Alles gute«, ponovitev 3. lekcije
15.35 Sova Magnum, ameriška nanizanka
16.30 TV dnevnik
16.40 Poslovne informacije
16.50 TV mozaik
17.45 Video strani
17.55 Spored za otroke in mlade
19.00 Risanka
19.17 TV okno
19.20 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.05 Zapeljivec, ameriška nadaljevanka
21.00 Trnuljčica, balet na ledu
22.00 TV dnevnik
22.20 Sova Magnum, ameriška nanizanka
23.10 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.10 Svet športa, oddaja TV Zagreb
19.00 Naša pesem Niš '88
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Žrebanje lota
20.35 Othello, angleški film

1. program TV Zagreb

8.20 Zbirajmo star papir
9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Šolski program
12.30 Poročila
12.40 Prezrli ste, poglejte
13.45 Šolski program
14.50 Poročila
15.00 Prezrli ste, poglejte
17.00 TV dnevnik
17.20 Izobraževalna oddaja
17.50 Oddaja za otroke
18.20 Številke in črke, kviz
18.40 Risanka
18.45 Znanstveni grafiti
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Žrebanje lota
20.05 Vojne usode, angleška nadaljevanka
21.35 Kontaktni magazin
22.35 TV dnevnik
23.00 Noč z vami
0.15 Poročila

SREDA

21. marca

8.50 Video strani
9.05 Spored za otroke in mlade
11.05 Video strani
14.55 Video strani
15.05 Žarišče, ponovitev
15.35 Sova Magnum, ameriška nanizanka, ponovitev
16.25 Video strani
16.30 TV Dnevnik 1
16.40 Poslovne informacije
16.50 Mozaik
18.15 Spored za otroke in mlade
19.10 Risanka
19.17 Propagandna oddaja
19.20 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.05 Film tedna
Rašomon, japonski film (čb)
21.35 Zsolnay: Poezija keramike
21.55 TV Dnevnik 3
22.15 Videogodba
23.00 Sova Magnum, ameriška nanizanka
23.50 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.30 Slovenci v zamejstvu
19.00 Divji svet živali angleška poljudnoznanstvena serija
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Športna sreda
21.50 Svet poroča
22.50 Satelitski programi - poskusni prenosi

1. program TV Zagreb

9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Šolski program
12.30 Poročila
12.40 Prezrli ste, poglejte
13.40 Šolski program
14.45 Poročila
14.55 Noč z vami, ponovitev nočnega programa
17.00 TV dnevnik
17.20 Izobraževalni program
17.50 Najlepša leta, serija za otroke
18.20 Številke in črke, kviz
18.40 Risanka
18.45 Jadranski brevir, potopis
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Kino oko
22.35 TV dnevnik
23.00 Noč z vami
1.05 Poročila

ČETRTEK

22. marca

8.50 Video strani
9.05 Spored za otroke in mlade
9.30 Šolska TV
11.30 Video strani
14.55 Video strani
15.05 Žarišče, ponovitev
15.35 Sova Magnum, ameriška nanizanka, ponovitev
16.25 EP Video strani
16.30 TV Dnevnik
16.40 Poslovne informacije
16.50 TV mozaik
18.20 Spored za otroke in mlade
19.00 Risanka
19.12 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 P. Wheeler: Bluebell, angleška nadaljevanka
21.00 Tednik
22.00 TV dnevnik
22.20 Retrospektiva sodobnega slovenskega filma: Nasvidenje v naslednji vojni
23.55 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.00 Regionalni programi TV Ljubljana - Studio Ljubljana
19.00 'Alo, 'alo, angleška humoristična serija
19.30 TV dnevnik
20.30 Izročilo za prihodnost, dokumentarna oddaja
20.50 Mali koncert
21.10 Slovenski steber, potopisna reportaža
21.30 Svet na zaslonu
22.00 Satelitski programi - poskusni prenosi

1. program TV Zagreb

9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Šolski program
12.30 Poročila
13.40 Šolski program
15.30 Poročila
15.40 Ponovitev nočnega programa
17.00 TV dnevnik
17.20 Izobraževalna oddaja
17.50 Otroški program
18.20 Številke in črke
18.40 Risanka
18.45 Dokumentarni program
19.30 TV Dnevnik
20.00 Spekter, politični magazin
21.05 Kvizkoteka
22.20 TV Dnevnik
22.50 Noč z vami
0.45 Poročila

KINO

KRANJ CENTER

16. marca amer. akcij. film KICKBOXER ob 16. in 18. uri, jug. barv. film KUDUZ ob 20. uri **17. marca** amer. akcij. film KICKBOXER ob 17. in 19. uri, prem. amer. krim. kom. GOLA PIŠTOLA ob 21. uri **18. marca** amer. akcij. film KICKBOXER ob 15. in 17. uri, franc. pust. melodrama ROSELINE IN LEVI ob 19. uri, prem. amer. barv. kom. IZGANJALCI DUHOV II. ob 21.15. uri **19. marca** amer. krim. kom. GOLA PIŠTOLA ob 16., 18. in 20. uri **20. marca** amer. krim. kom. GOLA PIŠTOLA ob 16., 18. in 20. uri **21. marca** amer. krim. kom. GOLA PIŠTOLA ob 16. in 18. uri, amer. barv. kom. IZGANJALCI DUHOV II. ob 20. uri **22. marca** amer. kom. IZGANJALCI DUHOV II. ob 16. uri, amer. barv. akcij. film UMRI POKONČNO ob 18. in 20. uri

KRANJ STORŽIČ

16. marca prem. hongkon. akcij. filma ŽIVLJENJE NINJE ob 16. uri, amer. trda erot. LJUBEZEN V SVILI ob 18. in 20. uri **17. marca** hongkon. akcij. film ŽIVLJENJE NINJE ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. ZVEZDA PORNO FILMA ob 20. uri **18. marca** hongkon. akcij. film ŽIVLJENJE NINJE ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. ZVEZDA PORNO FILMA ob 20. uri **19. marca** Danes zaprto! **20. marca** amer. barv. kom. POLICIJSKA AKADEMIJA IV. ob 16. uri, prem. amer. trde erot. NIKOLI NE SPI SAMA ob 18. in 20. uri **21. marca** amer. barv. kom. POLICIJSKA AKADEMIJA IV. ob 16. uri, amer. trda erot. NIKOLI NE SPI SAMA ob 18. in 20. uri **22. marca** hongkon. akcij. film PRIHAJA NINJA ob 16. uri, amer. trda erot. NIKOLI NE SPI SAMA ob 18. in 20. uri

ŽELEZAR

16. marca amer. pust. film INDIANA JONES IN ZADNJI KRIŽARSKI POHOD ob 17.45. in 20. uri **17. marca** amer. pust. film INDIANA JONES IN ZADNJI KRIŽARSKI POHOD ob 16.45. in 19. uri, prem. amer. trde erot. LJUBEZEN V SVILI ob 21.15. uri **18. marca** amer. pust. film INDIANA JONES IN ZADNJI KRIŽARSKI POHOD ob 16.45. in 19. uri, prem. amer. trde erot. LJUBEZEN V SVILI ob 21.15. uri **19. marca** amer. krim. film PRIČO JE TREBA UBITI ob 18. in 20. uri **20. marca** Ni kinopredstav! **21. marca** amer. barv. kom. ŠOLA ZA STEVARDESE ob 18. uri, amer. barv. akicj. film UMRI POKONČNO ob 20. uri **22. marca** ital. akcij. kom. ŠERIF V AFRIKI ob 18. in 20. uri

DOM KAMNIK

16. marca ital. akcij. film ŠERIF V AFRIKI ob 18. uri, amer. trda erot. NEBEŠKE LISICE ob 20. uri **17. marca** hongkon. akcij. film NA ZMAJEVI POTI ob 17. uri, prem. franc. pust melodrame ROSELINE IN LEVI ob 18.45. in 21. uri **18. marca** amer. krim. kom. GOLA PIŠTOLA ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. NEBEŠKE LISICE ob 21. uri **19. marca** amer. akcij. film UMRI POKONČNO ob 18. in 20. uri **20. marca** amer. kom. ŠOLA ZA STEVARDESE ob 18. uri, prem. amer. trde erot. LJUBEZEN V SVILI ob 20. uri **21. marca** Ni kinopredstav! **22. marca** amer. pust. film INDIANA JONES IN ZADNJI KRIŽARSKI POHOD ob 17.45. in 20. uri

KOMENDA

16. marca amer. barv. kom. IZGANJALCI DUHOV II. ob 20. uri

ČEŠNJICA

16. marca hongkon. akcij. film AKCIJA TERORIZEM ob 20. uri

KRANJSKA GORA

16. marca amer. krim. kom. GOLA PIŠTOLA ob 18. in 20. uri

LAZE

16. marca amer. krim. film PRIČO JE TREBA UBITI ob 19. uri **19. marca** amer. pust. film INDIANA JONES IN ZADNJI KRIŽARSKI POHOD ob 19. uri

TRŽIČ

17. marca prem. amer. kom. IZGANJALCI DUHOV II. ob 17. in 21. uri, jug. barv. film KUDUZ ob 19. uri **18. marca** ital. akcij. kom. ŠERIF V AFRIKI ob 17. in 19. uri, prem. amer. trde erot. VONJ GOLEGA TELESA ob 21. uri **22. marca** franc. barv. pust. melodrama ROSELINE IN LEVI ob 17. in 19.15. uri

DUPLICA

17. marca amer. kom. POLICIJSKA AKADEMIJA IV. ob 20. uri **21. marca** amer. pust. film INDIANA JONES IN ZADNJI KRIŽARSKI POHOD ob 20. uri **22. marca** amer. akcij. film KICKBOXER ob 20. uri

DOVJE

18. marca amer. krim. film PRIČO JE TREBA UBITI ob 19. uri

ŠKOFJA LOKA

16. marca amer. mlad. film COCKTAIL ob 18. in 20. uri **17. marca** amer. avant. film WILLOV ob 18. in 20. uri **18. marca** amer. avant. film WILLOV ob 18. in 20. uri **20. marca** hol. kom. DRUŽINA "BO ŽE KAKO" ob 20. uri **21. marca** hol. kom. DRUŽINA "BO ŽE KAKO" ob 18. in 20. uri **22. marca** amer. kom. DVA PARA SESTER ob 20. uri.

ŽELEZNIKI

16. marca amer. avant. film WILLOV ob 18. in 20. uri **17. marca** amer. krim. film MAŠKARADA ob 20. uri **18. marca** amer. mlad. film COCKTAIL ob 19. uri **amer. trda erot. NAJBOLJŠA UČITELJICA ob 20. uri**

POLJANE

16. marca amer. krim. film MAŠKARADA ob 19. uri **18. marca** amer parodija TRANSILVANIJA 6-500 ob 17. uri

RADOVLJICA

16. marca amer. akcij. film SICILJANEC ob 20. uri, amer. erot. film SEKS MED DELOVNIM ČASOM ob 22. uri **17. marca** amer. grozlj. LJUDJE MAČKE ob 18. uri, amer. akcij. film SILA MOČI ob 20. uri **18. marca** amer. akcij. fil SICILJANEC ob 18. uri, amer. grozlj. LJUDJE MAČKE ob 20. uri **18. marca** amer. karate film PET POGUMNIH ob 18. uri, amer. erot. film SEKS MED DELOVNIM ČASOM ob 20. uri **19. marca** amer. akcij. film SILA MOČI ob 20. uri **20. marca** amer. akcij. film SICILJANEC ob 20. uri **21. marca** amer. akcij. film SILA MOČI ob 20. uri **22. marca** amer. zab. film SESTANEK Z NEZNANKO ob 20. uri

BLED

16. marca amer. akcij. film UMRI POKONČNO ob 20. uri **17. marca** amer. karate film PET POGUMNIH ob 18. in 20. uri, amer. erot. film SEKS MED DELOVNIM ČASOM ob 22. uri **18. marca** amer. fant. kom. MOJA MAČEHA JE Z DRUGEGA PLANETA ob 18. uri, amer. akcij. film UMRI POKONČNO ob 20. uri **19. marca** amer. grozlj. LJUDJE MAČKE ob 20. uri **20. marca** amer. grozlj. LJUDJE MAČKE ob 20. uri **21. marca** amer. akcij. film SICILJANEC ob 20. uri **22. marca** amer. akcij. film SILA MOČI ob 20. uri

BOHINJ

17. marca amer. fant. kom. MOJA MAČEHA JE Z DRUGEGA PLANETA ob 20. uri **18. marca** amer. karate film PET POGUMNIH ob 18. uri, amer. erot. film SEKS MED DELOVNIM ČASOM ob 20. uri **22. marca** amer. grozlj. LJUDJE MAČKE ob 20. uri

KOMPAS

● SMUČANJE ●

- **PLANICA (finale svetovnega pokala) 23. - 25.3. prodaja vstopnic, nalepk, avtobusni prevozi**
- Prvomajski klub Val Thorens, 26.4. - 4.5.
- Prvomajski klub Mallnitz, 27.4. - 2.5.
- Prvomajski klub Bovec, 28.4. - 5.5., znižanje cene v h. Kanin
- ELBRUS (Kavkaz), 9 dni, 20.4.

● POČITNICE - DOMOVINA

- **PROGRAM OD OKTOBRA DO MAJA**
- **KOMPASOV SENIOR KLUB - M. LOŠINJ, HVAR, DUBROVNIK**
- **OPATIJA (zdravniški pregledi), 7 ali 3 dni, vsako soboto**
- **MINI POČITNICE ZA 1. MAJ, 26.4. - 2.5.**
- RABAC; 7 in 10 dnevni paketi za upokojence
- KUKLJICA NA OTOKU UGLJANU; prvomajski prazniki
- TUHELJSKE TOPLICE; 7 in 10 dnevni paketi v aprilu

● IZLETI PO DOMOVINI ●

- **POSEBEN PROGRAM ZA UČENCE, DIJAKE, ŠTUDENTE**
- **ZA 1. MAJ V DUBROVNIK, 7 dni, 27.4.**
- **OHRID, 6 dni, 27.4.**

KOMPAS ZA OTROKE

- **Z VLAKOM V ZAGREBŠKI ŽIVALSKI VRT, 1 dan, odhodi marec, april, maj**
- **MINIMUNDUS, 1 dan, 2., 26.5., 2., 16.6.**
- **GARDALAND - SVET DOMIŠLJIJE, 2 dni, odhodi 20.3., 6., 27.4.**

● POČITNICE - TUJINA ●

- KANARSKI OTOKI - TENERIFA in GRAN CANARIA, CIPER,
- odhodi v marcu

● KOMPAS KONCERT ●

- MUENCHEN - TINA TURNER, 1 dan, 27.5.
- MUENCHEN - PRINCE, 1 dan, 14.6.

● POTOVANJA V TUJINO ●

- **Z E L O U G O D N O ● (OD FEBRUARJA DO APRILA)**
- **SPOZNAJTE EVROPO, 8 dni, 14., 27., 28.4.**
- **NIZOZEMSKA, 5 dni, 12., 28.4., 2.5.**
- **AZURNA OBALA, 4 dni, vsak četrtek, marec - julij**
- **PARIZ, 5 dni, 29.3., 5.4.**
- **DUNAJ 2 in 3 dni, 24., 30.30.**

- GRČIJA S KRETO, 8 dni, prvi maj
- AVSTRIJA-LIECHTENSTEIN-ŠVICA-ITALIJA, odhod 26.4.
- CAPRI-POMPEJI-VEZUV-RIM, odhod 23.5.
- PISA-SARDINIJA-RIM-NEAPELJ-POMPEJI-CAPRI-ASSISI-RAVENNA, odhod 27.4.
- ČEŠKI GRADOVI za prvomajske praznike
- BENETKE-VERONA-DOLOMITI, odhod 27.4.

- **S POSEBNIMI LETALI V:**
  - **GRČIJA, 4 dni, 29.3., 5 dni, 1.4.**
  - **EGIPT, 8 dni, 31.3., 24. in 30.4., 6.5.;**
  - **EGIPT, 9 dni, 14.4.**

● STROKOVNA POTOVANJA ●

- **S POSEBNIMI LETALI V:**
- **PARIZ - SICOB, 3 dni, 23.4.**
- **HANNOVER - INDUSTRIJSKI SEJEM, 3 dni - 3.5., 4 dni - 5.5.**
- **DUESSELDORF - DRUPPA, 4 dni, 4. in 7.5.**
- **Z AVTOBUSOM:**
  - **BOLOGNA, COSMOPROF 1 ali 2 dni, 22.4.**

● TEČAJI TUJIH JEZIKOV ●

● NOVO NOVO ●

ŠOLANJE ZA ČETRTOŠOLCE V ZDA ZA LETO 90/91

INFORMACIJE - PROGRAMI - PRIJAVE

VSE POSLOVALNICE Kompasa v Jugoslaviji in pooblaščene agencije v Jugoslaviji.

Prodajamo kletke za individualno in intenzivno vzrejo kokoši nesnic, kokoši pitancev, zajcev samic in zajcev pitancev.

ETAŽNA KLETKA ZA PERUTNINO tip EK-20

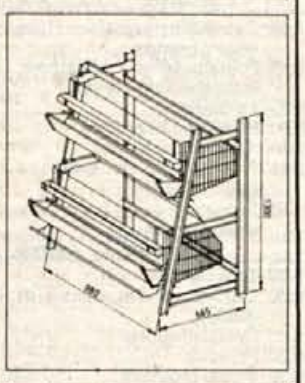

ANTON RAJGELJ
64245 Kropa
tel. (064) 79-478
telex 34677 Rajgel
telefax (064) 79-720

PLESNI Studio **EUREKA**

vpis KOMPAS
HOTEL CREINA
Tel.: 21-022
INFORMACIJE

- Družabni plesni tečaji
- Otroška plesna šola (4 - 15 let)
- Jazz balet, lambada, salsa

PLESNI VEČERI (Evergreen) vsak petek ob 20. uri v plesni dvorani doma JLA - KRANJ

Zahtevajte podrobnejši program

EUREKA MOJA PLESNA ŠOLA

PRODAJALNA KURIVA DEŽMAN BLED

OBEŠČA, DA DOBAVLJA PO KONKURENČNIH CENAH VSE VRSTE PREMOGA IN DRV.

Tel.: 77-081

od 8. - 12. ure in od 17. - 19. ure

MERKUR KRANJ

PRIMAT

ZIDNI IN POHIŠTVENI TREZORJI ZA VAŠO VARNOST

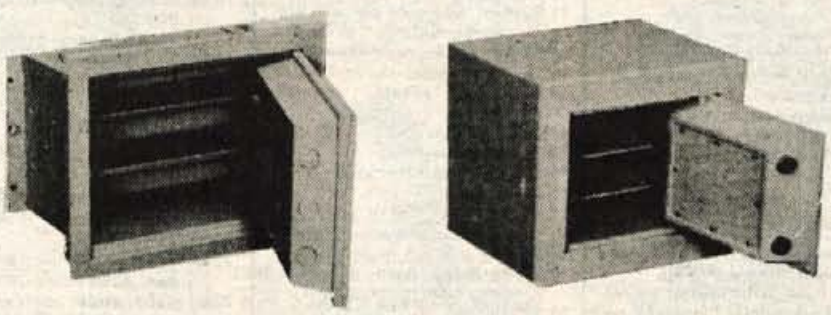

MERKUR Kranj vam nudi širok izbor zidnih in pohištvenih trezorjev, v katerih bodo vaše dragocenosti varne pred ognjem in tatovi.

Informacije in prodaja v prodajalnah:
MERKUR Kranj, Koroška c. 1, telefon: 064-21-268
DOM Naklo, telefon: 064-47-393
KOVINA Lesce, telefon: 064-74-995
OKOVJE Ljubljana, telefon: 061-51-350
FERRUM Ljubljana, telefon: 061-341-061
KLADIVAR Ljubljana, telefon: 061-447-544

VAŠE DRAGOCENOSTI NAJ VAM BODO DRAGOCENE

SREDNJA KOVINARSKA IN CESTNOPROMETNA ŠOLA ŠKOFJA LOKA

Objavljamo razpis za vpis v izobraževanje ob delu za navedene izobraževalne programe in smeri za šolsko leto 1990/91. Zato s prijavo pohitite!

Programi	Smer	Trajanje izobr. (število let)	Pogoji za vključ. v progr.	Stop. zahtev. po konč. šolanju
1. Nad. progr. strojni tehnik	obratni tehnolog	2	Končana pokl. šola (IV. SZ) v kov. in str.	V.
2. SR promet	prometni tehnik	2	Končana poklicna šola (IV. SZ)	V.
3. SR strojništvo	— oblikovalec kovin — monter in upr. eng. nap. — mehan. vozil in voz. sred. — strojni mehanik	3	Uspešno zaključ. 8 razred OŠ ali SKR program	IV.
4. SR cestni promet	voznik avtomehanik	3	Usp. zaklj. 8 r. OŠ ali SKR. program	IV.
5. Izpopolnjevanje	strojni delovodja	4,5 mes.	Obrat. str. teh. ali IV. SZ v kov. in str.	V.
6. SKR obdelava kovin in upr. strojev	obdelovalec kovin	2	6 razredov OŠ	II.

Vsak mesec imamo tečaj iz CPP za vse kategorije vozil.
Vse potrebne informacije dobite po telefonu 622 761, interna 32.

LINDNER
V BELJAKU
FRIEDENSTRASSE 22
tel.: 9943-4242-42090
NADOMESTNI DELI, DODATNA OPREMA, SERVIS, NOVI IN RABLJENI AVTOMOBILI

ISKRA

ISKRA KIBERNETIKA KRANJ

Družbena, zasebna in mešana podjetja ter privatniki!

V najem dajemo

POSLOVNE PROSTORE

v objektu Kranj, Planina 3.

Prostori so primerni za razvojno, montažno in servisno dejavnost, pisarniško poslovanje, skladiščenje ipd. Najemnikom nudimo pomoč pri ustanavljanju podjetij, vodenju poslovnih knjig, laboratorijskih in orodjarskih storitvah ter vzdrževanju.

Prostori so ogrevani in čiščeni. Zagotovljen je telefon in stalna vratarska služba.

Informacije daje Investicijska služba Iskre Kibernetike Kranj, tel.: 22-564.

ELMONT

ELMONT BLED p. o. Sp. Gorje 3/a
64260 Bled

Delavski svet družbenega podjetja ELMONT Bled, p.o., 3/a razpisuje dela in naloge

DIREKTORJA PODJETJA

za dobo 4 let.

Kandidat mora poleg splošnih pogojev in pogojev družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini izpolnjevati še naslednje pogoje:

— imeti mora visoko ali višjo strokovno izobrazbo tehnične, ekonomske ali splošne smeri
— tri do pet let delovnih izkušenj na odgovornih delovnih nalogah
— predložiti razvojni program podjetja

Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh od dneva objave tega razpisa na naslov: Elmont Bled, Sp. Gorje 3/a, 64260 Bled z oznako: za razpisno komisijo.

O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem razpisu.

MALI OGLASI

☎ 27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam barvni TV z daljinskim upravljanjem, star 4 mesece. Babić, Golnik 7/a 3593

Ugodno prodam nov ELEKTROMOTOR 3,5 kW, 2880 obratov ter nahrbtno MOTORNO ŠKROPILNICO. Zg. Duplje 80 3530

Ugodno prodam nov VIDEOREKORDER. ☎ 620-476 3628

Prodam ŠTEDILNIK kiperbusch z vgrajenim kotlom za etažno centralno ogrevanje. ☎ 68-476 3632

Ugodno prodam KULTIVATOR Gorenje s priključki (kosa, mrežna freza) in MOTOR Tori cor. Japelj, Podljubelj 70, Tržič, ☎ 50-164 3636

Prodam ali zamenjam za les MIZARSKO PREŠO (kozle), BRUSILNI STROJ (šlif mašina), KROŽNO ŽAGO (cirkular), barvni TV Grundig in PRALNI STROJ Candy ter 24 kosov VIJAKOV za prešo (špindel). Povh, Pot za krajem 16, Kranj - Orehek 3640

Prodam skoraj nov VIDEOREKORDER Funai. ☎ 24-628 3651

Prodam črno-bel TV Gorenje 108 ETA, ekran 61 cm. ☎ 83-918 3654

SLOVENIJATURIST
Hej, pojdite z nami!
V Kranju na Koroški 29
informacije - vozovnice - izleti - potovanja - počitnice - skupinski izleti za kolektive, pokličite:
☎ 21-946

Prodam VRTALNI STROJ Black & Decker BD 308 RE, 800 W, še v garanciji. Cena 400 DEM. ☎ 66-642

Prodam samohodni OBRAČALNIK Reform. ☎ 68-142 3669

Prodam nov VIDEOREKORDER ter traktorsko KABINO. ☎ 49-421

Prodam dve leti staro trajnožarečo PEČ za centralno kurjavo Tam Stadler. ☎ 66-850 3680

Prodam barvni TV Telefunken, star 7 let. Cena 500 DEM. Baranja, Trnje 18, Železniki 3683

Prodam 25-tonsko ŠTANCO s pomično mizo. Cena ugodna. Mirko Frelih, Zminec 50, Škofja Loka

Prodam barvni TV Panasonic, teletext ter poceni prodam VIDEOREKORDER. ☎ 39-661 3686

Ugodno prodam nov MULTIPRAKTIK. ☎ 39-661 3688

Ugodno prodam še nerabljeno MOTORNO ŽAGO Schach Dolmar 112. Ceneje od prodajne cene. Strahinj 9, Naklo 3698

Prodam KOMPRESOR Trudbenik, enofazni, dobava 150 litrov pri 10 barih na minuto in VRTALNI STROJ Metalac - namizni, tip SB 10. ☎ 40-260 3700

Prodam SILOKOMBAJN SK 80 E, zelo dobro ohranjen in novo mizarsko PANT ŽAGO. ☎ 061/843-112 3702

Prodam VIDEOREKORDER hitachi, star 1 leto in pol. Cena 8.000,00 din. Naslov v oglasnem oddelku.

Prodam nov SORTNIK kromprija. Preddvor 10 3709

Prodam barvni TV Schneider, ekran 55 cm, teletext, stereo in VIDEO PLAYER Goldstar, oboje novo. ☎ 70-492 3725

Prodam barvni TV Gorenje kerting, ekran 56 cm. ☎ 65-072 3732

Prodam VIDEOREKORDER. ☎ 35-352 3738

Prodam črno-bel prenosni TV, ekran 42 cm. ☎ 38-740 3752

Prodam KOMPRESOR Fagram 702, električni HILTI in ELEKTROMOTOR, 5.5 kW. ☎ 622-581 3768

Prodam SKOBELNIK "Šeping", dim. 400 x 500 mm. Bobovek 27, Kranj 3771

Prodam ali zamenjam STRUŽNI AVTOMAT Tornos 28 za tovorni kombi. C. na Rupo 1, Kranj - Kokrica 3774

Prodam barvni TV Iskra, star 13 mesecev. Cena 6.000,00 din. ☎ 74-259 3793

Prodam PEČ za centralno kurjavo TVT 17 K in 18-litrsko EKSPANZIJSKO POSODO. Sp. Brnik 45, Cerklje. ☎ 33-744, popoldne 3918

Prodam VARILNI APARAT CO-2, star 1 leto. ☎ 44-547 3880

Prodam nov VIDEOREKORDER. ☎ 45-623 3894

Prodam ELEKTROMOTORJE - 1.5, 1.7, 4 in 8 kW, gradbeno DVIGALO, brusilni STROJ, verižno DVIGALO, VARILNI APARAT, navojna SVEDRA, navojne ČELJUSTI in GARNITURO za varjenje in rezanje. Informacije na ☎ 42-049, popoldne 3907

Prodam TRAKTOR deutz 48, 500 delovnih ur. ☎ 42-713 3913

Prodam skoraj novo 240-litrsko zamrzovalno OMARO. ☎ 25-545 3929

Prodam ŠTEDILNIK kiperbusch ali zamenjam za termoakumulacijsko PEČ. ☎ 25-116, zvečer 3934

Industrijski PLETILNI STROJ H. Stoll reutlingin, prodam. ☎ 67-046 3943

Prodam CIRKULAR za drva. Andrej Hribar, Golniška 49, Kranj, ☎ 23-844 3948

Prodam ELEKTROMOTOR, 7.5 kW, 3 kW in 1.5 kW, 2.900 obratov, REDUKTOR, 1.5 kW, 13.2 obrata na minuto, kompletno pripravo za AVTOGENO VARJENJE in KLADIVO Iskra s svedri (Torna). ☎ 23-860 3965

Ugodno prodam 80-litrski BOJLER z varnostnim ventilom. ☎ 45-797, po 15. uri 3794

Prodam hi-fi STOLP - kasetar Blaupunkt, ojačevalec Hitachi, gramofon Yamaha, tuner Marantz, equalizer Marantz ter zvočnike Kef. ☎ 27-461, int. 56, dopoldne 3801

Prodam rabljen TROSILEC hlevskega gnoja. Franc Benedik, Tominčeva 41, Kranj - Stražišče 3821

Prodam TRAKTOR TV, 21 KS. ☎ 68-112 3857

Prodam električni ŠTEDILNIK Gorenje in POMIVALNO OMARICO, dolž. 80 cm, z nerjavečim koritom in vodovodno pipo, malo rabljena. Cena ugodna. Koritno 53, Bled, ☎ 78-790, v soboto popoldne in nedeljo ali 061/225-281 3859

Prodam mali črno-bel TV Iskra, star 8 let. Informacije na ☎ 73-152 3865

Prodam nov VIDEOREKORDER. ☎ 52-018, po 17. uri 3875

Prodam barvni TV Iskra Azur in MOTOR Tomos ATX. ☎ 34-185 3878

nama
VELIKO STVARI JE V NAMI CENEJŠIH, TA TEDEN PA VAM ŠE POSEBEJ PRIPOROČAMO
žensko, moško in otroško konfekcijo, srajce, bluze, pletenine, trenirke in zimska športna oblačila
Pri nakupu posameznega izdelka v vrednosti nad 500,00 dinarjev z gotovino - 15 % popust
VELEBLAGOVNICA nama ŠKOFJA LOKA

Kupim SAMONAKLADALKO Sip 17. ☎ 44-146 3764

Dobro ohranjeno KOSILNICO BCS kupim. ☎ 80-855 3848

NJIVO, TRAVNIK ali GOZD na območju Kranja, Škofje Loke ali Medvod, kupim. ☎ 061/611-222

Kupim rabljene DESKE colarice. ☎ 28-950, Dolhar 3972

OBVESTILA

ŽALUZIJE, ROLETE, LAMELNE ZAVESE izdelujemo kvalitetno in po konkurenčnih cenah. Roletarstvo NOGRAŠEK, Milje 13, 64208 Šenčur, ☎ 061/50-720 2370

POPRAVLJAM kolesa. ☎ 42-571

KARNISE ZAVESE
NUDIMO VAM:
SVETOVANJE, MATERIAL, ŠIVANJE IN MONTAŽO
NAROČILA SPREJEMAMO:
SREDA IN PETEK OD 16. - 18. URE ALI NON-STOP PO PREDHODNEM DOGOVORU.
GORENJSKEGA ODREDA 16, 2. NADSTROPJE
TEL.: 064/34-156

ŽALUZIJE, 20 odstotkov znižane cene, ROLETE, lamelne zavese, HARMONIKA VRATA, MARKIZE, naročite na ☎ 75-610 2476

Po dogovoru prevzamem vsa ZIDARSKA DELA. ☎ 23-629 3251

Zidarska skupina sprejema vsa ZIDARSKA DELA. Šifra: KVALITETNA IZDELAVA 3270

SERVIS ŠIVALNIH STROJEV
OLDHAMSKA 14, KRANJ
TEL: 28-563
ODPRTO VSAK DELAVNIK OD 9. - 12. IN OD 14. - 18. URE

J & J VIDEO HI-FI SERVIS! Popravljamo vse vrste TV, video in hi-fi naprav. Nudimo vam tudi prevoz vašega aparata v servis in vam ga popravljenega dostavimo na dom. Garancija je 30 dni. Odprto od 9. do 13. ure in 14. do 17. ure. Se priporočamo!. Pokličite nas na ☎ 39-886 3591

Obveščamo stranke, da smo ZNIŽALI CENE svinjskemu mesu in suhomesnatim izdelkom od 10 do 15 odstotkov. SPREJEMAMO tudi naročila za velikonočne šunke (4 do 5 kg). Se priporočamo! Mesarija Kalan 3596

20. 12. 1989 približno ob 6.15 sem peljal Jugo koral 55 iz Radovljice proti Lescam. V Lescah v križišču sem imel prometno nesrečo z avtobusom. Naprošča očividce prometne nesreče, da se javijo na naslov: Mihajlovič, Izletniška 22, Bled - Ribno 3731

Hitro in kvalitetno POPRAVIM oziroma OBNOVIM pralne stroje vseh znamk. Garancija na storitev. ☎ 70-735 3744

Obrtnik IZDELUJE vse vrste fasad. ☎ 33-276 3775

Gostinci pozor! PEREM prte, sete, serviete itd. Svoj naslov oddaje na ☎ 35-172, ostalo po dogovoru 3800

Od 17. 3. pa vse do 25. 3. 1990 bo kuhar iz zamejstva PRIPRAVLJAL italijanske specialitete v Domu na Joštu. Pridite in poizkusite! 3818

OPRAVLJAM spomladansko ŠKROPLJENJE SADNEGA DREVJA. ☎ 24-341, po 16. uri 3896

GRADITELJI POZOR! Izdelujem vse vrste PEČI za centralno ogrevanje, BOJLERJE za centralno in solarno ogrevanje. Kupite jih lahko po konkurenčnah cenah, tudi z naročilnico Stanovanjskih zadrug. Anton Aplenec, Medlog 11, Celje (pri Joštovem mlinu), ☎ 061/39-878, popoldne ali zvečer 3954

ZAHVALA! Ob požaru se zahvaljujemo Gasilski enoti Kranj, krajanom KS Jošt, vikendašem in vsem prijatelje, DO Kokra - Veleprodaja Kranj za materialno, finančno in moralno pomoč. Vsem iskrena hvala! Družina Benedičič 3959

OSTALO

VRTNICE - SADIKE, I. kvalitete, rdeče, bele, roza in rumene, prodam po ugodni ceni: 12,00 din/kos. Mile Antonijevič, Golnik 107, ☎ 46-397 3337

Prodam večjo količino SENA. ☎ 65-274 3569

Prodam gumijast ČOLN Sport Beograd, star 8 let. Informacije na 22-333 3621

Prodam poslikano domačo SKRINJO. ☎ 78-979 3625

Prodam domačo belo MOKO, tip 400, poceni in z dostavo na dom. Naročila sprejemam na ☎ 35-632, Stankovič 3627

Ugodno prodam globok otroški VOZIČEK Tribuna in otroško POSTELJICO. ☎ 43-105, popoldne 3638

Prodam domačo SLIVOVKO in domače rdeče VINO. ☎ 42-182 3655

Prodam semenski KROMPIR desire. Voklo 6, Šenčur, ☎ 49-524 3678

Ugodno prodam uokvirjene GOBELINE raznih velikosti. Savska c. 2, stan. 26, Kranj 3689

Prodam gomoljaste BEGONIJE, rdeče in rumene barve, že nakaljene. Po želji vam jih tudi nasadim v vaše lončke. Prodam tudi GAJBICE za krompir. ☎ 68-169 3699

Prodam 10 ton SENA za goved in 5 ton SENA za ovce ali konje. Cena zmerna. ☎ 69-366 3701

Zelo poceni prodam kamp PRIKOLICO Adria 450, letnik 1976. ☎ 75-202 3720

Prodam zložljiv kombiniran otroški VOZIČEK Peg Prenatal za 1.800,00 din in zložljiv VOZIČEK Chicco za 1.700,00 din. Žlebič, Župančičeva 12, Kranj 3726

Prodam večjo količino kvalitetnega SENA. Alojz Tonejc, Boh. Bela 11 3739

Prodam semenski KROMPIR igor. Lahovče 52, Cerklje 3742

Domačo KORUZO v zrnju ali šrotano, prodam. Zgoša 22, Begunje, ☎ 73-232 3756

Ugodno prodam kombiniran otroški VOZIČEK Peg. Babič, Finžgarjeva 20, Lesce 3761

Prodam semenski KROMPIR vesna. Benedičič, Prezrenje 19, Podnart, ☎ 70-028 3786

ALPETOUR
Titov trg 4 b, 64220 Škofja loka

Na podlagi sklepa delavskega sveta Alpetour Remont Kranj se razpisujejo dela in naloge

1. DIREKTORJA PODJETJA
2. POMOČNIKA DIREKTORJA

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod tč. 1:
- visoka izobrazba (VII. stopnje) ali višja izobrazba (VI. stopnje) tehnične, ekonomske ali organizacijske smeri
- da imajo najmanj 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj pri vodenju podjetja
- da imajo potrebne organizacijske in vodstvene sposobnosti

pod tč. 2:
- visoka izobrazba (VII. stopnje) ali višja izobrazba (VI. stopnje) strojne ali ekonomske smeri
- 3 oziroma 5 let ustreznih delovnih izkušenj
- zaželeno predznanje iz avtomehanske stroke

Za opravljanje razpisanih del in nalog bosta izbrana kandidata imenovana za 4 leta z možnostjo ponovnega kandidiranja.

Pisne ponudbe z opisom delovnih izkušenj in dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa v časopisu Gorenjski glas na naslov: Alpetour Remont Kranj, Mirka Vadnova 8, Kranj, z oznako »za razpis«.

Delavski svet bo o izbiri kandidatov odločili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po izbiri.

GORENJSKI GLAS
več kot časopis

ZVEZNA CARINSKA UPRAVA
CARINARNICA JESENICE
Cesta Maršala Tita 37

Zvezna carinska uprava, Carinarnica Jesenice, razpisuje prosta dela in naloge:

CARINIK - SODELAVEC, pripravnik, za določen čas - 4 delavci

Poleg pogojev, ki so predvideni z zakonom, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
- štiriletna srednješolska izobrazba ekonomske, tehniške, splošne ali administrativno-upravne smeri, znanje enega tujega jezika.

Prijave z življenjepisom in podatki o končani šoli, kolkovane z 0,80 din administrativne takse, sprejema Carinarnica Jesenice, Cesta Maršala Tita 37, 64270 jesenice, 15 dni po objavi tega oglasa.

Kandidati naj prošnjam priložijo še sledeče dokumente:
- diplomo o končani šoli (fotokopijo), potrdilo, da niso v kazenskem postopku, potrdilo o državljanstvu in dokazilo o znanju tujega jezika.

Pred odločitvijo o izbiri bomo kandidate, ki izpolnjujejo pogoje in ki so poslali vse potrebne dokumente, testirali.
O kraju in času testiranja bomo kandidate naknadno obvestili. Stroške potovanja na testiranje plačajo sami. Prijav kandidatov, ki se ne bodo udeležili testiranja, ne bomo obravnavali, niti jih ne bomo obveščali o izidu razpisa.
Delovno razmerje se sklene za določen čas, po končani pripravniški dobi in opravljenem strokovnem izpitu pa za nedoločen čas.

TURISTIČNO DRUŠTVO GORJE
64247 Zg. Gorje

Turistično društvo Gorje objavlja prosta dela in naloge

VODJE BIFEJA I

ob vhodu v sotesko Vintgar.

Zaposlitev je sezonska, primerna za upokojence. Zaželeno je vsaj pasivno obvladanje enega tujega jezika.
Pisne ponudbe pošljite v roku 8 dni od objave na naslov: Turistično društvo Gorje, 64247 Zgornje Gorje.

Prodam PRALNI STROJ Gorenje, starejši letnik, generalno obnovljen in novo ŠKOLJKO za Jugo, rdeče barve. ☎ 36-324 3974

Prodam črno-bel TV, zelo dobro ohranjen. Ogled v petek popoldne, v soboto in nedeljo dopoldne. Bratkovič, Cankarjeva 40, Radovljica 3975

GRADBENI MATERIAL

Prodam GARAŽNA VRATA. ☎ 26-340 3666

Poceni prodam nerjaveče titancink ter rostfrei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 3674

Ugodno prodam novo OKNO termopan, dim. 180 x 140 cm in več ROLET različnih dimenzij. ☎ 23-627 3682

Poceni prodam rabljena dvokrilna dvižna kovinska GARAŽNA VRATA in KAD za tuš kabino. ☎ 69-509 3727

Prodam vratna KRILA, polna, lužena, lužen podboj + slepi podboj, dim. 71 x 10 cm, 9 kosov, vhodna VRATA, smreka, polna, oznaka V 5 Vesna, za 50 odstotkov prodajne cene. ☎ 81-700, dopoldne ali 81-504, zvečer 3729

Prodam konzolno gradbeno DVIGALO, rabljena dvižna GARAŽNA VRATA in 4 kub. m. moravške MIVKE. Ogled po 15. uri. Kuralt, Hrastje 146/a, Kranj, ☎ 37-095 3736

Prodam hrastove PLOHE in DESKE. Šobčeva 17, Lesce, ☎ 74-009 3757

Prodam 300 kvad. m. cementne strešne OPEKE. C. na Brdo 28, Kranj, ☎ 24-068 3758

Prodam 1.400 kosov rabljene strešne OPEKE Kikinda, model 272 in URO za dvotarifni števec. Sp. Besnica 41, ☎ 40-500 3792

Prodam KOMBI PLOŠČE za fasado, 130 kvad. m. Cena ugodna. ☎ 42-453 3902

KUPIM

Na Bledu odkupim TELEFONSKO ŠTEVILKO. Ponudbe na ☎ 77-917 3580

Kupim manjšo starejšo HIŠO na relaciji Kranj - Radovljica. ☎ 061/781-176, v soboto, od 18. do 20. ure 3633

Kupim MIZO za namizni tenis. ☎ 45-497 3735

Navaden ZIDAK, nov ali star, kupim. ☎ 35-197, zvečer 3737

DELAVSKA UNIVERZA Škofja Loka
Podlubnik 1/a
64220 Škofja Loka

Delavska univerza Škofja Loka vpisuje za šolsko leto 1990/91 v naslednje programe študija ob delu:

EKONOMSKO KOMERCIALNI TEHNIK
VIŠJI UPRAVNI DELAVEC

Vpisne obrazce in podrobnejše informacije o pogoju za vključitev v program in o poteku študija dobite na Delavski univerzi Škofja Loka, Podlubnik 1 b, soba št. 160, prvo nadstropje ali po telefonu 620-888.
Prijave za vpis v začetni letnik bomo sprejemali do 30. marca.

Prodam SENO. Zgoša 43, Begunje, ☎ 74-446, popoldne 3787

Prodam ročne VOZIČKE. Zg. Bitnje 43, Žabnica 3806

Prodam jedilni in semenski KROMPIR igor in desire. Jošt, Strahinj 65, Naklo 3816

Po ugodni ceni prodajamo BRŠLINKE, PELARGONIJE, FUKSIJE in VODENKE, v Vrtnariji, Šenčur 3817

Prodam približno 6 ton SENA. Justina Mohar, Stara Sela 5, Laze v Tuhinju 3820

Prodam hlevski GNOJ. Sr. vas 12, Golnik 3834

Prodam kombiniran otroški VOZIČEK, uvožen. Cena ugodna. Rahman, Tavčarjeva ul. 4, Kranj 3846

Prodam električni MEŠALEC za gnojevko. Praše 6, Mavčiče 3864

Prodam bukova DRVA. Po želji jih tudi razžagam in pripeljem na dom. Naslov v oglasnem oddelku. 3873

Enoosni traktorski VOZ, manjši, prodam. Poklukar, ☎ 80-476 3899

Prodam SENO. Hlebce 32, Lesce 3906

V Poljanski dolini prodam SENO. Vinko Kumar, Debeni 3, Gorenja vas 3919

Prodam nov otroški VOZIČEK Aico. Cena ugodna. Ban, Kidričeva 7, Kranj 3931

Prodam semenski KROMPIR dezire. Trboje 41, Kranj 3933

Prodam semenski in jedilni KROMPIR dezire ter igor. Zg. Brnik 7, Cerklje 3942

Prodam semenski KROMPIR igor. Velesovska c. 13, Šenčur 3946

Ugodno prodam globok otroški VOZIČEK Tribuna. ☎ 47-664 3953

Prodam dobro poljsko SENO. Marija Jan, Sp. Gorje 58 3958

Prodam hlevski GNOJ. ☎ 42-332 3961

Prodam semenski KROMPIR dezire - uvožene elite. Zg. Brnik 73, Cerklje 3968

POSESTI

Starejšo HIŠO oddam v najem, primerna za mirno obrt ali stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku. 3254

Upokojenka vzame v najem staro, majhno HIŠICO, v Poljanski dolini. ☎ 633-292 3548

ZEMLJIŠČE, 3.000 kvad. m., ki bo zazidljivo do 1991 leta (začasno travnik) prodam. Šifra: GORENJSKA 3642

V najem oddam približno 1 ha NJIVE v okolici Luž. Šifra: NJIVA 3716

Prodam 2/3 stare HIŠE, delno adaptirana, telefon, sadovnjak, na izredno lepi legi izven Tržiča. Kasneje možen celoten odkup. Šifra: ENKRATNA PRILOŽNOST 3746

Najamem starejšo HIŠO ali STANOVANJE za gradbene delavce. ☎ 39-580 3765

Zamenjam adaptirano HIŠO v Podnartu na relaciji Kranj - Tržič - Bled, možna prodaja. Podnart 1, ☎ 70-169 3791

V okolici Valjavčeve ulice najamem GARAŽO. ☎ 23-903 3802

Prodam GARAŽO na Planini. ☎ 37-736 3837

PRIREDITVE

Odlično GLASBO s humorjem za ohceti nudita GLASBENIKA. ☎ 42-827, Prosenc 3446

PREDAVANJE akademika prof. dr. Antona Trstenjaka "Človek - bitje vrednot" bo v ponedeljek, 19. 3. 1990, ob 19. uri, v hotelu Grajski dvor v Radovljici. 3893

RAZNO PRODAM

Prodam več ton SENA in BLATNIKE za simco horizont. ☎ 68-204 3221

Prodam viseče NAGELJNE, vlečno KLJUKO za Z 101, MOPED in MULTIKULTIVATOR Gorenje s frezo. Zibelnik, Bašelj 28, Preddvor 3530

Prodam 250-litrski KOMPRESOR Trudbenik, elektro OMARICO z glavnimi varovalkami in tovorno PRIKOLICO za osebni avto. ☎ 67-204 3652

Ugodno prodam večjo količino domačega JABOLČNEGA KISA in nova GARAŽNA VRATA Jelovica. ☎ 58-078 3658

Ugodno prodam MOTOR APN 6, star tri leta in starejši ŠIVALNI STROJ na nožni pogon. Informacije na ☎ 77-964 3676

Prodam nov MOPED APN 6 in enoosni TRAKTOR s prikolico. Podvasca 13, Tržič - Pristava 3677

Prodam GOLF, letnik 1982, JADRALNO DESKO D 2 in RADIOKASETOFON. Gazvoda, Tomšičeva 59, Jesenice 3723

Prodam SENO, hrastove PLOHE, domače ŽGANJE, SEJALNICO za žito in vlečno KLJUKO za Wartburg. Poženik 10, Cerklje 3728

Prodam nov ELEVATOR za odstranjevanje gnoja iz hleva, dolžina 14 m, 120 kvad. m. STIROPORA, deb. 5 cm in 2.500 kosov navadnega ZIDAKA. Zg. Brnik 17, Cerklje, ☎ 42-712 3762

Prodam suhe smrekove DESKE za oblogo, 120 kg težkega PRAŠIČA in ustrojeno govejo KOŽO. Sp. Brnik 15, Cerklje 3763

Prodam APN 6, star 1 leto in termoakumulacijsko PEČ, 6 kW. Ivan Bokal, Zminec 23, Škofja Loka 3767

Barvni TV Akvamarin, hrastove HLODE ter lepo kovinsko vrtno OGRAJO, dolžina 32.5 m in višina 0.70 m, prodam. ☎ 84-489 3777

Prodam CTX 80, še v garanciji, 30 odstotkov cenje, avtomobilsko tovorno PIRKOLICO in nov SURF. Okroglo 23, Naklo, ☎ 47-850 3788

radsport GEROS
5 km pred Celovcem, desno,
tel.: 9943-463-281670
KOLESA VRHUNSKE
KAKOVOSTI: COLNAGO, PINARELLO, GEROS, CILO, PUCH, CINELLI ter OPREMA
(Trikos hlače, triatlon obleke, polni obroči za kolesa)...
Odprto: ponedeljek - petek: 10. - 12. in 15. - 18. ure, sobota 9. - 12.30
DAVEK POVRNEMO

Prodam ŠOTOR za 4 osebe za 800 DEM v dinarski protivrednosti, AVTORADIO za 200 DEM v dinarski protivrednosti in 120-litrski HLADILNIK za 250 DEM v dinarski protivrednosti. ☎ 39-751, od 18. do 20. ure 3831

Prodam električne ORGLE Fujitone in BOBNE Rogers ter KOLO, potrebno manjšega popravila. Rečiška 1, Bled, ☎ 77-022 3884

Prodam barvni in črno-bel TV, novo HLADILNO OMARO in PRALNI STROJ ter nova usnjena NASLANJAČA, jedilni KOT in žensko KOLO. Informacije na ☎ 38-202, od 15. do 16. ure 3885

Prodam SEDEŽNO GARNITURO s klubsko MIZICO in šest kuhinjskih STOLOV. ☎ 24-369

Ugodno prodam KAVČ-trosed. ☎ 38-806

Prodam rabljeno SEDEŽNO GARNITURO, OMARO za dnevno sobo, klubsko MIZO, ŠTEDILNIK (2 + 2) in 220-litrsko zamrzovalno OMARO. Ogled od 18. do 20. ure. Jelič, Tavčarjeva 22, Kranj (nad Kompasom) 3888

Prodam novo trajnožarečo PEČ, rabljeno oljno PEČ in vratna KRILA. Bernik, Trata 4, Škofja Loka, ☎ 631-839 3891

Prodam suhe smrekove PLOHE, deb. 5 cm in otroško dirkalno KOLO. Goriče 3, Golnik 3897

Ugodno prodam nov barvni TV, ekran 51 cm, črno-bel TV, malo rabljen in zelo dobro ohranjen otroški športni VOZIČEK. Dežmanova 1, stan. 26, Lesce 3949

Ugodno prodam nov 240-litrski KONTEJNER za smeti, nov ELEKTROMOTOR, 5.5 kW in električno GRADBENO OMARICO. ☎ 35-704 3969

Prodam 10 dni starega BIKCA frizijca in zmanjam 27 mesecev staro jalovo TELICO za brejo ter prodam traktorsko FREZO, šir. 160 cm in BMW 315, letnik 1983. Korenčan, C. 26. julija 5, Naklo 3970

STAN. OPREMA

Prodam SEDEŽNO GARNITURO (trosed + dvosed) raztegljiva v ležišče. ☎ 41-037 3641

Ugodno prodam REGAL za dnevno sobo. ☎ 33-858 3668

KAVČ in dva FOTELJA prodam za 1.800,00 din. Šubic, Ul. Pavle Medetove 39, Naklo, ☎ 48-009 3675

Prodam SPALNICO - naravni les, z novimi vzmetnicami. Cena 1.500,00 din. ☎ 45-729 3799

SEDEŽNO GARNITURO, stara 4 leta, poceni prodam. ☎ 28-784 3882

Prodam kompletno KUHINJO. ☎ 358-840 3944

STANOVANJA

V najem oddam 2-sobno STANOVANJE mlademu ali upokojenemu zakonskemu paru (Slovencem) ali samski osebi. Naslov v oglasnem oddelku. 3828

GARSONJERO, 32 kvad. m., na Planini III., stara 3 leta, centralno ogrevana, opremljena velika kopalnica, opremljena kuhinja (nova), z balkonom, prodam ali zamenjam za starejšo hišo z doplačilom ali gradbeno parcelo. ☎ 34-093 3840

Iščem GARSONJERO ali 1-sobno STANOVANJE v Kranju ali okolici. Ponudbe na ☎ 35-868 3707

Prodam vseljivo novo STANOVANJE v Kranju - Planina III., (2 + 2), I. nadstr., 81 kvad. m., telefon. ☎ 22-989, zvečer 3730

Mlada 3-članska družina išče STANOVANJE v Škofji Loki. Nudimo predplačilo. Šifra: SLOVENSKA DRUŽINA 3819

Ugodno prodam GARSONJERO v Železnikih, Na kresu 23. Ponudbe na ☎ 68-598 3842

Mlada družina z otrokom išče STANOVANJE v najem za 1 leto, v Škofji Loki ali Kranju. Šifra: STISKA 3870

Zamenjam 3-sobno družbeno STANOVANJE, etažno centralno ogrevanje, za manjše - 2-sobno ali 2-sobno + kabinet, na Planini. Kovač, Vodopivčeva 19, Kranj 3936

2-sobno STANOVANJE, 55 kvad. m. na Plani prodam ali zamenjam za manjše z doplačilom. ☎ 33-901 3955

VOZILA

KOMBI IMV 1600, starejši letnik, poceni prodam. ☎ 79-615 3190

Prodam LADO 1300, letnik 85. Pisovec Janez, Zg. Besnica 29 — popoldan 3567

Ugodno prodam starejšo avtomobilsko PRIKOLICO. ☎ 40-230 3535

Prodam AVTOMATIK, star 3 leta. Cena 550 DEM. Britof 359, Kranj 3622

Prodam MOTOR BMW R 45 S, letnik 1983. Janez Kopar, Selška 6, Bled - Ribno 3624

Prodam LADO niva, stara 3 leta. ☎ 85-347, po 14. uri 3626

Prodam KOLO na 5 prestav in veliki PONY. ☎ 24-369

KGM
Tudi pri nas!
KURJAVA - PREMOG - DRVA
Dostava na dom (kjerkoli) - NIZKE CENE
FIRMA JANEZ KALAN
TELEFON (061)843-029

Prodam Z 750, celo ali po delih. Čirče 34, Kranj 3629

Ugodno prodam GOLF diesel, letnik 1984 in VOLVO 144, motor generalno obnovljen. Kajzer, Prebačevo 58, Kranj 3630

Ugodno prodam Tomos expres in Tomos AVTOMATIK. Robert Kranjc, Ul. St. Rozmana 7, Kranj 3631

Prodam Z 126 P, letnik 1981, potrebna menjava blatnika. Ogled po 15. uri. Mojca Žvegelj, Gregorčičeva 29, Bled - Dobe 3634

Ugodno prodam Z 101, letnik 1979, garažirana, zelo dobro ohranjena. ☎ 621-015 3635

Prodam karamboliran VW 1303. ☎ 79-045 3639

FORD TAUNUS 12 M, letnik 1967, v voznem stanuu, poceni prodam. ☎ 28-427 3643

BT 50, letnik 1987, malo rabljen, prodam. Cena ugodna - samo 10.990,00 din. ☎ 48-128 3644

APN 6, star 3 leta, ugodno prodam. ☎ 75-062 3645

Prodam OPEL KADETT C 1.2, letnik 1979. Ahčin, Praprotna polica 24, Cerklje 3646

Ugodno prodam Z 101, letnik 1978 in OPEL REKORD 2000, letnik 1980. Trnkič, Hrušica 209, Jesenice 3647

Prodam 9 let staro Z 750 SE, garažirana. ☎ 68-023 3648

Prodam TALBOT horizon, letnik 1982. ☎ 84-248 3653

Prodam Z 101, letnik 1978 in 35-litrski KOMPRESOR. ☎ 66-916 3656

GOLF, letnik 1978, registriran celo leto, ohranjen, ugodno prodam. Gubčeva 8, Radovljica 3657

VISO II super E, letnik 1982, 65.000 km, dobro ohranjena, prodam za 6.000 DEM v dinarski protivrednosti. Benedik, ☎ 620-970 3661

Prodam Z 101, letnik september 1986. Mlakar, Breg ob Savi 61, Mavčiče 3662

126 P, letnik 1986, prodam. Novak, Podhom 69, Zg. Gorje 3664

VESPO PX 200 E prodam. ☎ 74-627 3667

Z 750 SC, obnovljena, letnik 1979, registrirana do junija 1990, prodam. ☎ 620-903, v popoldanskem času 3670

Prodam 126 P, star 15 mesecev, rumen, prodam za 43.000,00 din. Ogled 19. 3. 1990, od 14. do 16. ure. R. Papeža 32, stan. 11, Kranj 3672

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1984. Ogled v soboto. Fende, Kidričeva 13, Kranj 3673

FIAT 126 GL, letnik 1988, garažiran in dekliško KOLO ter KOLO BMX, prodam. ☎ 77-985 3681

Ugodno prodam karamboliran FIAT 126 P. Štefan Robida, Zg. Bitnje 149, Žabnica (poleg transformatorja) 3685

Ugodno prodam APN 6. ☎ 633-757 3687

Prodam MOPED 15 SL in FORD ESCORT, starejši letnik. ☎ 70-728 3690

JUGO 55 A, letnik 1986, prodam. ☎ 39-630 3692

Prodam APN 6, star tri leta. Cena 6.000,00 din. Konc, Golnik 149 3693

Prodam VISO super E, letnik 1983. Dežmanova 11, Kranj - Kokrica 3695

Ugodno prodam Z 101, letnik oktober 1977. Janez Bobnar, Velesovo 34, Cerklje 3696

Ugodno prodam LADO riva 2107, letnik 1986. Rauch, Vrečkova 11, Kranj, ☎ 37-752 3704

Prodam LADO 1200, letnik 1977. Tupaliče 61, Preddvor, ☎ 45-478, po 15. uri 3705

Prodam novo Z 101 skala 55 ali zamenjam za drug rabljen avto, z doplačilom. Ovuka, Frankovo nas. 68, Škofja Loka (nad banko) 3706

Prodam dobro ohranjeno LADO karavan, letnik 1986. Preddvor 3708

Prodam Z 750, letnik 1981 in nov AKUMULATOR za Z 101. Ogled popoldne. Savska c. 18, Kranj 3710

Prodam ohranjenega GOLFA, registriran celo leto. Tenetiše 49, Golnik 3711

Prodam Z 101, letnik 1979, obnovljena. Cena 2.000 DEM. Maček, Zg. Gorje 53 3713

Nujno prodam dobro ohranjen BT 50, letnik 1987. Lukanc, Sp. Duplje 55 3714

Prodam JUGO 45 A, letnik 1987. ☎ 39-122 3715

Ugodno prodam MOTOR Tomos 14 M. Cena 3.600,00 din. Markič, Strahinj 75, Naklo 3717

Prodam FORD ESCORT, letnik 1971, 1. registracija 1976. Cena 2.300 DEM. ☎ 73-153 3718

Prodam Z 750, letnik 1977, registrirana do oktobra 1990. Cena 3.500,00 din. ☎ 69-100 3719

Prodam OPEL KADETT, starejši letnik, celega ali po delih, v nevoznem stanju, okvara na motorju. Sr. vas 65, Šenčur 3721

Prodam R 18, prevoženih 58.000 km, garažiran. Tolar, Gozdarska ul. 2, Bled, ☎ 78-311 3733

Prodam Z 101 L, vozna, neregistrirana, celo ali po delih. Cena zelo ugodna. Boh. Bela 148 3734

ŠKODO 120 L, letnik 1979, prevoženih 76.000 km, registrirana do septembra 1990, prodam. ☎ 26-554 3741

Ugodno prodam odlično ohranjeno ŠKODO 120 L, letnik 1986. ☎ 49-559 3743

OPEL KADETT, star 3 leta, 44.000 km, limuzina, bele barve, konsignacijski, prodam za 140.000,00 din. Ferjan, Gorenjska 41, Bled - Ribno 3745

ATX 50 C, še v garanciji, prodam. Sp. Brnik 78, Cerklje, ☎ 42-901 3747

Prodam OPEL KADETT 1.6 D, letnik 1983. ☎ 74-811 3748

Prodam Z 750, letnik 1975, registrirana do septembra 1990, dobro ohranjena. Stare, Bavdkova 20, Kranj - Stražišče 3750

Prodam Z 101, 1. registracija 1978. ☎ 77-736 3751

Z 101 skala 55, 5 vrat, nova, registrirana, zaščitena, kasko zavarovana, nujno prodam, 10 odstotkov ceneje od nove. Čuk, Stara Fužina 53/a, Bohinj Jezero (blok), ☎ 77-661, int. 327, dopoldne 3755

Prodam GOLF 1300, letnik 1982. Ilovka 4, Kranj 3759

Prodam Z 750 LC, letnik 1980. Ogled v petek popoldne. Bratislav Maksimovič, Snedice 4, Kranj - Kokrica 3761

Prodam JUGO 45, letnik december 1984. ☎ 77-282 3766

Prodam Z 850 kombinet furgon, letnik 1981, neregistrirana, obnovljena in Tomos ATX 50 C, v odličnem stanju. ☎ 66-431 3769

Prodam ŠKODO 120 L, 7.000 km, letnik 1988. Franc Pintar, Breznica 7, Škofja Loka 3772

Prodam LADO, letnik 1982, prevoženih 50.000 km. ☎ 42-427 3773

Prodam Z 101, letnik 1988. Gale, Ul. Pavle Medetove 40, Naklo 3776

Prodam Z 750, starejši letnik. ☎ 622-139 3778

Prodam Tomos AVTOMATIK, letnik 1988, dobro ohranjen. Štajer, Župančičeva 9, Kranj, ☎ 38-398 3779

WARTBURG, star 8 mesecev, z golfovim motorjem, prodam. ☎ 50-554 3780

Prodam lepo ohranjeno 11 let staro Z 101. ☎ 75-680 3782

Prodam Tomos BT 50 S, letnik 1988. Ravnik, Boh. Bela 30 3783

Prodam karambolirano Z 101, celo ali po delih. Slavko Hafner, Sr. Bitnje 59, Žabnica 3784

Prodam Z 101, letnik 1979. Sp. Gorje 40 3790

GOLF, letnik 1978, rumene barve, nujno prodam. ☎ 77-095 3795

Prodam Z 750, letnik 1985, registrirana celo leto. Franci Kapus, Hraše 38, Lesce 3796

Prodam JUGO koral 60, letnik avgust 1989. ☎ 78-927 3797

OPEL COMMODORE 2.5 S Berlina, letnik 1982, 45.000 km, prodam. Žepič, Sebenje 2, Križe, ☎ 58-170 3798

Prodam LADO 1600, letnik 1980. Cena 4.000 DEM. ☎ 27-298 3804

Prodam skoraj nov APN 6. Cena 9.000,00 din. ☎ 27-298 3805

Prodam KOMBI Tam 8 + 1, 75 A. Zalaznik, ☎ 66-628 3807

Prodam LADO karavan, letnik 1987. Pivk, Loka 9, Tržič, ☎ 52-120 3810

Prodam CITROEN GS 1.3, dobro ohranjen, letnik 1980. Informacije v Trgovini "Lipa", Zg. Brnik 123, Cerklje 3811

Prodam Z 101, letnik 1983, 21.000 km in R 4, letnik 1977. ☎ 64-358 3813

Prodam nov APN 6 S. ☎ 79-561 3814

SUZUKI GSX 1100, letnik 1981, ugodno prodam ali zamenjam. ☎ 84-054, dopoldne 3815

Ugodno prodam KOMBI Z 850, letnik 1981. ☎ 84-560, od 14. do 18. ure 3822

Prodam GOLF diesel, letnik julij 1984. ☎ 33-024 3823

Prodam JUGO 55 A, letnik september 1987, temnomoder, izvozni model. ☎ 74-263 3824

GOLF diesel, star po leta, garažiran, dodatno opremljen, prodam. ☎ 57-991 3825

Prodam GOLF, rdeče barve, letnik 1986, 4 vrata. Grad 16, Cerklje 3827

Prodam R 4, celega ali po delih. Jovčić, Tomažičeva 7, Kranj 3829

R 4, letnik 1979, 59.000 km, lepo ohranjen, prodam. ☎ 69-648, popoldne 3830

Prodam R 4 GTL, letnik 1982, registriran do decembra 1990. ☎ 42-335 3832

Prodam R 4, letnik 1983, 80.000 km. Cena 3.400 DEM. Rodine 14, Žirovnica 3833

Prodam JUGO 65, letnik 1989. ☎ 061/832-239, zvečer 3836

Prodam GOLF diesel, letnik 1984. Rožman, Janeza Mežana 4, Cerklje 3838

Poceni prodam R 12, letnik 1974. Mesarič, Staretova 36, Kranj - Čirče 3839

Prodam Z 850, letnik 1984, spredaj karambolirana. Gašperšič, Kropa 61, ☎ 79-711 3841

126 PGL, letnik 1987, nujno in ugodno prodam. Informacije na ☎ 74-451 3843

Prodam Z 750. ☎ 622-575 3844

Prodam MOTOR za Z 101 ter druge rezervne DELE za Z 101 in več GUM za Z 101 in Jugo. Jović, Frankovo nas. 174, Škofja Loka, ☎ 061/52-261, int. 02 3845

Ugodno prodam Z 101, letnik 1987. ☎ 84-777 3847

R 4 TL, letnik 1977, brezhiben, registriran do oktobra 1990, ugodno prodam. ☎ 633-849 3849

Prodam motorno KOLO CTX 80, star 7 mesecev, plačan prometni davek, neregistriran, prevoženih 500 km. Cena 21.000,00 din. Breg 153, Žirovnica 3852

Prodam karamboliran JUGO koral 45, letnik 1988. Stane Jerič, Štefanja gora 4, Cerklje 3851

Prodam Z 101, letnik 1978. ☎ 85-344 3853

Prodam motorno KOLO Tomos CTX 80. Jezeršek, Dobračevska ul. 18, Žiri 3854

Prodam YAMAHO 750 XS, letnik 1980, lepo ohranjen. Cena ugodna. Dajič, Golnik 46 3858

Prodam Z 750, letnik 1984. Cena 2.000 DEM. ☎ 69-456 3861

Prodam GOLF GL, letnik december 1981, dobro ohranjen. Milan Kostič, Bečanova 12, Tržič 3862

Prodam GOLF diesel, letnik 1983, MOTOR BT 50, letnik 1987, fantovsko KOLO na 5 prestav in avtomobilsko PRIKOLICO. Štefan Župan, Zalog 92, Cerklje 3863

FIAT 125 P, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ 40-308 3866

Prodam popolnoma nov AVTOMATIK Kolibri po ugodni ceni. ☎ 33-796 3867

Zelo ugodno prodam dodatno opremljen BT 50. Zalog 22, Cerklje 3868

VESPO PX 200 E, letnik 1988, sive barve, z vso dodatno opremo, radio itd., prodam za 3.800 DEM. Smolej, Podlubnik 22, Škofja Loka 3869

Prodam OPEL KADETT, letnik 1983. Vrhovnik, Bavdkova 9, Kranj - Stražišče 3871

Prodam uvoženo dirkalno KOLO na 5 prestav, za staro od 7 do 10. let. ☎ 36-726 3876

Prodam lita PLATIŠČA ATS z gumami Semperit Hi - Life, dim. 175 x 70 x 13. Sirc, Ul. 31. divizije 14, Kranj 3877

JUGO skala 55, letnik 1989, prodam za 75.000,00 din. ☎ 45-448 3881

Prodam Z 101, letnik 1978. Ogled v soboto. Rajko Tušek, Tomšičeva 68/e, Jesenice 3883

Prodam Z 750, letnik 1980. ☎ 80-020, popoldne 3886

Prodam Tomos AVTOMATIK A 3 MS, letnik 1987. ☎ 35-822 3887

Prodam OPEL KADETT, letnik 1970, neregistriran. Jagodic, Zl. polje 3/c, Kranj 3889

Ugodno prodam APN 6, letnik 1986. Visoko 3/b, Šenčur 3890

lesnina
Moderni interieri
nudi:
po zelo ugodni ceni zložljive mize, stole in ležalnike za kampiranje

stol 169 din
miza 267 din
ležalni stol 284 din
ležalna postelja 264 din
Se priporoča Lesnina v Kranju in na Jesenicah

Prodam Z 750, letnik 1984 in MOTOR CTX 80. ☎ 42-825 3898

JUGO 45, letnik 1986, prodam. ☎ 35-855 3900

Ugodno prodam Z 101, letnik december 1983, registrirana celo leto. Karmen Terzič, Ribenska 24, Bled 3901

Prodam LADO samaro, letnik junij 1987. Informacije na ☎ 38-568, v petek od 14. ure dalje 3904

OPEL KADETT GLS, letnik junij 1987, karavan, garažiran, dodatno opremljen, prodam. ☎ 25-209 3909

Prodam Z 101, letnik 1973, celo ali po delih. Potočnik, Snakovška 11, Križe, ☎ 57-566 3910

Prodam ŠKODO 105 S, letnik avgust 1983. ☎ 68-015 3911

Prodam Z 128, letnik 1986. Šmid, Struževo 20/a, Kranj 3915

Prodam Z 101, letnik 1976, dobro ohranjena. Avgust Pogačnik, Pševska 3, Kranj 3916

Prodam dobro ohranjeno Z 750 SE, letnik november 1980. ☎ 64-017 3920

Prodam AVTOMATIK A 3 MS. ☎ 23-161 3895

Prodam FIAT 132, 1.800 ccm, letnik 1978, registriran do aprila 1991. ☎ 27-512 3923

Prodam R 4, letnik 1977, registriran do marca 1991. Jeraša, Stražiška 15, Kranj - Stražišče 3924

Prodam R 4 GTL, letnik 1981, ☎ 23-177, popoldne 3925

Prodam GOLF JGL, letnik 1981 in nova vhodna VRATA. ☎ 27-758 3926

MOSKVIČ, letnik 1978, z okvaro motorja, ugodno prodam. Ogled popoldne. Jasmin Poljak, Okroglo 9, Naklo 3927

Nujno prodam Z 101, letnik 1980, registrirana do februarja 1991, lepo ohranjena. Ferlan, Hotemaže 62, Preddvor 3930

Prodam Z 101, letnik 1982. Trboje 41, Kranj 3932

Prodam Z 750, letnik 1976. Šutna 35, Žabnica 3935

Prodam MINI MORIS 1000, generalno obnovljen. Cena 2.800 DEM. ☎ 34-012 3938

Prodam moško KOLO Maraton z opremo. ☎ 39-746 3939

Prodam MERCEDES 200 D "Repaš", vozen, neregistriran, celega ali po delih. ☎ 44-588 3940

Z 101, letnik november 1987, prodam. Vido Peternel, Delavska 19, Šenčur, ☎ 33-960, popoldne 3941

Prodam CITROEN GS 1.3, starejši letnik. Cena 2.900 DEM. Langusova 28, Radovljica 3945

Prodam SPAČKA, tehnično brezhiben in KOMPRESOR. ☎ 27-972 3947

Prodam Z 750, letnik 1980. Avguštin, Reteče 62, Škofja Loka 3951

Prodam R 4, letnik 1983. Kerč, Predoslje 31, Kranj, ☎ 39-569, po 16. uri 3956

KOLESA — MOPEDI

JÖRG BEINL

CELOVEC, SIEBENHÜGELSTR. 43

Tel.: 9943-463-21722

Prodam VW 1300. Pšenična polica 8, Cerklje 3908

Prodam dobro ohranjen BT 50, star 2 leti. Pelko Gorazd, Visoko 103 c.

Ugodno prodam Tomos AVTOMATIK 3 S, nov, nevožen. ☎ 27-015

Prodam JUGO 45 A, letnik 1986. Koder, Na Logu 5, Tržič 3966

JUGO Florida, tovarniško nova, neregistrirana, prodam. ☎ 26-517, od 14. ure dalje 3967

Prodam Z 128, letnik 1985, registrirana za eno leto in VIDEOREKORDER. Gorenjskega odr. 16, Bled 3971

Prodam JUGO 45, letnik 1983. ☎ 79-746 3973

Prodam FIAT REGATA, letnik 1986 ali zamenjam za Fiat Uno ali cenejše vozilo. ☎ 33-910 3976

ZAPOSLITVE

Prijetno mlado dekle išče redno zaposlitev v STREŽBI. Šifra: NATAKARICA 3583

PEUGEOT TALBOT BRODNIK
● PRODAJA, DELI IN SERVIS
Beljak Klagenfurterstr. 37
Tel.: 9943-4242-24388

Iščem dobro PLETILJO in ŠIVILJO za šivanje pletenin. Delo nudim na vašem domu. ☎ 58-038 3665

Nudimo stalno honorarno ZAPOSLITEV - čiščenje. Pisne ponudbe: Hribar, R. Papeža 32, Kranj, do 30. 3. 1990 3691

KV ELEKTRIKARJA, s prakso, redno zaposlim. Potočnik, St. Žagarja 34, Kranj 3694

KRPAN PROGRAM d.o.o.; Podjetje za managenet, zastopanje in vzdrževanje, Gradnikova 44, Radovljica OBJAVLJA RAZPIS prostih honorarnih del v trgovsko - prodajnem centru Bled: ČISTILKE za popoldansko delo, dnevne POBIRALCE parkirnine in nočne ČUVAJE. Okoličani in upokojenci imajo prednost. Pisne ponudbe z življenjepisom in dosedanjo zaposlitvijo pošljite v 7 dneh pošljite na naslov podjetje, katero vas bo obvestilo o datumu razgovora. 3724

KV MIZARJA zaposlim takoj ali po dogovoru. Mizarstvo Smolej, Kovor 63, Tržič, ☎ 57-313 3753

V času denarne krize nudim honorarno ZAPOSLITEV pri DZS vsem resnim kandidatom. Zaslužek je lahko neomejen! Zaželen je lastni prevoz, ni pa pogoj. Vse ostale informacije na ☎ 621-440 3760

Za pomoč v kuhinji ZAPOSLIMO mlajšo upokojenko. Gostilna "Pri Viktorju", Kranj, ☎ 23-484 3789

NEMŠČINA ZA ZAČETNIKE

- 30 urni program za odrasle (ob petkih in sobotah)

Inf. po tel. 622-942 (vsak dan od 16. ure dalje)

Za določen čas zaposlim DELAVCA z znanjem varenja. ☎ 48-100, dopoldne ali 48-614, po 15. uri

Iščem mlajšo upokojenko za dopoldansko POMOČ v kuhinji. Bife "Turist", Naklo, ☎ 47-001 3860

Če imate dovolj prostega časa, ali ste brez službe, se javite za POTNIKA DZS. Tedensko izplačilo provizije. ☎ 75-954 3922

Klub "Devete umetnosti" potrebuje za honorarno delo dva ZASTOPNIKA za prodajo otroškega programa. ☎ 57-990 3957

Za prodajne artikle vseh vrste potrebujem ZASTOPNIKE. Šifra: ODLIČEN HONORAR 3960

Sprejemam DELO na dom. ☎ 35-867 3963

Lastniki živine v Nemškem rovtu iščejo PASTIRJA za planino Pečana pod Ratitovcem. Interesenti naj se zglasijo: Nemški rovt 5, Boh. Bistrica 3856

ŽIVALI

JARKICE, rjave, hisex, prodam. Naslednja prodaja bo 30. 3. 1990. Fujan, Hraše 5, Smlednik 3211

V marcu, aprilu in maju bom prodajal rjave in grahaste JARKICE. Sprejemam pisna naročila. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 3473

Prodam manjše in večje PRAŠIČKE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 3599

Prodam 8 mesecev brejo TELICO s poreklom. ☎ 70-684 ali 70-223 3649

Prodam TELICO po teletu in kupim bočno KOSILNICO Mertel. Černe, Polišica 45, Zg. Gorje 3650

Prodam 190 kg težkega BIKCA. Ogled popoldne. Trboje 76, Kranj 3663

Zamenjam jalovo TELICO za kravo. Predoslje 86, Kranj 3671

Prodam pol PRAŠIČA in mlado TELIČKO. Partizanska 16, Bled - Ribno 3697

Prodam 14 dni starega BIKCA simentalca. Janez Nastran, Rudno 11, Železniki, ☎ 66-031 3722

Prodam PRAŠIČKE. Voklo 73, Šenčur 3660

Prodam rjave JARKICE, dobre nesnice. Ljubljanska 22, Radovljica, ☎ 75-914 3754

Prodam mlado črno-belo KRAVO s teličkom ali zamenjam za bika. Sr. vas 55, Šenčur 3770

Prodam 10 dni starega BIKCA. Ovsiše 21, Podnart 3785

Prodamo mlade HRČKE. ☎ 33-336, Kranj - Planina 3749

Prodam 15 ČEBELJIH DRUŽIN s panji ali brez. Alojz Jelenc, Prezrenje 18, Podnart, ☎ 70-027 3808

TEKSTILNA TRGOVINA **SAŠA**
ST. ŽAGARJA 2
ERI MATIJA
V BLIŽINI AVTOBUSNE POSTAJE - KINO CENTER

VAS VABI NA UGODEN NAKUP:

BALONSKIH PLAŠČEV 960.-

PREHODNIH JAKEN 886.-

ŽENSKIH HLAČ 391.-

TRIDELNIH TRENIRK 328.- — 697.-

JEANS OTROŠKIH IN MOŠKIH JAKEN 345.- — 478.-

JEANS OTROŠKIH, MOŠKIH IN ŽENSKIH HLAČ 235.- — 270.-

PERILO, NOGAVICE...

Prodam 9 mesecev brejo KRAVO simentalko. Voglje 37, Šenčur 3809

Prodam visoko brejo TELICO ali zamenjam za jalovo goved in prodam TELICO, težka 250 kg. Virmaše 42, Škofja Loka 3812

Prodam 250 kg težkega BIKCA simentalca ali frizijca. Ambrožič, Zg. Gorje 23 3826

Prodam težko KRAVO simentalko s tretjim teletom. Zalog 17, Cerklje 3835

Prodam 100 kg težke PRAŠIČE. Zg. Lipnica 10, Kamna gorica, ☎ 74-804, popoldne 3850

Prodam 7 mesecev brejo TELICO simentalko. Mošnje 18, Radovljica 3872

Prodam mlado, težko KRAVO v 9. mesecu brejosti, nov TROSILNIK Krpan 36 in PAJKA Sip 2220. Franc Dolinšek, Lenart 3, Cerklje, ☎ 42-562 3874

Prodam mlado KRAVO simentalko. Erznožnik, Pot v skale 10, Žiri 3879

Prodam KRAVO po izbiri. Hlebce 14, Lesce 3892

Prodam KRAVO po izbiri. Zalog 62, Cerklje 3903

Brazda Kalan, Poljšica 6, Podnart
Tel.: 064/70-225

Po konkurenčnih cenah nudimo nove traktorje: Zetor, Ursus, IMT, TV, TD; nakladalke, obračalnike, vitle, sadilce, kosilnice BCS s posebnim popustom...

Plačate lahko tudi s posojilom!

Se priporočamo!

Prodam dva meseca starega TELETA. Bodešče 11, Bled 3803

Prodam KRAVO s tretjim teletom. Hotemaže 21 3616

Prodam TELIČKO simentalko staro devet tednov. Jekovec, Sr. Bela 29, Preddvor 3617

Prodam ZAJCE - ovnače in nemške lisce. ☎ 631-409 3905

Prodam TELICO v 9. mesecu brejosti ali zamenjam za bikca. Vopovlje 7, Cerklje 3914

Oddam mlade PSIČKE. Zg. Brnik 96, Cerklje 3917

Velike ŠNAVCERJE - mladiče, stare 4 tedne, z rodovnikom, prodam. ☎ 622-781 3928

Prodam PRAŠIČKE, težke 35 kg in KORUZO v zrnju. Kurirska 7, Kranj - Primskovo 3937

Prodam manjše in večje PRAŠIČKE. Kne, Cerkljanska Dobrava 5, Cerklje 3950

Rjave JARKICE ter od 20 do 120 kg težke PRAŠIČE, prodam. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 3952

Prodam polovico KRAVE. Vilfan, Sp. Bitnje 4, Žabnica 3962

Prodam 9 mesecev brejo TELICO simentalko. Luže 37, Šenčur 3964

Sporočamo žalostno vest, da nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

ANTON KEPIC

prevoznik iz Stare ceste 19

Od njega se bomo poslovili v petek, 16. marca 1990, ob 15. uri na kranjskem pokopališču.

ŽALUJOČI: žena Sidonija, sin Franc in Lizika z družino, brat Jože, nečaki Ivan, Franc in Vido z družinami in ostalo sorodstvo

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druži nas,
so vezi močnejše.
Brez pomena so razdalje
kraj in čas.

(M. Kačič)

V SPOMIN

našemu

MARTINU HRIBARJU

V bolečini in praznini je minilo leto dni, odkar Te ni. Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov prerani grob.

Vsi — prav — vsi

Kranj, 18. marca 1990

ZAHVALA

Ob smrti drage mame, stare mame, prababice in tašče

MARIJE KARLIN

Markove mame iz Virloga

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem »Mesoizdelki« Škofja Loka, Veletrgovini »Loka« Škofja Loka in »Avtotehna« Ljubljana za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo pevcem za lepo petje ter g. župniku in kaplanu za svečan pogrebni obred.

VSI NJENI

ZAHVALA

Vsem, ki ste bili z nami ob slovesu naše

MARIJE ČERNILEC

iskrena hvala. Posebno zahvalo izrekamo duhovnikom, govornikom in pevcem, delovni organizaciji Tekstilindus za pomoč v nesreči, delovni organizaciji Almira. Vsem, ki ste jo imeli radi, iskrena hvala.

VSI NJENI

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta, stareta očeta, tasta, brata in strica

LOVRENCA KUNČIČA

se lepo zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Najlepša hvala dr. Borutu Rusu in internemu odd. bolnišnice Jesenice za dolgoletno zdravljenje in nego. Hvala lepa tudi kolektivu OŠ F. S. Finžgar Lesce in Verigi Lesce. Zahvaljujemo se tudi pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za obred.

VSI NJEGOVI

Bled, 15. marca 1990

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, prababice, sestre in tete

TONČKE GARTNER

Novakove mame iz Dražgoš

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom in vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, pomoč in za darovano cvetje. Posebej se zahvaljujemo dr. Potočnikovi, dr. Krečevi in zdravstvenemu osebju Inštituta Golnik. Zahvaljujemo se delavcem Iskre in Nika, učencem in delavcem OŠ Železniki, delavcem Gozdarstva Jesenice in GD Rudno za izkazano pozornost in pomoč. Hvaležni smo g. kaplanu Marku Pajku za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala govorniku Rafku Kavčiču, ki je v imenu vaščanov Dražgoš in Rudna povedal tople poslovilne besede in hvala pevskemu zboru Niko za zapete žalostinke. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi, jo prišli pokropit in jo v tako v velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Hvaležni smo vam!

Hčerka Tonka, sinovi Ivan, Franci, Miha, Filip in Joža z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V. 83. letu nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

MARIJA NADIŽAR

Žuženkova mama iz Čirč

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem za podarjeno cvetje, izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se Inštitutu Golnik, DO Planika Kranj ter g. župniku in pevcem za lep obred. Še enkrat vsem iskrena hvala!

VSI NJENI

Alge cvetijo in opozarjajo

Čigavo je blejsko jezero?

Prav lahko bi rekli, da je na Bledu "obsedno stanje". Vzrok je seveda znan in dobro opazen (cvetoče alge), manj jasno pa je, kaj narediti in predvsem, odkod vzeti denar za hitro in tudi dolgoročno reševanje jezera.

Kot kaže, je zaenkrat vznemirjenost velika le na blejski Limnološki postaji, saj strokovnjaki inštituta za biologijo ljubljanske univerze že nekaj časa opozarjajo, da je poleg rdeče alge Oscillatorija rubescens, letos v vodi tudi nova, modro-zelena alga Aphanizomenon flosaqaoe. Za razliko od rdeče alge pa ta ne povzroča le grdih rdečih pen na vodi, ampak se lahko razvijejo toksični cvetovi, ki vsebujejo strupe, toksini pa lahko delujejo na živčevje. Zaenkrat je modro-zelena alga še v snopičih in ni toksična, kar so pokazali tudi rezultati testov. Kdaj bo vzcvetela, pa ne vedo niti strokovnjaki, saj je po besedah dip. biol. Špele Remec-Rekar ta alga zelo nepredvidljiva, pojavi pa se lahko kadarkoli. Prav ta kadarkoli bi lahko prižgal rdečo luč tudi med turističnimi delavci Bleda, saj to pomeni, da lahko najbolj vzcveti prav med turistično sezono... Vsaj zaenkrat pa so turistični delavci (vsaj na sredinem sestanku na limnološki postaji) še tiho in čakajo.

Prvi preventivni ukrep je, da so povečali dotok Radovne v jezero in hitrejše odplakovanje v Savo Bohinjko, kar pa je spet dvorezna odločitev, saj alge lahko obstanejo v akumulaciji v Mavčičah ali Zbiljskem jezeru. Zato bi bilo primerneje pobirati alge v jezeru in jih voziti na odlagališče. Kot je povedal predsednik radovljiškega izvršnega sveta, Pavel Žerovnik, že zbirajo ponudbe za sanacijo jezera, problem pa so nezadostna finančna sredstva. Nekaj denarja za nujno odstranjevanje alg bo moč dobiti iz republiškega ekološkega sklada, za reševanje blejskega jezera pa so najprimerneje usposobljeni na Vodnem gospodarstvu Gorenjske v Kranju. To so nekatere ugotovitve, ki jih je prinesel sredin sestanek na Limnološki postaji na Bledu. Ni pa pravega odgovora na vprašanje vodnogospodarske inšpektorice za Gorenjsko Zlate Urhove - čigavo je Blejsko jezero? Lastijo si ga vsi, ko je potrebno dogovarjanje, kako ga ohranjati čistega, pa ne zmorejo niti koraka do limnološke postaje, da bi se naprimer pogovorili o škodljivih posledicah nepravilne zidave ob jezeru...

V. Stanovnik

Predor in avtomobilska cesta do Vrbe

Hrušica - Vrba: začetne težave in napake

Jesenice, 15. marca - Na potek gradnje predora Karavanke in mejnega platoja na seji izvršnega sveta občinske skupščine Jesenice v torek ni bilo pripomb. Največ so pri obravnavi poročila o poteku del govorili o začeti gradnji avtomobilske ceste na celotnem odseku od Hrušice do Vrbe.

Pokazalo se je to, kar se je že marsikje pri uresničevanju takšnih projektov, kot je avtomobilska cesta, da tovrstni posegi ne le v načrtovano traso, marveč tudi v življenje ob njej in okolje, niso mačji kašelj. Tudi pri začeti gradnji ceste na celotnem odseku od Hrušice do Vrbe se je zgodilo, da so nezadovoljni kmetje ob določenem trenutku zaprli traso.

Kar zadeva časovni zastoj zaradi tega posega, problem ni vreden omembe, resno pa opozarja tako inverstitorja kot izvajalca in predvsem odgovorne v občini, da se velja obnašati pri uresničevanju takšnega projekta po "pravilih igre", ki jih tako investitor kot izvajalec poznata in imata tudi dovolj izkušenj, kar pa zadeva odgovorne v občini, pa se organizirati "izrednim razmeram" primerno.

Glavna težava na 13 kilometrov dolgem odseku ceste od Hrušice do Vrbe sta prav gotovo teren (Mežaklja) in čas, ki neusmiljeno priganja, saj je rok za izgradnjo otvoritev predora prihodnje leto. Še kako gre verjeti razlagi magistra Andreja Ravnikarja iz SCT Inženiring in vodji projekta, da so težave pri odškodninah, nadomestnih zemljiščih in pravnih postopkih, ki pa jih bodo rešili in nihče v občini ne bo oškodovan. Ne gre pa (v občini) prezreti tudi pripombe, da je spremembo projekta na odseku Mežaklje narekoval denar. Skratka tudi v občini se ne bi smeli nojevsko obnašati in po polževo razmišljati, ali potrebujejo v zvezi z gradnjo odbor in kakšne naloge naj ima, saj gre za projekt, ki ne bo zazrt le v traso, ampak vpet v še precej širši prostor okrog nje.

A. Žalar

TRGOVINA

LILA

Jezerska c. 121, KRANJ
(tik pred nadvozom BRITOF)

- barve, laki za les, kovino in beljenje
- avtolaki - 37 nians
- orodje in pribor
- zaščitna sredstva in čistila

APNO za beljenje 25 kg
220,00 din

Odprto:
od 8. - 12. in od 14. - 19. ure
sob. od 8. - 12. ure Tel. 34-770

DOBRA IZBIRA IN UGODNE CENE!
Večjo količino blaga vam tudi dostavimo do doma!

Se priporočamo

NESREČE

Dva mrtva v čelnem trčenju

Kropa, 12. marca - Ponoči ob 23.10 je voznik Peter Turza, 1961, iz Krope, s fičkom v levem nepreglednem ovinku blizu Dobre polja na cesti s Posavca proti Črnivcu trčil v naproti vozeči avto R 25, ki ga je pravilno po svoji desni vozil Janez Lap, 1949, s Posavca. V hudem čelnem trčenju sta bila takoj mrtva voznik v fičku Peter Turza in njegova sopotnica Bojana Jeraša, 1949, iz Krope, drugi sopotnik Drago Jambrešič, 1967, prav tako iz Krope, pa je bil hudo ranjen. Samo voznik renaulta Janez Lap je bil lažje ranjen. Nihče v vozilih ni bil pripet z varnostnim pasom.

Fanta brez varnostnih čelad

Kamna gorica, 14. marca - Darinka Mikolič, 1968, iz Kamne gorice je ob 19.30 s katrco vozila od Kamne gorice proti Rudnu. V blagem preglednem levem ovinku, kjer je cesta široka 4,10 metra, je zaradi vožnje preveč po sredi trčila s kolesom z motorjem, s katerim je iz nasprotne strani pripeljal Uroš Prem, 1967, iz Kamne gorice. On in njegov sopotnik Renato Prem, 1966, sta bila v nesreči huje ranjena. Gotovo bi bile posledice dosti milejše, če bi fanta imela na glavah varnostni čeladi.

Mina med odpadnim materialom

Jesenice, 14. marca - Pri nalaganju materiala v Jeklarni I. jeseniške Železarne so delavci med odpadnim železom našli neaktivirano mino neznane proizvodnje. Ko so odvili vžigalnik na mini, so ugotovili, da je v mini še eksploziv.

H. J.

Splošna stavka tekstilcev

Kranj, 15. marca - Sindikat delavcev tekstilne in usnjarsko-predelovalne industrije Slovenije je konec februarja na skupščini v Novem mestu zaradi zaostrenih gospodarskih razmer, ki ogrožajo socialno varnost delavcev, ponovil že znane zahteve o razbremenitvi gospodarstva, ustanovitvi konsignacijskih uvoznih centrov itd., dodali pa so novo, naj slovenska skupščina obravnava in ukrepa zaradi kritičnih razmer v tej industriji, vključijo pa naj se tudi občinske. Če že obljubljene sistemske spremembe do 10. aprila ne bodo uresničene, bo sindikat določil datum splošne stavke, da z njo opozori na nevzdržne pogoje gospodarjenja, ki obe panogi vodijo v stečaj.

Prezgodnja pomlad

Kranj, 15. marca - Je že tako, da nam tudi vreme nikoli ni povsem povšeči. Medtem ko so nekateri kritizirali snega skopuško zimo, so bili drugi navdušeni nad suhimi cestami, podobno, kot so zdaj nad dolgotrajnim suhim, sončnim vremenom, drugi pa pravijo, da je pomlad prezgodnja, da se bo zima še maščevala in da so polja presuha za setev.

Mija Florjančič, blagajničarka, doma s Kokrice: »Vreme je res malo preveč pomladno. Doma je že vzcvetela marelica, solato bomo lahko kmalu jedli, na vrtu smo sadili in sejali tudi že nekatere druge vrtnine. Ko sem bila pred kratkim v Moravskih toplicah, sem bila presenečena, da ljudje že v kopalkah ležijo zunaj na soncu. Takšno vreme mi je sicer všeč, vendar se bojim, da bo še pritisnil mraz in bo vse, kar je prekmalu vzklilo in vzcvetelo, uničil.«

Cilka Šifrer, kmetica iz Žabnice: »Lepo in suho vreme pride prav tudi na kmetih, posebej nam, ki žit ne sejemo. Pograbili smo že vso steljo, pripravili njive, morda že ta teden, gotovo pa prihodnjega bomo sadili krompir. Vse delamo en mesec prej kot običajno. Čakati nimamo kaj, morda bo april deževen in bi zaman lovili suhe dni za delo. Upam le, da kakšnega hudega mraza ne bo več. Spomnim se, da je bila pred leti repica že godna za košnjo, pa jo je potlačil majski sneg.«

ože Urbanc, upokojenec iz Kranja: Včasih je 19. marca, na moj god, še leal sneg, zdaj pa je prava pomlad. ojim se, da bo anjkalo vode in ektrike, ker tudi po ibih ni snega. emlja je tako suha, se na vrtu še ne splača saditi in sejati. Sadje se je že začelo odpirati. Če pritisne mraz, bo vse šlo. Kakšno poletje napovedujem? Mislim, da bo tudi suho.«

Adolf Selič, vrtnar na Brdu: »Vreme je bolj slabo tako za rastlinje kot za ljudi. Dober dež, ki bi spral svinjarijo, posebej v mestu, bi prišel kar prav. Tudi zemlji je potreben dež. Take zime, kot je letošnja, še ne pomnim, pa sem star že 53 let; brez snega, topla, sončna, suha. Ker tudi po hribih ni snega, kakšnega posebnega mraza ne pričakujem več, razen če pride od kod mrzel val.«

H. Jelovčan
Slike F. Perdan

NAGRADNA KRIŽANKA

Rešitev prejšnje križanke - vodoravno: KRIVINA, ASTMATIK, VATIKAN, STRELINA, ANATO LIJ, AAR, TOM, RAL, OLJARNA, IVA, TUAREGI, MESNICA, AR, ATENTAT, NACE, RAJNA ATIK, SCIT, ZA, TKANINA, TAJO, ALDO, ETI, ALKA, AS, NARKOMAN, MELI, ATO, SAL, SKA RABEJ, GAVELLA, MONSTERA, RUINA, NAOS, NERON, ARNO, STOL, BIRETA, MAAS, FA NATIK, CI.

Izžrebali smo: 1. nagrada Jože Dovžan, 64000 Kranj, Luznarjeva 24 a, **2. nagrada** Mimi Balar tič, 64290 Tržič, Deteljica 1, **tri 3. nagrade** Peter Štirn, 64206 Zg. Jezersko 135, Zlata Demša 64220 Škofja Loka, Frankovo naselje 68, Joži Maznik, 64000 Kranj, Britof 217.

Za današnjo križanko razpisujemo naslednje nagrade:
1. nagrada: 300 din
2. nagrada: 200 din
tri 3. nagrade po 150 din.

Rešitve pošljite do srede, 21. marca, na naslov: Gorenjski glas, 64000 Kranj, Moše Pijade 1, s pripisom Nagradna križanka.

NAGRADNA KRIŽANKA

GORENJSKI GLAS	REANIMACIJA	IZDELOVANJE IN PREDVAJANJE FILMOV	OVALNA POSODA	STANKO LORGER	ZGODOVINSKI KRAJ NA SUTJESKI	DOMAČE ŽENSKO IME	AVSTRIJSKI ALPSKI SMUČAR (HANS)	GORENJSKI GLAS	ANDREJ STOJAN	VEČJI KAMNI	VNETJE SLUZNICE	IRSKO OTOČJE	RADKO POLIČ	NORVEŠKI JEZIKOSLOVEC	ZNAČILNOST DEMOKRACIJE	POKRAJINA V VIETNAMU
SKELET I								OTROŠKA IGLITA / LETNI ČAS								
STANDARD																
PESNICA SEDEL				REKA NA ŠKOTSKEM / ZAMESTKA KUŠNIR					PUŠČAVA NA SEV. ČLA / OČKA							
LJUBLJ. TOVARNA ZAV ES							FR. GENERAL USTAN. ČAS / OBLIKOV. MODELOV						CIGAN / LEPOTNA VZPE NJALKA			
NAN MINATTI			LOVRO TOMAN / GR. FILOZOF IZ MILETA			STO CENTIMETROV						RIBIŠKA MREŽA				LETOPIS
IT. MEDNAR. ŠAHOVSKI MOJSTER (STEFANO)						OSEBNI ZAIMEK / PEVKA KRAŠOVEC				GERMAN BOG (WODAN)	LUAK	LAUBEZEN DR. ŽIVAGA / CERKVENA HVALNICA				
ŽIVILSKA INDUSTRIJA V KAMNIKU				MESTO V SREMU / PRIPADNIK INKOV				ZNAMKA KO PALNIŠKE OPREME IZ N. MESTA								
VSESPLOŠNO GLASOVANJE								SLOV. IME ZA MESEC AVGUST	GIBKI DISK / ŠVIC SMUČARKA (BRIGITTE)							
GORENJSKI GLAS	RODOSLOVJE / ST. NAZIV ZA KMETA ORAČ												REKA V EGIPTU / ZVAREK PREVRETEK			
MESTO V SZ NA JUŽNEM URALU					HEBREJSKI PREROK / TABORNIK						LARS ONSAGEJ / BALERINA PAVLOVA			ČARGO IVAN / OLIKANOST		
RADU			IGRALEC NAKRST	KRAJ BLIZU DELNIC / JEZERO V ČADU						OTOK V MOLUKIH / NEKD. TUR. VELIKAŠ						EGIPČ. BOG SONCA
ČRNI KONTINENT							FRANC. PISATELJ (BORIS) / OČANEČ					OTOK V MALIH SUNDIH				
PAPEŽEVO POKRIVALO						JEZERO V SZ / ŠTEFAN ROZMAN						ČRTA POTEZA / SLICU				
SREDIŠČE VIPAVSKE DOLINE											VERSKA LOČINA					
INDUSKI PISATELJ (RADŽA)				KRILO POSLOPJA						AVTOR KRIŽANKE R. NOČ	LETOVIŠČE PRI OPATIJI					